

T.C.

UFUK ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ ANABİLİM DALI

YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ PROGRAMI

**ETKİN OKUL YÖNETİMİ SÜRECİNDE
AKADEMİK YÖNETİCİLERİN
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ
KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

EROL MUTUGU

TEZ DANIŞMANI

DR. ÖĞR. ÜYESİ MESUT ÜNLÜ

ANKARA

2019

T.C.
UFUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ ANABİLİM DALI
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ PROGRAMI

**ETKİN OKUL YÖNETİMİ SÜRECİNDE
AKADEMİK YÖNETİCİLERİN
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ
KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

EROL MUTUGU

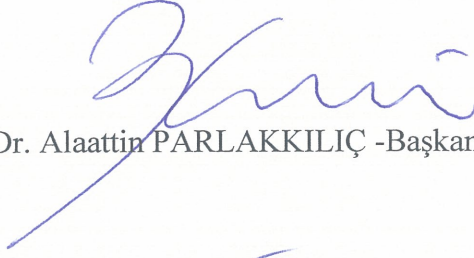
TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞR. ÜYESİ MESUT ÜNLÜ

ANKARA

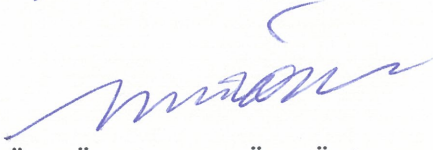
2019

KABUL VE ONAY

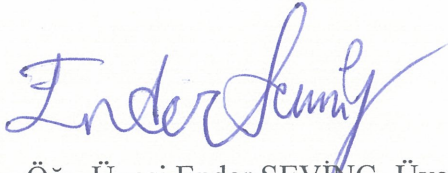
Erol MUTUGU tarafından hazırlanan Etkin Okul Yönetimi Sürecinde Akademik Yöneticilerin “Yönetim Bilişim Sistemleri” Kullanımına Yönelik Görüşleri başlıklı bu çalışma, 31.01.2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Alaattin PARLAKKILIÇ -Başkan

Dr. Öğr. Üyesi Mesut ÜNLÜ- Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Ender SEVİNÇ- Üye

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Mehmet TOMANBAY

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin 1 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

31.01.2019
Erol MUTUGU

TEŞEKKÜR

Araştırma sürecimde yapıcı eleştirileri ile yardımcı olan tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Mesut ÜNLÜ'ye teşekkür ederim. Ayrıca yüksek lisans eğitime değer katan ders aldığım hocalarıma, bana akademisyenlik yolunda tecrübe sağlayan, örnek aldığım değerli büyüklerim, Dr. Öğr. Üyesi Murat KARAHAN'a, Öğr. Gör. Mehmet Ali ÇOBAN'a, Öğr. Gör. Dr. Celal BAL'a ve Öğr. Gör. Dr. Erhan DURUR'a desteklerinden ötürü teőekkürlerimi sunarım.

Maddi ve manevi destekleri ile hep yanımda olan aileme ve son olarak tezimi yazdığım süreçteki anlayışları ve destekleri ile yanımda olan biricik nişanlım Yazel EROL'a sevgimi ve teőekkürlerimi sunarım.

ÖZET

MUTUGU, Erol. Etkin okul yönetimi sürecinde yöneticilerin ‘Yönetim Bilişim Sistemleri’ kullanımına yönelik görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2019.

Bu araştırma, etkin okul yönetimi sürecinde akademik yöneticilerin Yönetim Bilişim Sistemleri kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırma, 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep Üniversitesinde yansız olarak seçilen 208 akademik yöneticinin görüşleri doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın gerçekleştirilmesi için veri toplama aracı olarak anket oluşturulmuştur.

Araştırmanın yapıldığı Yönetim Bilişim Sistemleri; EBYS, Akademik E-posta, E-Kayıt ve İBS uygulamalarından oluşmaktadır. Yöneticilerin YBS kullanımına yönelik görüşlerinin cinsiyet faktörüne göre anlamlı farklılığa sahip olup olmadığı bağımsız örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Yaş ve yöneticilik tecrübelerine göre anlamlı farklılık tek yönlü varyans analizi testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Cinsiyet faktörü göz önüne alındığında hem erkek hem de kadın yöneticiler YBS uygulamalarından EBYS’nin kurum içi iletişimde faydalı olduğunu belirtmektedirler. Cinsiyet faktörü göz önüne alınarak yapılan t testi analizi yöneticilerin EBYS kullanımı ile ilgili görüşlerinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Erkek yöneticiler Akademik E-posta uygulamasının kurumsal organizasyon yapısına uygun olduğunu belirtirlerken kadın yöneticiler Akademik E-posta kullanımının resmi nitelikli bilgi alışverişinde uygun olduğunu belirtmektedirler. Akademik E-posta takvim uygulamasında görev dağılımının kullanılması yönünde hem erkek hem de kadın yöneticilerin kararsız oldukları tespit edilmiştir. Cinsiyet faktörü göz önüne alınarak yapılan t testi analizi yöneticilerin Akademik E-posta kullanımı ile ilgili görüşlerinde kadın yöneticilerin lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Hem erkek hem de kadın yöneticilerin E-Kayıt sistemini dönem başında ders açma ve müfredat oluşturma amacıyla kullandıkları sonucu elde edilmiştir. Cinsiyet faktörü göz önüne alınarak yapılan t testi analizi yöneticilerin E-Kayıt sistemi kullanımı ile ilgili görüşlerinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. İBS uygulamasının güvenliği konusunda hem erkek hem de kadın akademik yöneticilerin kararsız oldukları tespit edilmiştir. Cinsiyet faktörü göz önüne alınarak yapılan t testi analizi yöneticilerin İBS kullanımı ile ilgili görüşlerinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Yaş faktörü dikkate alınarak yapılan tek

yönlü varyans analizi; yöneticilerin Akademik E-posta kullanımı ile ilgili görüşlerinde 26-35 yaş aralığında bulunan yöneticilerin lehine anlamlı farklılık olduğunu, İBS kullanımı ile ilgili görüşlerinde ise 56-65 yaş aralığındaki yöneticilerin lehine anlamlı farklılık olduğunu göstermektedir. Bu bulgular EBYS ve E-Kayıt uygulamalarında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir. Yöneticilik tecrübesi faktörü dikkate alınarak yapılan tek yönlü varyans analizi; yöneticilerin EBYS kullanımı ile ilgili görüşlerinde 9-17 yıl arası yöneticilik tecrübesine sahip yöneticilerin lehine anlamlı farklılık olduğunu, E-Kayıt kullanımı ile ilgili görüşlerinde 1-8 yıl ve 9-17 yıl arası yöneticilik tecrübesine sahip yöneticilerin lehine anlamlı farklılık olduğunu, İBS kullanımı ile ilgili görüşlerinde de 9-17 yıl arası yöneticilik tecrübesine sahip yöneticilerin lehine anlamlı farklılık olduğunu göstermektedir. Bu bulgular Akademik E-posta uygulamasında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir. Yöneticilerin görüşleri dikkate alındığında YBS uygulamalarından EBYS, E-Kayıt ve İBS uygulamalarının yöneticilere fayda sağladığı sonucuna ulaşılırken, Akademik E-posta uygulamasının yöneticilere fayda sağlamasında yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler

Yönetim Bilişim Sistemleri, Akademik Yönetici Görüşleri, EBYS, Akademik E-posta, E-Kayıt, İBS

ABSTRACT

MUTUGU, Erol. The views of managers on the use of Management Information System in the effective school management process, Master Thesis, Ankara 2019.

This research was carried out to determine the opinions of academic manager on the use of Management Information Systems in effective school management process.

This research was carried out in line with the views of 208 academic managers who were elected as impartial in Gaziantep University in the spring term of 2017-2018 Academic Year. For the realization of the study, a questionnaire was created as a data collection tool.

Management Information Systems; EDMS consists of Academic E-mail, E-Registration and IKS applications. The independent sample t test was used to determine whether managers' views on the use of IKS had a significant difference according to gender factor. According to age and management experience, significant difference was analyzed by one way variance analysis. Analysis results were evaluated at $p < 0.05$ significance level. Considering the gender factor, both male and female managers state that EDMS is a useful tool in internal communication from IKS applications. The t-test analysis, which is based on the gender factor, shows that there is no significant difference in the opinions of the managers about the use of EDMS. While the male administrators indicate that the Academic E-mail application is in compliance with the organizational structure of the organization, female managers state that the use of Academic E-mail is appropriate for the exchange of official information. Both male and female managers were found to be unstable in the use of task distribution in the Academic E-mail calendar. T-test analysis based on gender factor shows that there is a significant difference in favor of women managers in their opinions about the use of Academic E-mail. Both male and female managers have obtained the result of using the E-Registration system at the beginning of the semester for the purpose of opening courses and creating curriculum. T-test analysis based on gender factor shows that there is no significant difference in the opinions of managers about the use of E-Registry system. Both male and female academic managers have been found to be unstable about the safety of IKS practice. T-test analysis based on gender factor shows that there is no significant difference in the opinions of administrators about the use of IKS. One-way analysis of variance based on age factor; There is a significant difference in favor of the managers who are in the 26-35 age group, in the opinion of the use of IKS, there is a

significant difference in favor of the managers in the 56-65 age group. These findings show that there is no significant difference in the EDMS and E-Registry applications. One-way analysis of variance based on management experience factor; There is a significant difference in favor of the managers who have management experience between 9 and 17 years in their opinions on the use of EDMS, there is a significant difference in favor of managers with managerial experience between 1-8 years and 9-17 years in their opinions on the use of E-Register, according to the opinions about the use of IKS, there is a significant difference in favor of managers with management experience of 9-17 years. These findings indicate that there is no significant difference in the application of Academic E-mail. Considering the opinions of the executives, it is concluded that while the results of EDMS, E-Registration and IKS are beneficial for the managers, it is concluded that Academic E-mail application is inadequate to provide benefits to managers.

Key words

Management Information Systems, Academic Executive Opinions, EDMS, Academic E-mail, E-Records, IKS

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	ii
BİLDİRİM	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİLLER VE RESİMLER LİSTESİ.....	xvi
BÖLÜM 1.....	1
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Varsayımlar.....	4
1.5. Sınırlamalar.....	4
1.6. Tanımlar.....	4
BÖLÜM 2.....	8
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1. Yönetim	8
2.2. Eğitim Yönetimi	9
2.2.1. Etkili Okul Yönetimi.....	11
2.3. Bilginin Tanımı Ve Özellikleri.....	12
2.3.1. Bilginin Farklı Anlamları.....	12
2.3.2. Bilginin Elde Edilmesi ve İşlenmesi.....	13
2.3.3. Bilgi Sistemleri ve Bileşenleri	14
2.3.3.1. Donanımsal Bileşenler.....	14
2.3.3.2. Yazılımsal Bileşenler.....	15
2.3.3.3. Arşivleme Bileşeni	15
2.3.3.4. İnsan Bileşeni	16
2.3.4. Bilgi Toplumu	16
2.3.5. Yönetimde Bilginin İhtiyaca Bağlı Kullanımı.....	16
2.4. Bilişim Teknolojileri.....	17
2.5. Bilişim Sistemleri	18
2.5.1. Bilişim Sistemleri ve Temel Bileşenleri	18
2.5.1.1. Bilişim Sistemlerinde Organizasyon Olgusu.....	20
2.5.1.2. Bilişim Sistemlerinde Yönetim Olgusu.....	20
2.5.1.3. Bilişim Sistemlerinde Teknoloji Olgusu	21
2.5.2. Yönetim Bilişim Sistemleri ve Tanımları	22
2.5.3. Yönetim Bilişim Sistemlerinin Özellikleri	23

2.5.4. Yönetim Bilişim Sistemlerinin Önemi.....	23
2.5.5. Yönetim Bilişim Sistemlerini Oluşturan Birimler	24
2.5.5.1. İletişim Destek Sistemleri.....	24
2.5.5.2. Uzman Bilgi İş Sistemleri	26
2.5.5.3. Farklı Fonksiyonlardaki Bilişim Sistemleri.....	27
2.5.5.4. Yönetim Bilişim Sistemleri	27
2.5.5.5. Ofis Otomasyon Sistemleri.....	28
2.5.5.6. Veri Değişim Sistemleri	29
2.5.5.7. Karar Destek Sistemleri.....	29
2.5.6. Eğitim Yönetiminde Bilişim Sistemi Kullanımı.....	30
2.5.7. Okul Yönetiminde Bilişim Sistemi Kullanımı.....	30
BÖLÜM 3.....	32
3. YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ UYGULAMALARI.....	32
3.1. Akademik Yöneticilerin Kullandığı Yönetim Bilişim Sistemleri Modülleri.....	32
3.1.1. Elektronik Belge Yönetim Sistemleri (EBYS)	32
3.1.2. E-İmza ve Çeşitleri	34
3.1.2.1. Basit Elektronik İmza	34
3.1.2.2. Gelişmiş Elektronik İmza	35
3.1.2.3. Güvenli (Nitelikli) Elektronik İmza	35
3.1.2.4. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısının Verdiği Elektronik İmza	36
3.1.3. Akademik E-posta.....	36
3.1.4. E-Kayıt Sistemi	37
3.1.5. İnternet Bilgi Sistemi (İBS)	40
BÖLÜM 4.....	43
4. METOT	43
4.1. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	43
4.2. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları	45
4.3. Araştırmanın Analizi	45
BÖLÜM 5.....	48
5. BULGULAR VE YORUMLAR	48
5.1. Akademik Yöneticilerin Demografik Bilgilerine Yönelik Bulguları	48
5.2. Yöneticilerin Farklı YBS Uygulamalarını Kullanımlarına Yönelik Görüşlerine Ait Soruların Bulguları.....	50
5.3. Akademik Yöneticilerin Farklı YBS Uygulamaları Kullanımlarına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular	68
5.3.1. Cinsiyete Ait Bulgular	68
5.3.1.1. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından EBYS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular	68

5.3.1.2. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından Akademik E-posta Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular	70
5.3.1.3. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından E-Kayıt Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular	71
5.3.1.4. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından İBS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular	72
5.3.1.5. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından Farklı YBS Uygulamaları Kullanımına Yönelik Görüşlerinin T-Testi Sonuçlarına Ait Bulgular	73
5.3.2. Yaşlarına Ait Bulgular	76
5.3.3. Yöneticilik Tecrübesine Ait Bulgular	77
5.3.4. Pearson Korelasyon Analizine Ait Bulgular	78
BÖLÜM 6.....	80
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	80
6.1. Sonuç	80
6.2. Öneriler	82
KAYNAKÇA	84
ETKİN OKUL YÖNETİMİ SÜRECİNDE YÖNETİCİLERİN YBS KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞ ANKETİ	90
ÖZGEÇMİŞ.....	93

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

YBS	: Yönetim Bilişim Sistemleri
E-İmza	: Elektronik İmza
EBYS	: Elektronik Belge Yönetim Sistemi
Akademik E-posta	: Akademik E-Mail Sistemi
E-Kayıt	: Elektronik Kayıt
İBS	: İnternet Bilgi Sistemi
BİT	: Bilgi ve İletişim Teknolojileri
EİK	: Elektronik İmza Kanunu
TDK	: Türk Dil Kurumu
IKS	: Internet Knowledge System
EDMS	: Electronic Document Management System
E-Registration	: Electronic Registration

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1a: Gaziantep Üniversitesi Akademik Yönetici Sayıları (Fakülteler)	43
Tablo 1b: Gaziantep Üniversitesi Akademik Yönetici Sayıları (Yüksekokullar).....	44
Tablo 1c: Gaziantep Üniversitesi Akademik Yönetici Sayıları (Enstitüler).....	44
Tablo 2: Evren Büyüklüklerine Karşılık Gelen Örneklem Büyüklükleri	44
Tablo 3: Pilot ve Asıl Uygulama Cronbach's Alpha Güvenirlik Analizi Sonuçları	47
Tablo 4: Akademik Yöneticilerin Cinsiyet Bilgileri.....	48
Tablo 5: Akademik Yöneticilerin Yaş Bilgileri.....	49
Tablo 6: Akademik Yöneticilerin Yöneticilik Tecrübe Bilgileri	49
Tablo 7: Akademik Yöneticilerin YBS ile İlgili Eğitim Alma Durumu Bilgileri.....	50
Tablo 8: "1. Kurum içi iletişimde EBYS faydalıdır." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	50
Tablo 9: "2. Kurum dışı iletişimde EBYS faydalıdır." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	51
Tablo 10: "3. EBYS, yöneticilere denetim desteği sağlar." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	51
Tablo 11: "4. Belge gönderimi ve alımında EBYS kullanımı maliyet tasarrufu sağlar." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	52
Tablo 12: "5. EBYS'de e-imza kullanımı kolaylık sağlar." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	53
Tablo 13: "6. EBYS'de e-imza sayesinde çıktı almaya gerek kalmaz." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	53
Tablo 14: "7. EBYS, iş süreçlerinde iyileştirme sağlar." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	54
Tablo 15: "8. EBYS, depolama ve arşivleme işlemlerinde maliyet tasarrufu sağlar." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	54
Tablo 16: "9. EBYS, oturma yönetimi açısından güvenlidir." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri.....	55
Tablo 17: "10. EBYS, kısa zamanda yüksek derecede verimlilik sağlar." Sorusunun Analizi.....	55
Tablo 18: "11. EBYS, az maliyetle yüksek derecede verimlilik sağlar." Sorusunun Analizi.....	56
Tablo 19: "12. EBYS, hazır şablonlarla (dilekçe örneği vb.) zaman tasarrufu sağlar." Sorusunun Analizi.....	57
Tablo 20: "13. EBYS, hazır şablonlarla (dilekçe örneği vb.) iş gücü tasarrufu sağlar." Sorusunun Analizi.....	57
Tablo 21: "14. EBYS ile sarf malzeme kullanımı (çıktı, kağıt, mürekkep, yazıcı kartuşu vb.) azalır." Sorusunun Analizi	58
Tablo 22: "15. EBYS ile iş takibi daha kolay hale gelir." Sorusunun Analizi	58
Tablo 23: "16. Akademik E-posta kullanımı resmi nitelikli bilgi alışverişinde uygundur." Sorusunun Analizi.....	59
Tablo 24: "17. Akademik E-posta kurumsal organizasyon yapısına uygundur." Sorusunun Analizi.....	60

Tablo 25: “18. Akademik E-posta takvim uygulamasında görev dağılımını kullanırım.” Sorusunun Analizi	60
Tablo 26: “19. Kurum içi üst yönetimle bilgi paylaşımını Akademik E-posta ile yaparım.” Sorusunun Analizi	61
Tablo 27: “20. E-Kayıt sistemini dönem başında ders açma amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi	62
Tablo 28: “21. E-Kayıt sistemini dönem başında müfredat oluşturma amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi	62
Tablo 29: “22. E-Kayıt sistemini dönem başında, dersleri ilgili hocalara atamak amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi	63
Tablo 30: “23. E-Kayıt sistemini dönem başında, ders ve sınav programı hazırlama ve yayınlama amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi	63
Tablo 31: “24. E-Kayıt sistemini öğrencinin raporunu girmek için kullanırım.” Sorusunun Analizi	64
Tablo 32: “25. E-Kayıt sistemini öğrencinin muafiyet işlemlerini yapmak amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi	65
Tablo 33: “26. E-Kayıt’ı öğrencilerin bilgilerine ulaşmak amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi	65
Tablo 34: “27. E-Kayıt sistemini öğrencilerin derslerini tamamlamasını takip etmek amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi	66
Tablo 35: “28. İnternet Bilgi Sistemi kurumda çalışan personellerin ve akademisyenlerin bilgilerini kayıtlı tutma imkânı sunar.” Sorusunun Analizi	66
Tablo 36: “29. İnternet Bilgi Sistemi, akademisyenlerin bilgilerini Web sayfa ile ilişkilendirilerek iletişim imkânı sunar.” Sorusunun Analizi	67
Tablo 37: “30. İnternet Bilgi Sistemi güvenlidir.” Sorusunun Analizi	68
Tablo 38: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından EBYS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları	69
Tablo 39: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından Akademik E-posta Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları	70
Tablo 40: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından E-Kayıt Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları	71
Tablo 41: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından İBS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları	72
Tablo 42: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından Farklı YBS Uygulamaları Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları	73
Tablo 42a: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından EBYS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları	74
Tablo 42b: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetlerine Açısından Akademik E-posta Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları	74
Tablo 42c: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından E-Kayıt Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları	75
Tablo 42d: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından İBS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları	75

Tablo 43: Akademik Yöneticilerin Yaşları Açısından Farklı YBS Uygulamalarını Kullanımına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	76
Tablo 44: Akademik Yöneticilerin Yöneticilik Tecrübeleri Açısından Farklı YBS Uygulamalarını Kullanımına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	77
Tablo 45: Akademik Yöneticilerin Farklı YBS Uygulamaları Arasındaki İlişkilere Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları.....	78

ŞEKİLLER VE RESİMLER LİSTESİ

Şekil 1: Bilişim Sistemleri Oluşumu	19
Resim 1: Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Oturum Giriş Paneli.....	33
Resim 2:Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Kişisel Arayüz	34
Resim 3: Akademik E-posta Oturum Giriş Paneli	37
Resim 4: Akademik E-posta Kişisel Arayüz.....	37
Resim 5: Elektronik Kayıt (E-Kayıt) Oturum Giriş Seçim Paneli.....	39
Resim 6: Elektronik Kayıt (E-Kayıt) Oturum Giriş Paneli.....	39
Resim 7: Elektronik Kayıt (E-Kayıt) Kişisel Ara yüz	40
Resim 8: İnternet Bilgi Sistemi (İBS) Oturum Giriş Paneli.....	41
Resim 9: İnternet Bilgi Sistemi (İBS) Kişisel Arayüz	42

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Günümüz dünyasında insanlara kolaylık, konfor vb. avantajlar sağlayan teknoloji, özellikle bilgisayar teknolojisi göz önüne alındığında Moore'un (1965) öngörüsünden daha hızlı gelişme kaydetmektedir. Dünyanın her köşesinde, her geçen gün içinde yeni teknolojik ürünler insanların yararına sunulmaktadır. Örnek olarak akıllı telefonlar ile anlık alışveriş, bankacılık, ulaşım, eğitim, sağlık vb. birçok hizmet alanına ait uygulamalara rahatlıkla ulaşılabilmektedir. İnsan hayatında rahatlık sağlamak amacıyla geliştirilen teknolojinin kullanım alanlarında artış görülmektedir. Kurum ve işletmelerde kaynakları arttırmak, kurumsal hedeflere ulaşmak ve yönetsel işlerde etkinliği arttırmak açısından teknoloji kullanımı zorunlu hale gelmiştir (Aktaş, Görgülü, Küçükali, & Ada, 2013).

Son yıllarda bilgisayar ve İnternetin kullanımındaki artış insan hayatını ve eğitim kurumlarını derinden etkilemiştir. Eğitim hizmeti veren kurumlarda görev yapan karar vericiler ve yöneticiler için bilişim teknolojileri kilit rol oynamaktadır. Okullarda teknoloji kullanımının artışında teknolojinin öncülüğünü yapan öğretmenler ve yöneticilerin büyük etkisi bulunmaktadır (Karataş & Sözcü, 2013).

Günümüzde bilgileri depolayan, aktaran ve çoğaltan teknolojiler olarak tanımlanan bilgi teknolojileri hayatın her alanında varlığını hissettirmeye başlamıştır. Farklı elektronik cihazların kullanımının yaygınlaşması ile her alanda büyük bir verimlilik artışı getirmiştir. Bu alanlardan birisi de yükseköğretim kurumları arasında yer alan üniversitelerdir. Üniversitelerde yöneticilerin işlerini daha planlı, programlı, hızlı ve devletin maddi imkânlarını daha verimli kullanarak gerçekleştirebilmeleri için teknolojiyi etkin kullanmaları gerekmektedir. Bilginin sürekli genişlemesi ve yeni anlamlar edinmesi ile toplumun bu yeniliklere uyabilmesi için teknoloji desteği almaları gerekmektedir. Bilgi toplumunda modern teknoloji ve bilimsel bilgiye önem verilmektedir. Bilgi toplumu donanımlı ve vasıflı insanlara, beyin gücüne, sürdürülebilir kalkınmaya, küresel oluşumların yakından izlenmesine ve hayata geçirilmesine, öğrenmenin ömür boyu olmasına, hızlı değişim ve dönüşümün uyarlanmasına dayanmaktadır (Şentürk, 2008).

Küreselleşmenin de etkisiyle dünya ekonomisinde kalite, rekabet ve fiyat gibi faktörlerin önemi artmıştır. Dolayısıyla bilişim teknolojilerinin geliştiği ve kurumların

küreselleştiği yerlerde verimli ve aktif hizmetlerin sunulması teknolojinin varlığı ile mümkün olmaktadır. Tüm bunlara ek olarak teknolojik gelişmelerde bilgi de önemli bir olgu olarak ortaya çıkmaktadır. Eski zamanlarda bilgiye ulaşmak eğitim almak anlamına gelirken zaman içerisinde bilgi; bireylerin araştırma ruhu ile kendilerinin ulaşmaları gereken bir olgu haline gelerek önem kazanmıştır (Headrick, 2002).

Bu doğrultuda bilginin bireyler tarafından ulaşılmasında etkileşimli araçların ve yöntemlerin kullanılması gerekmektedir. Bu araçların birbirleri ile bağlantılı kullanılması ile bilişim teknolojileri değer kazanmaktadır. Bilişim teknolojileri; İnternet teknolojisi, ekonomi, eğitim ve tüketici davranışlarından etkilenmiştir. Zamanla İnternet teknolojisinin sanal ortamlarda üstünlük sağladığı saptanmış ve insanların bu alanlarda gelişme göstermeye çalıştıkları tespit edilmiştir. Ülkelerin ileriye dönük gelişmelerinde öncü olan üniversitelerdeki yöneticilerin yönetsel faaliyetlerini verimli yapabilmeleri açısından Yönetim Bilişim Sistemleri'nin iş süreçlerinde kullanımının artması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır (Tecim & Gökşen, 2009).

Bu doğrultuda teknolojinin gelişiminde öncülük eden öğretmenlerin ve yöneticilerin okul yönetiminde büyük bir değişim gösteren YBS'yi kullanmaları yenilikleri de beraberinde getiren bir etki oluşturmaktadır. Eğitim her toplumda sürekli gelişme gösteren bir alan olup yönetimde de gelişmelerin sağlanması için teknolojinin kullanılması gerekmektedir. Üniversitelerde etkin yönetim; elektronik kayıt, elektronik imza, elektronik belge yönetim sistemleri, Akademik E-posta, İnternet vb. bilgi sistemleri kullanılarak sağlanmaktadır. Ancak bu sistemlerin yöneticiler tarafından kullanımı etkin yönetim açısından katkı sağlıyor mu sorusunu akla getirmektedir. Bu maksatla üniversitelerde etkin yönetimin insan unsurunu oluşturan yöneticilerin görüşlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

1.1. Problem

Etkin okul yönetiminin sağlanması sürecinde akademik yöneticilerin yönetsel faaliyetlerinde YBS kullanımının yüksek derecede katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Günümüzde üniversitelerin farklı birimlerince farklı YBS ve bu sistemlere ait farklı uygulamalar kullanılmaktadır. Yöneticilerin farklı YBS uygulamaları için farklı düşüncelere sahip oldukları düşünülmektedir. Bu bağlamda yöneticilerin akademik ve idari görevlerini yerine getirirken farklı YBS uygulamaları hakkındaki düşünceleri, yöneticilerin görüşlerinde cinsiyetleri, yöneticilik tecrübeleri ve yaşları açısından ne

düzeyde farklılıklar gösterdiği ve yöneticilerin görüşlerine göre YBS uygulamaları arasındaki ilişkilerin nasıl olduğunun incelenmesi gerekmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Her işletme veya kurumda gerçekleştirilen yönetsel faaliyetlerde etkinliği sağlamak için farklı YBS uygulamaları kullanılmaktadır. Her uygulama yönetimde farklı etki gücüne sahiptir. Yöneticilerin bu tür uygulamalara karşı görüşleri farklılaşmaktadır. Bu sebeple bu çalışma ile etkin okul yönetiminde yöneticilerin YBS kullanımını konusunda görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Çalışma sonucunda yöneticilerin etkin okul yönetiminde YBS kullanımını konusunda düşüncelerinin farklılaşmasında etkili olduğu değerlendirilen farklı demografik özelliklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, aşağıdaki alt amaçlara cevap aranacaktır.

1. Akademik yöneticilerin farklı YBS uygulamaları kullanımına yönelik görüşleri nelerdir?
2. Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından farklı YBS uygulamaları kullanımına yönelik görüşlerinde farklılık var mıdır?
3. Akademik yöneticilerin yaşları açısından farklı YBS uygulamaları kullanımına yönelik görüşlerinde farklılık var mıdır?
4. Akademik yöneticilerin yöneticilik tecrübeleri açısından farklı YBS uygulamaları kullanımına yönelik görüşlerinde farklılık var mıdır?
5. Akademik yöneticilerin farklı YBS uygulamaları kullanımına yönelik görüşlerinin aralarındaki ilişkileri nasıldır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Üniversitelerde eğitim-öğretimin etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için yöneticilerin sorumlu oldukları birimlerle ilgili tüm süreçleri etkin olarak yürütmeleri önemli görülmektedir. Yöneticilerin en önemli görevi, YBS'i etkin kullanarak zaman, insan, makine vb. kaynaklar ile süreç maliyetlerinde tasarruf sağlamak olmalıdır. Okul yönetiminin etkin ve etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için yöneticilerin görüşlerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma ile elde edilen yönetici görüşlerinin benzer bilimsel çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

1.4. Varsayımlar

Bu çalışmada araştırmaya dâhil olan katılımcı kişilerin;

- a. Görüşlerini ifade ederken objektif oldukları,
- b. Araştırmacı tarafından alan yazın taramalarından çıkartılarak oluşturulan veri toplama aracının; etkin okul yönetiminde akademik yöneticilerin YBS kullanımına yönelik görüşlerini tam olarak ortaya çıkaracağı,
- c. Araştırmaya katılan akademik yöneticilerin sorulan sorulara içtenlikle yanıt verdikleri,
- d. Tüm akademik yöneticilerin şahsi bilgisayarları olmasa dahi okulun kişilere vermiş olduğu odalarda bilgisayar bulunduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlamalar

1. Araştırma 2017-2018 Bahar Yarıyılında Gaziantep Üniversitesinde bulunan Enstitü, Fakülte, Meslek Yüksekokulu ve Konservatuar birimlerinde görev yapan Enstitü Müdürleri, Enstitü Müdür Yardımcıları, Dekanlar, Dekan Yardımcıları, Meslek Yüksekokul Müdürleri, Meslek Yüksekokul Müdür Yardımcıları ve Bölüm Başkanları olacak şekilde sadece yöneticilik görevi yapan personeller ile sınırlıdır.
2. Yöneticilerin YBS kullanımına yönelik görüşlerine ait veriler araştırmacının oluşturduğu veri toplama aracında bulunan maddelerle sınırlıdır.
3. Bu çalışma sadece EBYS, E-İmza, E-Kayıt, Akademik E-posta, İBS sistemlerine yönelik görüşlerin alınmasıyla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Üniversite Yöneticisi: 17789 sayılı Resmi Gazete 'de yer alan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 3.maddesine istinaden üniversite yöneticisi "*Rektör, Dekan, Enstitü Müdürü, Yüksekokul Müdürü ile Bölüm, Anabilim Dalı ve Ana Sanat Dalı Başkanı*" ifadeleri ile tanımlanmaktadır (Yök, 1982).

Yönetim Bilişim Sistemleri: Kurum, kuruluş ve organizasyonların araştırma sonuçlarından fikirler elde etmek için işlenmemiş verileri anlaşılabilir hale getirerek yöneticilerin işlerini kolaylaştıran sistemlerdir. İşletmelerin veya kurumların iş hayatında yükselirken, planlama yaparken ve karar verirken kullanılacak olan verileri anlaşılabilir hale getirerek yeni bilgileri oluşturan sistemlerdir (Elbaş, 2015).

Okul Yöneticisi: Okulda belirlenen hedef ve amaçların gerçekleşmesi için personellerin uyum içinde çalışmasını ve onlara görev verip kontrolünü takip eden kişilerdir. Ayrıca okul yöneticileri eğitim politikaları ve amaçları yerine getirmek için eğitim-öğretim kurumlarını aktif halde tutmayı amaç edinen kişilerdir (Bursalıoğlu, 2015).

Enstitü Müdürü: 17609 sayılı Resmi Gazete 'de yer alan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 11.maddesine istinaden enstitü müdürü ile ilgili olarak "*İlgili fakülte dekanının önerisi ile rektör tarafından 3 yıllığına atanır. Bazı enstitüler rektörlüğe bağlı olduğu için direkt rektör tarafından görev verilir. Süresi biten enstitü müdürü tekrar atanabilir.*" ifadeleri kullanılarak tanımlanmaktadır (Yök, 1982a).

Enstitü Müdür Yardımcısı: 17609 sayılı Resmi Gazete 'de yer alan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 11.maddesine istinaden enstitü müdür yardımcısıyla ilgili olarak "*Müdürün enstitüde görevi bulunan aylık alan öğretim elemanları arasından 3 yıllığına seçilen kişilerdir. Müdür isterse değişiklik yapabilir. Müdürün görevi bittiğinde yardımcılarında görevleri biter*" ifadeleri ile tanımlanmaktadır (Yök, 1982a).

Dekan:17609 sayılı Resmi Gazete 'de yer alan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 8.maddesine istinaden dekan ile ilgili olarak "*Rektörün önerisi ile üniversite içi veya dışından olan 3 profesörden birisi Yükseköğretim Kurulunca 3 yıllığına seçilir ve normal usul ile ataması yapılır.*" ifadeleri ile tanımlanmaktadır (Yök, 1982a).

Dekan Yardımcısı: 17609 sayılı Resmi Gazete 'de yer alan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 8.maddesine istinaden dekan yardımcısıyla ilgili olarak "*Dekan fakültenin aylıklı öğretim üyelerinden en fazla 2 kişiyi çalışmalarına yardım etmeleri için yardımcı olarak seçer. Dekan isterse değişikliğe gidebilir. 3 yıllığına dekan ile birlikte görev süresine sahiptir. Dekan olmadığında yardımcılarından birisi vekillik eder.*" ifadeleri ile tanımlanmaktadır (Yök, 1982a).

Meslek Yüksekokulu Müdürü: 17609 sayılı Resmi Gazete 'de yer alan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 8.maddesine istinaden meslek yüksekokulu müdürüyle ilgili olarak "*3 yıllığına dekanın önermesiyle rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı yüksekokullarda direkt rektör tarafından atama yapılır. Süresi biten müdür yeniden atanabilir.*" ifadeleri ile tanımlanmaktadır (Yök, 1982a).

Meslek Yüksekokulu Müdür Yardımcısı: 17609 sayılı Resmi Gazete 'de yer alan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 8.maddesine istinaden meslek yüksekokulu müdür yardımcısıyla ilgili olarak *“Müdür yüksekokulun aylıklı öğretim elemanlarından en fazla 2 kişiyi çalışmalarına yardım etmeleri için yardımcı olarak seçer. Müdür isterse değişikliğe gidebilir. 3 yıllığına müdür ile birlikte görev süresine sahiptir. Müdür olmadığında yardımcılardan birisi vekillik eder.”* ifadeleri ile tanımlanmaktadır (Yök, 1982a).

Bölüm Başkanı: 17609 sayılı Resmi Gazete 'de yer alan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 14.maddesine istinaden bölüm başkanıyla ilgili olarak *“Bölümün her düzeydeki eğitim-öğretimle ilgili ve araştırmalarla ilgili, bölümün her türlü faaliyetlerinin düzenli ve verimli yürütülmesini, kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlayan kişidir. Fakülte veya yüksekokul kuruluna katılarak bölümü temsil etme yetkisi vardır. Bölüm öğretim elemanlarının görevlerini izler ve denetler. Öğretim yılı sonunda geçmiş yıldaki araştırma ve eğitim-öğretim faaliyetleri ile gelecek yıl çalışma planını bağlı olduğu rektör, dekan veya yüksekokul müdürüne sunar.”* ifadeleri ile tanımlanmaktadır (Yök, 1998).

Çelikkaya (2010) bölüm başkanı kavramını *“Fakültelerde bulunan bölümlerin yöneticisidirler. Dekanlar göreve getirirler veya görevden alabilirler. Sabit belirlenen bir görev süreleri yoktur. Bölüm başkanı seçilirken hiyerarşik sıra takip edilir. Öğretim görevlileri bölüm başkan yardımcısı olabilirler ama bölüm başkanı olamazlar. Onlar ders verme yükümlülüğüne sahiptirler.”* ifadelerini kullanarak bölüm başkanlarının bölüm ile ilgili yetkiye sahip yöneticilerin sahip oldukları nitelikleri vurgulamıştır.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): El yazısı ya da elektronik olarak imzalanıp kayıt altına alınan her türlü kayıtlı bilgi veya doküman olarak tanımlanmaktadır (T.C. Resmi Gazete, 2014).

Akademik E-posta: Resmi nitelikli kurum içi iletişimi sağlayan, üniversitenin sahip olduğu web adreslerine bağlı uzantılara sahip e-posta adreslerinden oluşmaktadır. Kurumların kendi personellerine web sitelerine bağlı olarak sunucularından sundukları e-posta uzantılarıdır (Bağcı, 2018).

Elektronik Kayıt (E-Kayıt): Üniversitelerin ders, öğretim elemanı, öğrenci vs. paydaşları birbiri ile bağlantılı bir şekilde iletişim kurabilmelerini sağlayacak dijital sistemler olarak tanımlanmaktadır (Akkaya, 2018).

İnternet Bilgi Sistemi (İBS): Üniversitelerin web siteleri, iletişim sayfaları ve akademik/ıdari personele ulaşmak için bilgi paylaşımı amacıyla kullandıkları sistem olarak tanımlanmaktadır (Bağcı, 2018).

BÖLÜM 2

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yönetim

Yönetimin tarihi, Sümerlerin etkin olduğu M.Ö.5000 yıllarına kadar uzanmaktadır (Claude, 1974). Arkeolojik bilgilere göre ulaşılmış ve insanların o dönemlerde birbirleriyle organize olarak yaşadıkları ve bir yönetim şekillerinin olduğu görülmektedir. Örneğin; Mısır piramitlerinin inşaatında yönetimin planlama ve örgütlenme unsurları kullanılmıştır. Ayrıca o dönemlerde Büyük İskender hükümdarlığı himayesinde Makedonya da gösterişli örgütlere sahip olmuştur (Bergeron, 1995). Yönetim anlayışına endüstri devrimi de etki etmiştir (Baransel, 1993). Endüstri devrimine kadar üretim hep atölyelerde veya evlerde gerçekleştirilirken bu devrim ile birlikte fabrika teşvikleri artış göstermiştir. Fabrikaların üretimde gelişme göstermesiyle kalite artarak maliyet azalmıştır. Ancak yönetim ve insan kaynaklarında yeni sorunlar türemiştir. 1945 yılından sonra alt üst statüler oluşmuş, rasyonellik artmış, yürütme kişilere paylaştırılmış ve yeni hiyerarşiler ortaya çıkmıştır (Sekiou & Louise, 1986). 1980'li yıllarda Japon yönetim tarzı, 1990'lı yıllarda kalite, 2000'li yıllarda sanallık, 2010'lu yıllarda yenilikçilik konuları daha çok ön plana çıkmıştır. Toplumdaki değişiklikler yönetime de etki ederek ekonomi, politika, sosyal, beşeri ve teknoloji alanları da etkilenmiştir (Franklin & Terry, 1985).

Yönetim, belirli hedeflere ulaşmak için işi yapabilecek kadar insanı yönlendirerek işlerin çalışanlara dağıtılması, birlikte çalışarak uyum sağlanması gibi yetenekleri bir bütün halinde gerçekleştirmektir. Başka bir deyişle insanları, yönetim yapabilecekleri işlerde görevlendirerek belirlenen hedeflere ulaşma sürecidir. Ancak yönetim sadece bunlardan ibaret değildir. Yönetim, sadece emirler vererek iş yaptırmak değil mevcut kaynakları da etkin ve verimli kullanarak yönetmeyi sağlamaktır. Sonuç olarak yönetim; plan yapma, örgütü oluşturma, lider olarak düşünebilme ve kontrol edebilme özelliklerine sahip olarak elde bulunan kaynakların etkili ve verimli kullanılmasıyla belirlenen hedeflerin gerçekleşmesi olarak tanımlanmaktadır (Eren, 2016).

Yönetici: Organizasyonların kâr amacı gütmek, refah düzeyini yükseltmek, eğitim ortamını etkin kılmak amaçlarını yerine getirebilmek için çevre şartlarının farklı olmasına rağmen nitelikleri benzer çalışanların uyum halinde çalışabilmelerini sağlayan lider ruhlu kişilerdir. İnsan - makine, insan - bilgisayar etkileşimlerini kontrol etmekte

ve sürecin olumlu ilerleme göstermesini sağlamaktadırlar (Eren, 2016). Yönetimin kalbi karar vermektir (Kaya Y. K., 1979). Karar vermenin gecikmemesi için yöneticinin kendisine güvenmesi gerekir. Karar vermeyi geciktirmeden gerçekleştiren yönetici başarılı olur. Yönetim sorunların çözüldüğü süreçtir (Başaran, 1996).

Yönetim, Çelikkaya (2010)'nın “*Sosyal veya siyasi kurumların idaresi anlamına ve ayrıca devlet idaresi anlamına da gelir.*” ifadeleriyle tanımlanmaktadır. Yönetim sosyal bir olgudur. Her organizasyonun yönetilmesinde bir yönetici bulunmakta ve bu yöneticiler hiyerarşik statülerine ait sıfatlara sahip olmaktadır. Örneğin; ülke yönetiminde devlet başkanı, cumhurbaşkanı, kral gibi sıfatlara sahip kişilerin tamamı yönetici vasfına sahip kişilerdir. Toplumların görev basamakları için belirlediği kişilerin yetki ve sorumlulukları bulunmaktadır. Yöneticilik alelade bir iş olmayıp bilgili, ciddi duruşa sahip ve sorumluluğunu aldığı görevi yerine getirebilecek kişilere verilmektedir. Toplumların bu konuya önem göstermesi ile Yönetim Bilimi oluşturulmuş olup yöneticilerin yetiştirilmesinde özel eğitim kurumları açılmaktadır. Osmanlı Döneminde bu yönde kurulan Enderun Mektebinde, siyasi yöneticilerin yetişmesi için Siyasal Bilgiler Fakültesi, askeri yöneticilerin yetişmesi içinde Harp Akademileri kurulmuştur. Devletin en önce görevleri arasında ülke içindeki asayiş kontrolünü sağlamak, terör oluşumlarını engellemek ve vatanın bir bütün içinde daimi devamını sağlamak vardır. Ülkede bilim ve teknolojinin kullanılması, değer görmesi ve geliştirilmesi de eğitim sistemi görevleri içerisinde en önde gelmektedir (Çelikkaya, 2010).

Yönetimin temelini yöneticiler ve yönetilenler oluşturmaktadır. Yönetici, yönetilenler ve etkileşimde olacağı kişiler ile birlikte çalışmak, planlı çalışmak, karar verme ve program oluşturmak, uygulayıcı ve denetleyici etkiler göstermek yapması gereken ana görevler arasında bulunmaktadır (Özalp & vd., 2012).

2.2. Eğitim Yönetimi

Eğitim ve öğretimin işleyen organizasyon yapısı sistematik olmaktadır. Bu sistematik işleyiş Türkiye’de devlet tarafından gerçekleştirilmektedir. Kanunlara göre eğitim devletin sorumluluğunda olarak merkezi eğitim yönetimi uygulanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) temel eğitim hizmetlerini, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ise yükseköğretim hizmetlerini yürüten kurum olmaktadır (Milli Eğitim Temel Kanunu).

Eğitim hizmeti sunulurken aciliyet, önemlilik ve daimilik ihtiyacı bulunmaktadır. Bu hizmetler ciddi oranda maliyet ve emek isteyen hizmetler olmaktadır. Toplumun

sorunu olan eğitim sisteminin ihtiyacı çalışma gücü, ortam, kullanılacak malzemeler gibi örneklenmektedir. Ayrıca eğitim sistemine ayrılan bütçe ile gün geçtikçe kalitesini arttırmak durumundadır (Üstün, 2004). Teknolojinin gelişimi, yenilikçilik ihtiyacı ile eğitim gerçekleşirken yöntemlerin ve içerik geliştirmelerin artması gerekmektedir. Bu sebeple eğitim aktif, sürekli değişim gereken ve verimi üst seviyelerde olan bir sorumluluk gerektirmektedir (Titiz, 2004). Gelişen toplum yapısının dayanağı eğitimin sürekli olmasını gerektirmektedir. Eğitim örgütlerinin hedeflerine ulaşabilmesi için işletilmesi, geliştirilmesi ve yeniliklerin oluşturulması gerekmektedir (Demirtaş & Güneş, 2002). Eğitim örgütlerinin insan ve kaynak etkileşimi ile ortaya çıkardıkları etkinliklere eğitim yönetimini denilmektedir (Taymaz, 2009). Ilgar (2005)'a göre eğitim yönetimi, toplumun eğitim ihtiyacının karşılanmasında tüm örgütlerin yönetimini kapsamaktadır. Eğitim programlarının uygulamalarının etkili olması, öğretimin yapılması, personellerin yönetilmesi, maddi gereksinimler, fiziki yapı gibi kaynakların verimli yönetilmesi için yeni yöntemlerin geliştirilmesi ve süreçlerin güncellenmesi kapsamında yollar arttırılmaktadır.

Eğitim yönetimi uzmanlık gerektirmektedir. Eğitimde yönetim bilimi uygulamaları gelişen ülkelerin disiplinini standartlaştırarak oluşturduğu meslek grubunun faaliyetlerini belirler. Bu sebeple yöneticilik de meslek olarak kabul edilmektedir (Bursalıoğlu, 2008).

Eğitim yönetiminde, “Bir işletmedeki yönetim hiyerarşisi bir okulda da bulunmaktadır. Okulların yöneticileri ise eğitim hizmeti veren kişiler arasından belirlenen okul müdürleri olmaktadır. Okul müdürleri genellikle ilköğretim, ortaokul, lise gibi kurumların liderliğini yürütmektedir. Üniversitelerdeki liderliği ise rektör, dekan, yükseköğretim müdürü ve yardımcıları, bölüm başkanı statülerine sahip akademik yöneticiler yürütmektedir. İlk ve ortaöğretim kademelerinden sorumlu kişi milli eğitim bakanı, üniversitelerden sorumlu kişi ise YÖK başkanı olarak tanımlanmaktadır. Üniversitelerde yönetici olabilmek için akademisyen olup öğretim üyesi olmak gerekmektedir. Milli eğitim bakanının ise eğitimci olma zorunluluğu yoktur.” ifadeleri ile yöneticiler tanımlanmaktadır (Çelikkaya, 2011).

Bu doğrultuda, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullar ve üniversiteler arasında farklılıklar olduğu ancak yönetim kademelerinde benzerlikler olduğu söylenebilir. Bu benzerlikler yönetimde olduğu gibi kullanılan sistemlerde de görülmektedir. Örneğin Milli Eğitim okullarında öğrencinin ders ve aktifliğinin takip edilmesi e-okul ile sağlanırken, üniversitelerde e-kayıt denilen öğrenci bilgi sistemleri ile sağlanmaktadır.

2.2.1. Etkili Okul Yönetimi

Okul yönetimi; eğitim yönetimini okullarda uygulamaktır (Bursalıoğlu, 2008). Bu kapsamda okul yönetimi, eğitim yönetiminin ilk adımı olmaktadır. Okul, örgütün aldığı kararların gerçekleştiği alanı ifade etmekte; okul yönetimi ise, eğitim amaçları çizgisinde en etkili okul yönetiminin gerçekleşmesini sağlamaktadır (Demirtaş & Güneş, 2002).

Bursalıoğlu (2008) etkili okul yönetimi ile ilgili değerlendirme yaparken şu özellikleri sıralamaktadır:

- a. Okul çerçevesinde oluşan örgütler girdi ve çıktıları oluştururken insanı merkez almaları gerekmektedir. Okulun üretimi eğitim hizmetidir ve kişilere yönelik olmaktadır.
- b. Okulda birbiri ile ilişkili değerlerin bir arada bulunması gerekmektedir. İçerisinde bu ilişkileri barındırsa da; dışında da sosyal, ekonomik ve politik değerleri uzlaştırarak dengede tutması gerekmektedir. Genel amacı iyi insan, vatandaş, üretici ve tüketici kavramlarını öğrencilerin içine işlemelidir. Toplum değerleri ve okul değerleri birbirileri ile bir bütün oluşturmaktadır.
- c. Okulun ortaya çıkan ürünü insanların gelişimiyle ilgili olduğu için değerlendirme ölçütü oldukça zor oluşmakta ve fazlaca süre gerekmektedir.

Okul yönetimi eğitim sisteminin parçası olmakla birlikte yönetimin iyi bir şekilde devam ettirilmesi için yöneticilerin bazı şartları taşımaları ve kendilerini bu şartlar doğrultusunda geliştirmeleri gerekmektedir.

Çelikkaya (2011) bu şartları şöyle sıralamaktadır:

- *Toplumsal yönden yönetime bakış açısı,
- *İdari unvan sahipliği,
- *Okul özelliklerinin etkisi,
- *Çevre ile etkileşim kurulması,
- *Okul yönetiminin amacı insanları yönetmek olması,
- *Okuldaki amacın eğitim olması,
- *Eğitimde bütünlük oluşturulması,
- *Eğitim yönetiminde hiyerarşik sıralanma,
- *Yöneticiliğin işletmeciliğe benzemesi,

- *Yöneticinin kendine göre yorumlanabilmesi,
- *Yöneticilikte kendi isteğine göre emir vermemesi,
- *Çalışanların fikrinin alınması,
- *Yöneticinin eleştiriye açık olması,
- *Yöneticilerin birlikte çalışabileceği ekibinin olması,
- *Yöneticinin çalışanlarına güvenmesi,
- *Yöneticinin eğitimci olduğunu unutmaması,

Bu bilgilerden yola çıkılarak etkili okul yönetimi için okul özelliklerinin öneminden bahsedilmektedir. Okul kültürünün oluşmasında olumlu etkilenmenin sağlanması teknolojinin kullanılmasıyla mümkün olmaktadır. Örneğin öğretim elemanı ve öğrencinin haberleşebilmesi için Akademik E-posta sistemi kullanılabilir. Eğitim kurumlarının öncelikli amacı eğitim ortamının ve programlarının yapılması olmaktadır. Teknoloji, ulaştığı gelişme ile bu programların hazırlanmasında kolaylık sağlamaktadır. Eğitim kurumlarında eğitim ve öğretimin düzenli ilerlemesi için programlar yapılmaktadır. Eğitim, ders, hocalara ders atama, sosyal etkinlik programları yöneticiler tarafından hazırlanarak ilgili paydaşlara sunulmaktadır. Teknoloji kullanımı ile bu programlar daha hızlı gerçekleştirilmektedir. Programların hazırlanmasında ilgili paydaşlara uygun programlar olabilmesi için teknolojik araçlar ve sistemler ile iletişim sağlanır ve düşünceler alınarak programlar hazırlanmaktadır. Hazırlanan programlar EBYS, E-Kayıt ve İBS gibi sistemlerle paydaşlara sunulmaktadır.

2.3. Bilginin Tanımı Ve Özellikleri

Bilgi kelimesinin tek anlamı olmayıp birden fazla anlama karşılık geldiği için geçmişten günümüze bilgi kelimesinin karşıladığı anlamlara değinilecektir.

“Öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek”, “İnsan zekâsının çalışması sonucu ortaya çıkan düşünce ürünü” “Kurallardan yararlanarak kişinin veriye yönelttiği anlam” tanımlamalarıyla bilginin açıklaması yapılmaktadır (Tdk, 2018).

2.3.1. Bilginin Farklı Anlamları

Bilgi ilk olarak felsefenin alanına girmekte ancak zaman geçtikçe disiplinlerin artması ve bilimsel alanların farklılıklar oluşturmasıyla diğer bilim dallarının da ilgisini çeken bir kavram haline gelmiştir. Yıllar öncesinden felsefenin konu edindiği bilgi kavramı yıllar içinde gelişme göstererek ve farklı disiplinlerde yer alarak yeni tanımlar ortaya çıkmaktadır. Bazı bilim insanlarına göre bilgi felsefe, bazılarının göre ise kişilerin

zihninin şekillenmesi anlamına gelmektedir. Bilgi ifade edilirken sahip olduğu özelliklerin hepsini tek tanımda toplamamakta, bilim dalının alanına göre artış veya azalış göstermektedir. Bunun sebebi ise her bilim dalına göre bilginin yorumlanması ve özelliklerinin değişmesiyle, bilginin anlamı da genişlik göstermektedir. Bilgi tanım olarak değişmemekte olduğunu ifade etse de her yorumlamadan sonra zamana ve mevcut şartlara göre değişiklik göstermektedir. Bu değişimler bilgi yönetimi alanlarında da kendini bu şekilde göstermektedir. Bilgiyi bir bütün olarak ya da birbirinden ayrı olarak tanımlamak gerekmektedir. Bilimsel bilgi kavramları günlük dilde kullanabilmek için çelişki oluşturmaması gerekmektedir (Uçak, 2010).

Bilgi bütüncül olarak tek olgu etrafında toplanıyor gibi görünse de doğrudan veya dolaylı olarak oluşan sorunlar konuyu dağıtabilmektedir (Pears, 2003). Bilgi kelimesinin tarihçesine bakıldığında Helenistik dönemde, Orta Çağ döneminde ve bugün karşıladığı anlamı desteklemektedir. Aynı zamanda eski anlamlarına bakıldığında biyoloji, pedagoji ve ahlak disiplinlerinde “information” kelimesinin Avrupa dillerinde, zihin ve kişilerin karakterinde bir düzen oluşturmak, şablon ortaya çıkarmak, eğitmede ve öğretmede kullanmak anlamlarına gelmektedir. Orta Çağda “*şekil vermek*” olarak kullanılan bilgi kavramı zaman ilerledikçe “*herhangi bir şeyi birisine iletme*” anlamına gelmekte ve yine zamanın değişimi ile bilgi kavramı 20.yüzyıl dolaylarında “bilgi kuramı” karşılığını almaktadır (Capurro & Hjørland, 2003).

Felsefe disiplininde bilgi kavramı, insanların akıllarının yeteceği olgu olması, sahici ve ilkelerin bir bütünü oluşturması olarak ifade etmektedir. Bilgiyi özelleştirmek için bulunduğu yer, zaman, ekonomik durum ve felsefi türleri birlikte incelemek gerekmektedir (Gülseçen, 2012).

Ayrıca bilgi “*kişilerin bireysel olarak veya grup içinde işbirliği ile örgüt ve örgütteki tecrübeleri, önem verilen durumları, bilişim ve işinde uzmanlaşan kişilerin ifade ettikleri yorumları bir araya getirmek*” ifadeleri ile açıklanmaktadır (Sage & Small, 2005).

Bu doğrultuda bilgi için her ne kadar “*öğrenme, araştırma veya gözlem yoluyla elde edilen gerçek*” olarak tanımlansa da aslında her disiplin için farklı anlamları ifade etmektedir.

2.3.2. Bilginin Elde Edilmesi ve İşlenmesi

Teknolojik gelişmeler bilginin oluşmasında ve paylaşılmasında en büyük etken olmaktadır. Teknolojinin gelişerek artması toplum yaşamının değişmesine, yeni

iletişimlerle ilişkilerin oluşmasına ve mevcut hayatı devam ettirmek için ihtiyaç olan bilgilerin yenilenmesine etken olmaktadır. Başarı getiren örgütlerin, ekonomideki değişimlere ayak uydurabilmeleri için rakipleriyle kıyasıya rekabet etmeleri gerekmekte ve kendilerine öz bilgilerle gelişim göstermeleri gerekmektedir. Kendilerine öz bilgiler oluşturulmasının sebebi ise teknolojik gelişmeler bilgilerin anlam özelliğini zaman içerisinde değiştirmektedir. Bu sebeple rekabet güçlerini etkili bir şekilde arttırmak isteyen kurum veya işletmeler yenilikçi düşünce ile özgün bilgiler üreterek kaynaklarını arttırmakta ve az zamanda çok bilgiyi işlemeleri ve kullanabilmeleri gerekmektedir (Bilgi çağı, 2005). Bilginin oluşmasında kullanılan hammadde ise veriler olmaktadır. Veri, üzerinde gözlem ve ölçüm yapılabilen insanların hayatındaki alışkanlıklarına ait değerler olarak ifade edilmektedir. Verinin sahip olduğu yapı enformasyona dayanmakta ve enformasyon veriye göre daha net bir alanı kapsayarak çizgilerini belli eden bir yapıda bulunmaktadır. Enformasyonda, veriler süzgeçten geçirilmekte işlendikten sonra kullanıma sunulmaktadır. Bilgide ise bu veriler yorum, deneyim, düşünce gibi farklı yapılarıdaki halleri bir bütün olarak birleşmektedir. Bilgiler genellikle insanların edindikleri deneyimler ve elde ettikleri sonuçlar bir araya gelerek oluşmaktadır. İnsan akli bilgilerin oluşumunda depo olarak kullanılmakta, insanlar deneyimlerinden ve yaşantılarından kazandıkları bilgileri bu alanda depolamaktadırlar. İnsan akli sadece depolama yapmak değil aynı zamanda bilgiyi işlemek, kavramak, işe yarar olanı seçmek ve akıl yürütmek gibi özellikler de yetenekleri arasında bulunmaktadır. İnsanlar yaşantıları sırasında bilgileri kullanmakta ve aklın bu özelliklerini kullanarak düzenli deneyimler oluşturmaktadırlar (Aktan & Vural, 2005).

2.3.3. Bilgi Sistemleri ve Bileşenleri

2.3.3.1. Donanımsal Bileşenler

Bilgisayar sistemlerini oluşturan iki işlev bulunmaktadır. Bunlar donanım ve yazılım olup ikisi de tek başlarına kullanılamamaktadır. Donanım bilişim sistemleri için önemli bir gereksinim olmakta ancak tüm parçaların bir bütün halinde çalışması için yazılıma gerek duyulmaktadır. Donanım bilgisayarda elle tutulan, gözle görülen parçalar olarak tanımlanmaktadır. Örnek olarak; anakart, ram, işlemci, ekran kartı, kuzey ve güney köprüler, soğutucu fanlar, hard disk, klavye, mouse, ekran, kasa, modem, yazıcı, tarayıcı, hoparlör vb. gibi birçok parça donanım olarak çalışmaktadır (Emmungil, 2010).

2.3.3.2. Yazılımsal Bileşenler

Donanımın yönetilmesini ve bir bütün halinde çalışmasını sağlayan yapıya yazılım denilmektedir. Bu yazılımlara işletim sistemi denilmekte ve donanımla oluşan bilgisayarın kullanılabilmesi için ara yüz görevi gören işletim sistemine ihtiyaç duyulmaktadır. Örneğin kurumlarda yazışmalar ve belge transferi gibi işlemlerin sonunda evrakların depolanması için gerekli alanlarda raf sistemleri ile klasörlerde tutulmaktadır. Ancak bu sistem teknolojinin gelişmesi ile bilgisayar ortamlarına aktarılmaktadır. Bilgisayarın donanım parçası olan hard disk bilgisayarın veri deposu alanı olmaktadır. Küçük metal bir parçadan oluşmakta olan bu donanım parçası barındırdığı yazılımlar ile verilerin bilgisayar dili ile kodlanarak depolanmasını sağlamaktadır (Emmungil, 2010).

2.3.3.3. Arşivleme Bileşeni

Kurumlarda kullanılan YBS'nin en üst düzeyde fayda sağlaması için sistemlere bilgi girişlerinin doğru yapılması gerekmektedir (Soyluer, 2000). Sistemlere girilen bilgilerin bilgi kaynağı oluşturabilmesi için klasörler halinde saklanıp arşivlenmesi gerekmektedir. Bu yüzden bazı arşivleme kavramlarının bilinmesi gerekmekte ve bu kavramların neler olduğu şöyle açıklanmaktadır. **Alan**, verilerin işlenebilmesi için gereken parçaların bir bütün halinde bulunduğu kapasitedir. **Kayıt**, veriye ait olan alanların bir arada bulunmasıdır. **Ana Dosya**, dosyaların tamamının bulunduğu yerlerdir. Bazı etkinliklerin belirli süreler içinde gerçekleşerek kayıt altına alınmasına **işlem dosyaları** denilmektedir. Sürekli kullanılabilir bilgilerin bulunduğu dosyalara **referans dosyaları**, birbirine bağlı dosyaların etkisiyle bilgilerin temin edildiği sistemlere **veritabanı** denilmektedir (Yozgat, 1998).

Üniversite ve araştırma yapan kurumlar bilimsel çalışmalarını dijital ortamlarda saklamakta olup bunu bilgisayar ortamındaki arşivlerde saklamaktadır. Bu sayede diğer kurumlar veya bireysel kullanıcılar kolay erişebilme imkanı ile dünyanın neresinde olursa olsun yayılabilmektedir. Dijital arşivler, baskı yapan ve elektronik dergi sahibi yayınevleri tekelden çıkararak akademik dünyanın içeriğinde kolayca ulaşabileceği değişiklikler oluşturmaktadır (Karasözen).

2.3.3.4. İnsan Bileşeni

İşletmelerdeki ya da kurumlardaki bilgi işlem personelleri iki gruba ayrılmaktadır. Bunlar; bilgi işlem yöneticileri ve bilgi işlem alt yapı personelleri olarak birbirleri ile bağlantılı alt-üst yapılarıdır. Bilgi işlem yöneticileri, işletmenin ya da kurumun ihtiyaçları doğrultusunda gerekli bilgi sistemlerini kullanan kişilerdir. Görevleri ise işletme veya kurumda raporların üst yönetimlere iletilmesini sağlamaktadırlar. Bilgi işlem alt yapı personelleri ise bilgi sisteminin çalışması için gereken işleri yapan arka plandaki teknik anlamda sistemi kuran ve destek veren kişilerdir. Bilgi işlem alt yapı personellerinin 4 farklı görevi bulunmaktadır. Bu görevler sistemi analiz etmek, programlamayı takip etmek, operatörlük yapmak ve verilerin sisteme girilmesini sağlamaktır. Sistem analizini yapan kişiler sistemin genel şablonunda kullanılabilir tasarımlar hazırlayarak kullanıcıların hizmetine sunmaktadırlar. Programlama yapan kişiler sistemle ilgili kodlamaları takip etmektedirler. Operatörlük yapan kişiler sistemin donanımsal gereksinimlerini takip ederek sorun olması halinde çözüme ulaştırmaktadırlar. Veri operatörleri verilerin toplanması ve hazır hale getirilmesini sağlayan kişiler olup sisteme verilerin girişini yapmaktadırlar (Soyluer, 2000).

Bu bilgiler doğrultusunda bilgi işlem personelleri içerisinde de yönetici ve çalışan ayrımı yapılmış, kendi içlerinde görev dağılımları yaparak uzmanlık alanlarına göre profesyonel sonuçlara ulaşmak amaçlanmaktadır.

2.3.4. Bilgi Toplumu

Bilgi toplumu, çağımızın bilgiye bağlı gelişim göstermekte olması ile toplumumuzda bu yönde bilgi toplumuna dönüşmektedir. Kurumlar, çalıştıkları taşeron firmalar hakkında bilgi sahibi olmak, sürekli yenilenmek ve eski bilgilerin üzerine yeni bilgi şemalarını ekleyerek kullanmaktadırlar. Network organizasyonlar, birçok işi az sayıda vasıfsız kişinin yapması yerine farklı bilgiler üretmek işlerin yapılmasında ek kuruluşlar ile sağlamakta ve başarıya ulaşmaktadırlar (Eren, 2016).

2.3.5. Yönetimde Bilginin İhtiyaca Bağlı Kullanımı

Bilgi yönetimi, kurumun iç ve dış dünyasında bulunan bilgilerin toplanmasıyla yöneticilerin ve çalışanların kullanımına paylaşma eylemi ile sunulmaktadır. Yöneticiler ve çalışanlar bilgilere ulaştıklarında, kendi fikirlerini de ekleyerek yeni bilgi üretimi

yapmaktadır. Bilgiler, açık ve örtülü bilgiler olarak ayrılmaktadır. Açık bilgiler, kodlarla oluşan veri tabanı bilgileri olarak herkesin ulaşım kullanabileceği bilgilerdir. Örtülü bilgiler ise çözülmüş anlamlı bilgiler olmayıp, çalışanların ve yöneticilerin işi gerçekleştirirken kullandıkları kendilerine has yetenekleri ve uyum halinde çalışabilme becerilerindeki gizli bilgilerdir. Örtülü bilgiler, yöneticilerin çalışanlarda oluşturdukları veri tabanında saklı tutulamayan yetenekleri ifade eden örgüt kültürünü de kapsamaktadır.

Yönetimde bilginin ihtiyaca bağlı olarak kullanımı teknoloji gelişimi ile farklı ifadeleri ortaya çıkarmaktadır. Bunlar; veri depolama ve veri madenciliğidir. Bu teknolojiler kendine özgü yazılımlar geliştirmekte ve tüm verileri, bilgileri bir arada tutarak depolamak, ayrıştırmak, analiz etmek, ilişkili olanları kullanılabilir hale getirerek çalışanlar ile yöneticilerin iş süreçlerinde kullanımına sunmaktadır. Bir başka yazılım sistemi ise İtranet portalıdır. İtranet portalı kurumdaki tüm çalışanların ve yöneticilerin veri tabanı depolarındaki açıklanabilir bilgilere ulaşabilmeleri için kullanılmakta olan bir kanal görevi görmektedir. Ancak örtülü bilgiler, çalışma biçimlerinin herhangi bir veri tabanında saklanması, kullanılması veya işlenmesi mümkün olmamaktadır. Yönetim yazılımları ile kurum içi bilgi paylaşımı sağlanmakta ve veri depolarında toplanan veriler İtranet portalı ile dağıtılabilmektedir.

Günümüz teknolojilerinde çalışanların ve yöneticilerin arasında öğrenen örgüt kültürünü oluşturmak, bilgileri toplamak, depolamak, işlemek, paylaşmak ve kişiler arası iletişimi sağlamak için YBS kullanılmaktadır (Eren, 2016).

2.4. Bilişim Teknolojileri

Bilişim; insanoğlunun teknik, ekonomik ve sosyal alanlardaki iletişimde kullanılmakta ve bilimin gelişmesinde etki etmektedir. Bilginin dijital cihazlar aracılığıyla insan kullanımına uygun ve mantıklı bir düzenle toplanması, işlenmesi, revize edilmesi ve depolanması hizmetlerini sunan bilimdir (Tdk, 2006).

Mikro elektronikte yaşanan gelişmeler bilgilerin toplanması, işlenmesi, dağıtılması ve insan hayatının neredeyse her alanında kullanılması ile fark gösterecek düzeyde ortaya çıkmakta, enformatik ve haberleşme alanında değişiklikler oluşturmaktadır. Bilgisayarlar bu değişikliklerde ön planda olmakta ve diğer tüm alanlarda değişiklikler göstermektedir (Erkan, 1997).

İnsanların sahip oldukları bilgiler teknik, ekonomik ve toplumsal açıdan gerekli iletişimin elektronik cihazlarla akılcı düşünme yoğunluğunda hazırlanması ve

işlenmesiyle oluşmaktadır (Büyük Larousse, 1986). İletişimin artmasıyla teknoloji kullanımı bilime etki etmektedir. Bilim ve teknoloji; bilginin aktarılması, organize edilmesi, depolanması, yeniden elde edilmesi, incelenip değerlendirilmesi ve dağıtımının yapılmasında ihtiyaç olan sistemleri, bağlantıları, iş ve süreçlerini içinde bulundurmaktadır (Uluç, 2003). Daha geniş kapsamda bilişim teknolojileri kavramı ortaya çıkmaktadır. Bilişim teknolojileri, işe yarar bilgilerin toplanan verilerle oluşturulması için iş süreçlerinde teknoloji kullanılmakta ve donanım, teknolojiyi ifade eden yazılım ile birlikte çalışarak iletişimi sağlayan kaynak ve çalışanlardan oluşmaktadır (Bingöl, 2006). Aynı nitelikte olan bir diğer kavram ise bilgi teknolojileridir. Bilgi teknolojileri; donanımsal, yazılımsal, iletişim aracı, aktif veri tabanı yönetimi ve bunlara benzer teknolojilerin kurum yöneticileri tarafından kullanılarak karar verme ihtiyacını daha hızlı bir hale getirmek ve anında bilgiye ulaşmak amacıyla tercih edilmektedir. Bu araçlarla yöneticiler karar verme evresinde daha hızlı ve aktif olmaktadır. Bilgi teknolojilerinin hammaddesini veriler oluşturmaktadır. Yöneticiler bilgiye ulaşırken YBS uygulamaları ile hammadde halindeki verileri bilgiye dönüştürmeleri ve anlamlı bir hale getirmeleri gerekmektedir. Yöneticiler ulaştıkları bilgiler ile yönetim işini daha verimli ve etkin halde yapabilmektedirler (Eren, 2016).

2.5. Bilişim Sistemleri

2.5.1. Bilişim Sistemleri ve Temel Bileşenleri

Bilişim sistemleri, karar verme aşamasında teknik destek amaçlı eldeki bilgileri düzenli hale getirme, depolama, işleyip kullanılabilir hale getirme ve birbirleriyle ilişkili bir bütün haline getirip kullanıcının hizmetine sunan sistemlerdir. Yönetimde koordine etmek ve denetim sağlamak üzerine bilişim sistemleri etkili olmaktadır. Yöneticilerin ve personellerin sorunlarını gidermek, içinden çıkılamayacak durumlarda fikir geliştirmek ve ortaya yeni çıktılar vermek için bilişim sistemleri kullanılmaktadır. Veri kaynaklarını oluşturan veriler insanların işlerinde kullanabildikleri işlenmemiş gerçeklerin ortaya koyulduğu çevresel ihtiyaçlar olmaktadır. Bilişim bilgi üretiminde karar vermek, kontrol etmek, sorunları çözmek ve yeni çıktılar oluşturmak için örgütler verileri kullanmaktadırlar. Bilgi üretimi girdi, işlem ve çıktılardan oluşmaktadır. **Girdi**, organizasyonun iç ve dış çevresinden gelen işlenmemiş verilere ulaşmaktır. Girdi ile ulaşılan işlenmemiş veriler **işlem** aşamasında anlaşılabilir hale getirilerek bilgiyi

oluşturmaya çalışmaktır. **Çıktı** ise ihtiyaç olunan yerlerde işlenmiş verinin bilgi olarak kullanılmasıdır.

Bilişim sistemlerinde veri girişi sırasında verilerin elde edilmesi, işlenmesi, kullanılması, kontrol ve değerlendirilmesinin yapılması ve yetki sahiplerine ulaştırılması sağlanırken tüm bilgiler kayıt altında tutulmaktadır. İletişim sistemlerinin iki kullanım türü bulunmaktadır. Birisi elle olanlar kâğıt-kalem ile yapılan iletişim, diğeri ise daha gelişmiş teknolojinin dahil edildiği İnternet tabanlı sistemlerdir. Donanım ve yazılımın birleşmesiyle oluşan teknolojik cihazların gerçekleştirdiği veri toplamayı, işlemeyi, paylaşmayı otomatik hale getirmek kodlamalar ile mümkün olmaktadır (Karahoca, 1998).

Yöneticilerin en önemli görevlerinden birisi olan karar verme için, verileri ve bilgileri ilgili kaynaklarda bulup temin eden, bu verileri kullanılabilir hale getiren, depolayan ve rapor haline getiren bilgi sistemlerine gereksinim duyulmaktadır (Emhan, 2007). Yöneticiler olağanüstü kararlarını, veri girişlerini, rapor tutmalarını, verileri kullanılabilir hale getirmelerini ve şirket içi bilgileri oluşturmalarını bilişim sistemleri aracılığı ile yapmaktadırlar (Bal, 2010). Bilişim sistemlerini oluşturan organizasyon, yönetim ve teknoloji birbirleri ile bağlantılı olarak yürütülmektedir. Aşağıdaki gibi şema oluşturularak bu durum net açıklanmaktadır (Bal, 2010).

Şekil 1: Bilişim Sistemleri Oluşumu (Laudon & Laudon, 1994)

Bu bilgilere dayanarak işletmelerdeki teknoloji kullanımı yükseköğretim kurumlarında da İnternet tabanlı elektronik cihazlar ile YBS'nin kullanılmasını gerekli kılmaktadır. Yükseköğretim kurumlarında birimlerin fazla olması ve her birim içinde ayrı yetkilendirme ve görev dağılımları olmasından dolayı kâğıt-kalem kullanımı ile

iletişimin sağlanması zor olmaktadır. Ancak YBS'nin kullanılması ile bu zorluklar ortadan kalkmakta ve zaman, maliyet, iş gücü tasarrufu sağlanmaktadır.

2.5.1.1. Bilişim Sistemlerinde Organizasyon Olgusu

Organizasyonların hiyerarşiye göre düzenlenmesi formel bir yapıda ve olağan işlemlerin gerçekleşmesine göre yürütülmektedir. Organizasyonlardaki hiyerarşide sorumluluk ve yetki dağılımı üstlere çıktıkça artmaktadır. Hiyerarşinin en üstünde yönetim bölümü, ortada teknik personeller ve performansına göre işin uzmanları ve hiyerarşinin alt kademesinde ise olağan işlerin yürütülmesini sağlayan personeller bulunmaktadır. Organizasyondaki yönetim ve çalışanların hiyerarşideki yerine göre bilgi dağılımını bilişim sistemleri düzenlemektedir. Örnek olarak çalışanların maaşlarını hiyerarşiye göre sistem kendisi hesaplayarak gerçekleştirmektedir. Organizasyonlarda çok sayıda ve farklı yetkinliklere sahip insanlar görev almakta ve bilgiyi işleyen insanların (mühendis, mimar vb.), ortaya çıkarılacak olan ürün veya hizmetlerin oluşumunu sağlamaktadırlar. Organizasyonlardaki veri takibini yapan kişiler (sekreter, büro çalışanları, kütüphaneciler vb.) ise yöneticilerin takibinde olan kırtasiye işlerinde yardımcı çalışanları oluşturmaktadırlar. Organizasyonlarda örgüt kültürünü ifade eden kurallar bulunmakta ve bilişim sistemlerinde de belirtilmektedir (Karahoca, 1998).

Bilişim sistemleri, organizasyonun bir parçasıdır. Çalışan insanlar, yapı, kurallar, politika ve kültür organizasyonlar için önemli bileşenlerdir. Formel organizasyonlar farklı seviye ve özelliklerden oluşmakta, çalışan yetkileri açıkça ayrılmakta, uzmanlar farklı seçeneklere göre yetiştirilmektedir. Standart kurallar personellere yol gösterici olması için düzenlenmektedir. Organizasyonların kendine ait bir kültürü barındırmakta ve bu kültürün bilişim sistemlerine bütünleştirildiği ifade edilmektedir (Akman, 2010).

2.5.1.2. Bilişim Sistemlerinde Yönetim Olgusu

Yöneticiler tehlike arz eden sorunları fark ederek çözüme ulaşmaya çalışmaktadırlar. Yöneticiler yönetim aktivitelerinin direkt içinde bulunmakta, ürün ve hizmetlerin gerçekleşmesi için birebir takibini yapmaktadırlar. Yeni yollar geliştirerek üretim ve hizmet sunumunda artış sağlamak ve organizasyondaki çalışanlarda verimliliği arttırmak için yeniliklere başvurmaktadırlar (Karahoca, 1998).

Yöneticiler, gelişme ile birlikte ortaya çıkan riskleri fark ederek organizasyonun yol göstericiliğinde tepki göstermektedir. Yöneticiler organizasyonu farklı zaman aralıklarında yenilik amaçlı değişikliğe uğratmaktadır. Bilişim teknolojileri yeniliklerin

oluşumunda rol sahibi olmaktadır. Üst düzey yöneticiler üretimde detaylı kararlar almakta, orta düzey yöneticiler, üst düzey yöneticilerin planlarını uygulamakta ve alt düzey yöneticiler ise gün içerisinde yapılması gereken işleri yerine getirmektedir. Yönetim düzeylerinin her biri ayrı ayrı bilgi ve bilişim sistemlerini kullanmaktadır (Akman, 2010).

Bu bilgilerden hareketle YBS'nin etkisi; yönetimde yeni, akılcı fikirlerle yaratıcılık oluşturmayı sağlamaktır. Yeni yönetim yapısının oluşması ve yönetimin devamlı olarak gelişebilecek yönde olması için değişiklikler gerektirmektedir. Bu değişiklikler kurumdaki yönetimin farklı özelliklere sahip kademelerinin tamamına etki etmektedir. Tepe yöneticiler denilen üst düzey yöneticiler kurum hakkında herkesin kabul edeceği stratejik kararı vermektedir. Orta düzey yöneticiler, üst düzey yöneticilerin herkes tarafından kabul edilen kararlarını plan halinde yerine getirmektedir. İşin yapıldığı düzeydeki yöneticiler ise gün içerisinde hizmetler sunulurken gerekli kararları vermektedirler. Tüm yöneticilerden beklenen genel amaç ve hedef ise kurumun refah düzeyini arttırmak, sorunların hızlı ve verimli çözüme ulaşmasını sağlamaktır. Tüm bu sorumlulukların yapılabilmesi için YBS'nin her düzeyde geliştirilip kullanılması gerekmektedir.

2.5.1.3. Bilişim Sistemlerinde Teknoloji Olgusu

Teknoloji organizasyon içindeki yapıların birbiri arasındaki bağlantıların ve iletişimin sağlanmasında kullanılmaktadır. Bilgisayarlardaki donanım, yazılım, fiziki alanın azaltılması için kullanılan sanal depolama ve iletişimi sağlamak için telekomünikasyon teknolojilerinin kullanılması ile YBS kuruma avantaj sağlamaktadır. Bilgisayar donanımı fiziki olarak elektronik parçaları birbirine bağlamakta ve insanlara hizmet sunmayı amaçlayan bir bütün olarak nitelendirilmektedir. Yazılım ise fiziki donanım parçalarının etkileşimli kullanılabilmesi, insan bilgisayar etkileşiminin sağlanması amacıyla bir ara yüz imkânı ile bir bütün halinde sunulmaktadır. Depolama teknolojileri ise, hem fiziki donanımlar olan depolama diskleri ile manyetik, optik diskler hem de bu fiziki donanımların içindeki verilerin depolanabilmesini sağlayan yazılımlardan oluşmaktadır. Telekomünikasyon teknolojileri, elektronik cihazlar, bu cihazları çalıştıracak yazılımlar ve bir noktadan başka bir noktaya veri ulaşımını sağlayan sinyallerin dâhil olduğu büyük bir sistem olarak tanımlanmaktadır. Bu teknoloji bileşenleri ile YBS donanım, yazılım, depolama teknolojileri ve telekomünikasyon teknolojilerinin desteği ile yöneticiler tarafından kullanılmakta, az

zamanda daha fazla hizmeti sunarak verimliliği arttırmak amaçlanmaktadır (Karahoca, 1998).

Bilişim sistemleri organizasyonun gelişmesinde yöneticilerin yaptıkları işleri algılamada yardım etmektedir. Organizasyonlar bilişim sistemleri ile birbirini tamamlamakta; bu sebeple donanım, yazılım, depolama ve iletişim teknolojilerini kullanmaktadırlar. Modern işletmelerde strateji, kural ve yöntemler ile bilişim teknolojileri arasında her geçen gün artış gösteren bir bağ oluşmaktadır. İşletmelerin ellerinde bulunan sistemsel yeterliliklere göre değişiklik gösterme amaçlanmakta ve bazen de kısıtlı kalmaktadır. Fiziki parçaların tamamı donanım, donanımların kontrol edilmesi yazılım, depolama ve veri aktarımları ise telekomünikasyon teknolojileri olarak tanımlanmaktadır (Akman, 2010).

Teknoloji gelişimi, eğitimin teknoloji aracılığıyla uygulamalı sunulabilmesi, öğrencinin teknolojiyi kendi kullanımı ile aktif öğrenmeye ulaşabilmesi olarak ifade edilmektedir. Bu tarz eğitimin gerçekleşmesi araç, gereç, atölye, laboratuvar ihtiyacı oluşturmaktadır. Bu sebeple maliyet gereksinimi doğuran bir eğitim şekli olmaktadır. Ekonomik olarak zayıf olan ülkeler veya ekonomisi iyi olup da teknoloji yatırımı ayırmayan ülkeler, teknolojinin eğitime katkısından faydalanamayıp geri kalmaktadırlar. Teknolojiyi eğitimde kullanmak öğrenmeyi kolaylaştırmakta, bireysel ve ülke başarısını arttırmaktadır (Çelikkaya, 2010).

2.5.2. Yönetim Bilişim Sistemleri ve Tanımları

YBS; bilgisayar teknolojisi ile verileri elde etmek, işlemek, saklamak ve ihtiyacı olan yerlere dağıtmaktır. Bilişim, teknoloji anlamında gelişmekte iken sektörlerde değişiklik göstermektedir. Çoğu sektör bilişim sistemlerine doğru hızla dönüşüm yapmaktadır. YBS bazı sektörlerin yok olmasına yol açmakta iken bazı yeni sektörlerin de ortaya çıkmasına imkân sağlamaktadır. Bilişim teknolojisi alt ve orta düzeydeki yöneticilerin işlerini yaparken kolaylık sağlamakta iken, şu anda ise hızlı işlem sağlayan teknik parçalar, gelişme gösteren veri tabanı kütüphaneleri ve teknolojiye anlık ulaşabileceğimiz İnternet aracı ile üst düzey yöneticilerin karar vermelerinde etkili olmaktadır (Kaya Ş. M., 2014).

2.5.3. Yönetim Bilişim Sistemlerinin Özellikleri

Özel ve kamu sektörlerinin gelişme amaçlı bilişim sistemlerine hızla geçiş yapmak istemelerinden dolayı YBS önemli düzeyde kullanılmak istenmektedir. Bu sistemler özel ve kamu sektörlerine hizmet verirken sunduğu özellikler bulunmaktadır.

Gökçen (2007) YBS'nin özelliklerini aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

- YBS, verilerin kayıt edilmesini sağlamaktadır.
- YBS, birbiri ile ilişkili veri tabanlarını kullanmakta ve farklı amaçlardaki alanları desteklemektedir.
- YBS; esneklik imkânı sunmakta, organizasyonda değişim gösteren bilgi gereksinimlerine karşı bağlam kurulmasını sağlamaktadır.
- YBS; güvenlik açısından olumlu destek sağlamakta, kullanıcılara tekil dağıtım ile güvenliğin artırılmasını sağlamaktadır.
- YBS, genel olarak tüm işlerle ilgilenmektedir.
- YBS, üst düzey yöneticilerin karar almada yapısal olmasına önem vermektedir.
- YBS, yöneticilerin anlaşılır kavramları yorumlayabilmesi için rapor sunma özelliğini bulundurmaktadır.
- YBS; kurum içindeki işlerin yürütülmesinde öncelik sağlamakta, dış ve çevresel olaylarla daha sonra ilgilenmektedir.

2.5.4. Yönetim Bilişim Sistemlerinin Önemi

Günümüzde teknolojik gelişmeler, küreselleşme ve endüstri 4.0'ın etkisi ile işletme disiplini başta olmak üzere tüm disiplinler önemli dönüşüm sürecine girmiştir. Bu dönüşümlerin yaşandığı zamanlarda yönetim, işletme içindeki ve dışındaki dünyaya dönüşüm açısından uyum sağlamak ve YBS kullanımı ile işletmelerin aktifliğini artırma görevini üstlenmektedir. Dolayısıyla yöneticilerin, YBS kullanımı ile gelişim göstermesinin işletmeye fayda sağladığı önem kazanmaktadır.

Gümüştekin (2004)'e göre işletmelerde YBS'nin önemi gerçekleştirdiği faaliyetlere bağlıdır. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

- İşletmede çalışan personellerin iş ile ilgili tüm veri ve bilgi akışını gerçekleştirmektedir.
- İşletme içi ve dışındaki tüm verileri birbiri ile bağıntılı hale getirmektedir.
- İşletme içindeki verileri işleyerek bilgiye dönüştürmektedir.

- İşletme içindeki bilgiyi üst düzey yöneticiler istediğinde yanlış olmadan, noksansız ve istenilen kadar onlara ulaştırmaktadır.
- Bilgiler işletme içinde anlamlı ve tutarlı özellik kazanmaktadır.
- İletişimde dijital bilgi teknolojilerinden faydalanılmaktadır.

İşletmelerde bu faaliyetlerin gerçekleşmesi işletmeye değer kattığı için önem kazanmaktadır.

Yönetim bilgi sistemleri, insanların bir odadan ve hatta insanların birbirleri ile iletişimlerini sağlamak adına uzakta olsalar dahi İnternet aracılığıyla birbirine bağlayan Groupware yazılım araçları kurumlar için önemli hale gelmektedir. Dünyanın neresinde olursa olsun bu yazılım araçları insanların birbiri ile iletişim kurabilmelerini sağlamakta, yöneticilerin ve yönetim ekibinin yazılı veya sözlü raporlarını paylaşmaktadır. Fikirlerin sunulması ve iletişimin anında gerçekleşmesi sağlanarak kolaylık sunulmaktadır. Yönetim bilgi sistemlerini destekleyen İnternet, iletişimin kolaylaşmasını sağlamaktadır. Grup yazılımları ile yapılması gereken işler veya görevler zaman kaybı olmadan istenilen yer ve zamanda uzak bağlantılar aracılığı ile paylaşılmakta ve gelişmektedir (Eren, 2016).

Bu bilgiler doğrultusunda işletmelerde YBS etkin kullanılmakta ve fayda sağlamaktadır. Eğitim ve öğretim kurumlarındaki yöneticilerin de işletmelerdeki yöneticiler gibi yönetim görevleri bulunmaktadır. İşletmeler gibi aktifliğini arttırmak ve hiyerarşik iş süreçlerinin hızlı ve kolay gerçekleşmesi gibi amaçları bulunmaktadır. İş süreçlerinde iletişimin hızlanması için yükseköğretim kurumlarında YBS'nin kullanılması gerekmektedir.

2.5.5. Yönetim Bilişim Sistemlerini Oluşturan Birimler

2.5.5.1. İletişim Destek Sistemleri

İletişim destek sistemleri ile kelime işlemci, grafikler, masaüstü ilanları ve elektronik konferans hizmeti sunulmaktadır. Bu kavramların açıklamaları yapıldıktan sonra ek olarak günümüzde kullanılan iletişim destek sistemlerinden de bahsedilecektir.

- **Kelime İşlemci:** Yönetici asistanlarının günlük yaptıkları bazı masaüstü işlemleri bulunmaktadır. Bu işlemleri bilgisayar programları tarafından yapmaktadırlar. Bu programlar ile rapor, dilekçe, önemli üst yazılar oluşturulmaktadır. Ancak teknolojinin getirdiği imkânlar doğrultusunda iletişim destek sistemleri ile yardımcı elemanların yaptıkları doküman işleri daha kolay

hale geldiği için yöneticiler kendileri yapmaktadırlar. Bu sebeple gereğinden fazla yardımcı eleman ihtiyacı ortadan kalkmakta ve kurum için sorun çözücü idari işleri yerine getirebilen genel sekreterler görev almaktadır.

- **Grafikler:** Kurum yöneticilerinin sunum yaparken kullandıkları görseller olarak tanımlanmaktadır. Bu görselleri teknolojinin gelişmesi ile yöneticilerin bizzat kendileri hazırlamaktadır. Grafiklerin kullanılmasıyla yöneticilerin iletişimleri kuvvetlenmektedir.
- **Masa Üstü İlanları:** Bazı yöneticiler masaüstü ilan programlarını kullanarak gazete, broşür gibi reklam araçları hazırlamaktadır. Ancak bu programları öğrenmek için zaman gerekmekte ve bu sebeple alanında uzman kişilere ihtiyaç doğmaktadır. Grafik ara yüzlerin hazırlanmasında uzman kişilerin çalışması işleri daha hızlı hale getirmektedir.
- **Elektronik Konferans:** Aynı yerde ve zamanda olmaya gerek kalmadan teknolojinin verdiği imkânlar doğrultusunda uzaktan görüntülü bağlantılar sağlanabilmekte ve iş toplantılarında bir araç olarak kullanılmaktadır. Elektronik konferans acil sorun çözmekte insanların karşılıklı yüz yüze iletişim kurmaları kadar etkin bir hal almaktadır (Özcan, 2006). Günümüzde tercih edilen iletişim destek sistemleri arasında mobil uygulamalar ve sosyal medya araçları bulunmaktadır.
- **Mobil Uygulama:** Mobil cihaz olarak kabul edilen akıllı cep telefonları ve tablet bilgisayarların kullanımlarının artmasıyla bu cihazlar için tasarlanan uygulama yazılımları olarak tanımlanmaktadır. Bu cihazlar için geliştirilen mobil uygulamalar işletim sistemlerine bağlı sanal mağazalarda kullanıcılara sunulmaktadır (Çelik, 2018). Bu doğrultuda mobil uygulama teknolojileri ile kurum içinde anlık e-posta, mesaj ve iletişimin gerçekleşmesi, çoklu ortam araçlarına kolay ulaşılması sağlanmaktadır. Örneğin e-posta uygulamalarının cep telefonunda bulunması ile kurumlar arası e-posta alışverişinin hızlı ve rahat bir şekilde mekân ve zaman kısıtlaması olmadan hemen gerçekleşmesi mümkün olmaktadır. Aynı zamanda Whatsapp gibi uygulamalar ile anlık görüntü, video, ses, konum paylaşımı ve görüntülü görüşme imkânları sunulmakta ve anlık iletişim hız kazanmaktadır.
- **Sosyal Medya:** İnsanların İnternet ortamında vazgeçemediği ve çok hızlı gelişim gösteren ögeler arasında yer alan bir teknoloji olmaktadır. Sosyal medya; içeriklerin üretilmesi, yayınlanması ve paylaşılması sağlanan bir ağ

olarak tanımlanmaktadır (Öztürk, 2018). Sosyal medya, İnternet ortamında gelişimin gün geçtikçe artış gösterdiği iletişim teknolojilerindedir (Kang & Schuett, 2013). Sosyal medyanın gelişimi doküman amaçlı olup daha sonra sanal gerçeklik amaçlı hale gelerek gelişmektedir. Sosyal medya terimi yerine sosyal ağ, sosyal web gibi ifadeler de kullanılmakta ancak genel tanımla sosyal medya olarak kabul edilmektedir (Olgun, 2015). Sosyal medyanın birçok tanımlaması bulunmaktadır. Tüketiciler ve yayın yapan kişilerin içerikler oluştururken kullanabilecekleri İnternet tabanlı topluluklar olarak tanımlanmaktadır (Bayram & Şahbaz, 2013). Bu bilgiler doğrultusunda günümüzde aktif olarak insanların reklam yaptıkları mecra olan bu alan çoklu ortam araçlarını destekleyerek kurum içinde iletişimi sağlamakta ve kurum içindeki bireylere bilgilerin bu kanallar ile duyurulmasını sağlayabilmektedir. Sosyal medyanın gücünü kullanarak iletişim maliyetlerini düşüren işletmelerin yanında bazı devlet kurumları ve üniversiteler de yer almaktadır. Günümüzde neredeyse her üniversitenin kendisine ait resmi sosyal medya hesapları bulunmakta ve aktif olarak başında bulunan bireylerin yaptığı paylaşımlar ile kurum ön plana çıkarılmaktadır. Bu sayede haberleşme hem kurum içi bireyler arasında hem de kurumu takip eden bireylere bilgi paylaşımı olarak yapılmaktadır.

2.5.5.2. Uzman Bilgi İş Sistemleri

Uzman bilgi iş sistemleri her şirket için önem arz etmektedir. Bu sistemler belirli içeriklerde birden fazla uzmanın kural ve bilgilerini bir araya getirerek birleştirmektedirler. Bu bilgilerin bilgisayar ortamında depolanması ve uzmanlık gereken durumlarda bu bilgisayarlardaki programlar aracılığı ile yöneticilerin karar vermeleri için bilgi sunan bilgisayar programları uzman nitelik taşımaktadır (Tanrıku, 1999).

İnsanoğlunun iş hayatındaki sonuçları ve tecrübelerini bilgisayar ortamında tutan yapay zekâ uygulamalarına uzman sistemler denilmektedir. Bu uzman sistemler insanların belirlediği alanlarda saklama işlemini yapmakta, akıl gücüne benzer bir mantıksal işlemle sorunları inceleyerek sonuçlara ulaşabilmektedir. Bu sistemler tecrübeli ve uzman olan insanların çözemeyeceği durumlarda dahi çözüm üreten bilişim uygulamaları olarak tanımlanmaktadır. Uzman sistemler, karar verme ile yükümlü

yöneticilere çözümlediği görüşlerle uzman olarak çalışan uygulamalar olmaktadır (Elibol, 2005).

Engin (2015)'e göre uzman bilgi iş sistemleri yapay zekâların programladığı sistemler olmaktadır. Konu hakkında uzman bir insan nasıl problemi çözebiliyorsa yapay zekâ ile oluşturulan bu uzman sistemler de bir uzman insan gibi problem çözmeye odaklanmaktadır. Yapay zekâ problem çözebilmekte ancak uzman sistemler uzman bir insan gibi problem çözebilme özelliğine sahip olmaktadır.

2.5.5.3. Farklı Fonksiyonlardaki Bilişim Sistemleri

İşletmelerin kendi içinde yürüttüğü bazı fonksiyonel işler bulunmaktadır. Bu işlerin verimli yürütülmesi için bilişim sistemleri kullanılarak desteklenmektedir. İşletmelerde bulunan pazarlama, üretim, muhasebe, finans, ar-ge, insan kaynakları, müşteri ilişkileri vb. bölümler bilişim sistemlerini kullanmaktadır (Elibol, 2005).

Bu doğrultuda yükseköğretim kurumlarında bulunan bölümler ise akademik hiyerarşinin en üst düzey yöneticisi rektörden başlayarak, yardımcılıyla devam etmektedir. Fakülte üst düzey yöneticileri olan dekanlar ve onların yardımcılı ise genel hiyerarşide orta düzeyde bulunmaktadır. Enstitülerin müdürleri ve yardımcılı o birimlerin üst düzey yöneticileri ancak hiyerarşide orta düzey yönetici statüsündedir. Konservatuar müdürü ve yardımcılı ile meslek yüksekokulu müdürü ve yardımcılı da üst düzey yöneticiler olmakta ancak yine bu birimlerdeki yöneticiler de hiyerarşide orta düzey yönetici statüsünde olmaktadır. En üst düzey yönetici olan rektörün plan ve programlarını bu birimler yetki sahibi olarak yerine getirmektedirler. Birimlerin içerisinde yetki dağıtımını amacıyla oluşturulan bölüm başkanlıkları da birimlerde olağan işlerin yürütülmesini sağlayan alt düzey yönetici statüsündedir. Bu birimlerin tamamındaki yöneticilerin yürüttükleri yönetim görevlerini daha hızlı, kısa sürede ve en verimli hali ile yerine getirmeleri için YBS'yi birimlerinde kullanmaları gerekmektedir.

2.5.5.4. Yönetim Bilişim Sistemleri

YBS, yöneticilerin karar verme aşamasındaki işlerini kolaylaştırmaktadır. Oluşturulan YBS raporlarındaki veriler ile karar destek sistemleri incelenmekte ve nasıl hareket edileceği öneri olarak sunulmaktadır. YBS, yöneticiler tarafından denetim amacıyla da kullanılmaktadır. Genel olarak karar verme ve işlemsel denetimde olumlu iz bıraktığı için örgütün stratejik kararlarında da YBS kullanılmaktadır (Tanrıkulu, 1999).

Çağımızdaki gelişmelerle kurumlarda çalışan personeller ve yöneticiler çok fazla veri ve bilgi ile karşılaşmaktadır. Gün içerisinde işlerin gerçekleştirilmesi sırasında bu veri ve bilgilerin analiz edilmesi çok zor olmaktadır. Hızlı bir biçimde analizlerinin yapılıp yorumlanması mümkün olmamaktadır. Bu sebeple yardımcı olmak amacıyla YBS analiz ve yorumlamaları sağlamaktadır. YBS gelişiminde iletişim imkânları ve bilgisayar teknolojilerinde oluşan değişimle birlikte artış göstermiştir. (Karaboğa, 2018).

YBS, karar vermek, koordine etmek, kontrol etmek, analiz yapmak ve görselliği arttırmak için bilgi toplama, işleme, depolama ve dağıtımını yapma işlevleri için bağlantılı çalışan sistemler olarak tanımlanmaktadır (Cordella & Iannacci, 2011).

Bu tez çalışması kapsamında ise üniversitelerde yöneticilerin YBS'yi kullanma amaçları; kurum içindeki verileri bir araya getirerek istenilen başarı verilerine aylık veya yıllık olarak ulaşabilmek ve yöneticilerin işleyişleri takip edebilmesini sağlayan sistemler olarak bilinmektedir. Üniversite genel yöneticisi olan rektör hem akademik hem de idari yönetici konumundadır. Ancak idari yönetim için belirlenen genel sekreter rektör adına kararlar alabilir. Mali işlerin yürütülmesinde genel sekreter sorumluluk üstlenmektedir. Rektör ise akademik başarıların sağlanması için birimleri yönetebilecek kişilere yetki dağıtımını ile yönetim işini sağlamaktadır. Bu yetkilerin kontrollerini yöneticilerin kullandıkları YBS'nin istatistiksel sonuçları ile üniversite rektörü takip etmektedir.

2.5.5.5. Ofis Otomasyon Sistemleri

Bilgi teknolojileri; e-posta iletişimi hizmeti ile mektup ve dilekçelerin dijital ortamlara geçmesini, elektronik tablo ve istatistik programları yardımıyla veri analizini, takvimlerin dijital ortamlara aktarılmasını, borçlular ve alacaklıların takibini sağlayan düzenleme araçlarını kapsamaktadır. Bu faaliyetler örgüt içerisinde verimli bir şekilde gerçekleştirilirken ofis otomasyon sistemleri aktif kullanılmaktadır (Bensghir, 1996).

Veriler ve bilgiler sadece ofis ortamlarında kullanılmamakta, örgütün bulunduğu her alanda kullanılabilir. İlk ofis otomasyon sistemleri elektrikli daktilolar, diktafonlar ve telefonlar olarak kayıt altına alınmıştır. Ancak günümüzde kullanılan ofis otomasyon sistemlerini ise elektronik ve bilgisayarlı sistemler kapsamakta ve özel ağ sistemi olan yerel ağlara bağlı olarak çalışmaktadır (Tanrıku, 1999).

Günlük yapılan daimi sıradan işler ve görevler otomatikleştirilerek bilgisayarlar aracılığıyla yapılmaktadır (Bal, 2010).

Ofis otomasyon sistemleri geçmişten günümüze çok fazla gelişme göstermiş ve daha önceki teknolojiler daktilo, hesap makinası ve fakstan oluşmaktadır. Ancak çağımızın teknolojik gelişmeleri ise bilgisayarlar, üç boyutlu üretim yapan yazıcılar, aranan her bilginin İnternette bulunmasını sağlayan teknoloji, iletişim cihazları olan akıllı cep telefonları ve kablosuz kullanılabilen teknolojiler olarak örneklendirilmektedir. Ofislerde manuel yapılan işleri artık bu teknolojik cihazlar yapmaktadır (Engin, 2015).

Bu bilgilere dayanarak ofis otomasyon sistemlerinin kullanılmasıyla elektronik ortamlarda evrakların oluşturulduğu, hazır şablon belgelerinde değişiklik yapılarak zaman tasarrufu sağlandığı, bilgi sahibi insanların çalışma hayatında önem kazandığı söylenebilir. Elektronik ortamlarda telekomünikasyon sistemleri ile evrak gönderimi daha kolay hale gelmekte olup yazdırma işlemi yapılmadan gönderimlerin yapılması sarf malzeme kullanımlarında tasarruf sağlamaktadır. En son geliştirilen e-imza ise onaylı belge gönderimleri ve alımlarında ofis otomasyonlarına eklenmiş olup hızlı olmayı sağlamaktadır.

2.5.5.6. Veri Değişim Sistemleri

Bilişim teknolojilerinden bilgisayar ve iletişim ağları kullanımı ile fatura kesme, nakliye işlemleri, fiyatları listeleme, satın alma, ithal ve ihraç etme gibi birbirinden farklı işlemlerin elektronik ortamlarda gerçekleştirilebilen sistemler olmaktadır. Örnek olarak ise bankacılık işlemlerinde şirketlerin yoğun olarak kullandığı veri değişimi verilmektedir (Elibol, 2005).

Bu tez çalışması doğrultusunda üniversitelerin kullandığı YBS'lerde zaman ve mekân sınırlandırması olmadan İnternet bağlantısının olması şartı ile anında sisteme bağlanarak veri girişi ve değişimi yapılabilmektedir. Ancak üniversitelerin oluşturdukları yönetmeliklerde bulunan kararlara uyulması gerekmektedir. Bu kararlar ile YBS'nin vermiş olduğu imkânlar kullanılarak veri değişimi sağlanmakta ve iş süreçleri hızlanmaktadır.

2.5.5.7. Karar Destek Sistemleri

Yönetim Bilgi Sistemleri, bilginin sağlandığı ve karar verirken yönetimde etkili fikir sağlayıcı teknolojik sistemler olarak ifade edilmektedir. Yöneticilerin gün içerisinde yaptıkları işleri yazılı doküman olarak rapor halinde sunulmasını bu sistemler sağlamaktadır. Yöneticilerin karar verirken kullandıkları bu sistemler, birbirleri ile

iletişim dâhilinde, veri tabanları ve modellerin sunduğu bilgileri kullanmaktadırlar. Bu sistemler interaktif sistemler olup etkileşimli bir haldedirler ama bu sistemlerde tüm grubun kararları önemli olduğu için sistem etkin ve kolay hale getirmektedir. Tepe Yönetim Bilgi Sistemleri ise üst yöneticilerin kurum için alacakları genel stratejik kararların şekillenmesinde kullanılan sistemler olarak tanımlanmaktadır. Bu sistemler karar verme aşamasında iş konularını tanılama yapmada ve sorunları çözmede yardımcı olacak sistemler olmaktadır (Eren, 2016). Yöneticiler karar verirken bilişim sistemlerinden yardım almaktadırlar. Büyük veri ambarlarıyla yürütülen karar destek sistemleri tüm yöneticilerin hizmetine sunulmaktadır (Engin, 2015). Üst, orta ve alt düzey yöneticiler karar vermeye yakın ve hala karar vermedikleri durumlarda bilişim sistemlerini kullanarak verecekleri kararlarda destekleyici nitelik taşıdığını ifade etmektedirler (Elibol, 2005).

Sorunların genel niteliklere sahip ve yapısal olduğu durumlarda ise Yönetim Bilgi Sistemleri kullanılmakta, yapısal olmayıp belli başlı sorunlara sahip durumlarda ise karar destek sistemlerine ait modellemelerden faydalanmak doğru tercih olmaktadır (Kuruüzüm, 1998).

2.5.6. Eğitim Yönetiminde Bilişim Sistemi Kullanımı

Bilgi artışı sürekli gerçekleşmekte ve insanların yaşantıları değişiklik göstermektedir. Bu değişiklikler teknoloji ile sürekli yeni bilgilerin ortaya çıkmasıyla oluşmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle oluşan küreselleşmeden en çok etkilenen eğitim kurumları olmaktadır (Yalçın-tepe & Adıgüzel, 2017).

Bu bilgiler doğrultusunda eğitim yönetiminde değişimin gerçekleştiği ve etkilendiği söylenebilir. Eğitim kurumlarının sürekli gelişmesinde ve yeniliklerin oluşmasında özen gösterilmektedir. Bu sebeple bilgilerin toplanmasında, işlenmesinde, kullanılmasında ve saklanmasında teknolojiden faydalanmak avantaj sağlamaktadır. Eğitim kurumlarında yönetim faaliyetlerinin gerçekleşmesinde bilişim sistemleri kullanımı artış göstermekte ve bu doğrultuda hız kazanmaktadır.

2.5.7. Okul Yönetiminde Bilişim Sistemi Kullanımı

Okul yönetiminde bir sürü verinin birbiriyle işleme sokulması anlaşılabilirliği çok zorlamakta ve tüm veriler iç içe girmektedir. Bilgisayarlar birçok bilgiyi barındırmasından dolayı yöneticilerin bilgilere kolay ve hızlı ulaşım sağlaması mümkün

olmaktadır. Bilgiye kolay ve hızlı ulaşım sağlayan yönetici karar verme süreçlerinde zamanı verimli kullanmakta ve doğru karar alma sayısı artmaktadır (Erdoğan, 1993).

Okulun yöneticisi olan müdürler, Okul Yönetim Bilgi Sistemlerinin kullanılmaya başlanmasıyla yöneticilerin görevlerinde değişimler olmuştur. Bu sebeple okul bilgilerinin ortaya çıkmasında ve kullanımında önemli değişiklikler görülmektedir. Belgelerin incelenmesinde niceliksel olarak şekiller, tablolar ve grafiklerin kullanılmasıyla YBS daha önemli hale geldiği sonucuna ulaşılmaktadır (Telem, 2001).

Teknolojinin kullanılması ve temin edilmesi okul yöneticilerinin sorumluluğunda bulunmaktadır. Teknolojinin eğitim ortamlarında kullanımı çevresel etkenlerden dolayı zorunluluk haline gelmekte ve yöneticiler bu konuda ek görevler almaktadırlar. Teknolojinin temin edilmesi, eğitimlerin aktarılması, aktif olarak kullanımının artırılması bu görevler arasında yer almaktadır. Eğitim yöneticilerinin bu doğrultuda sistemlerin öğrenilmesinde ve daha sonra aktif kullanılmasında daha fazla çaba sarf etmeleri gerekmektedir (Turan, 2002).

Okul müdürlerinin kullandıkları ofis programları, kelime işlemcileri, tabloları, sunuları ve grafikleri kapsamaktadır. Ofis programlarının yanı sıra, verilerin kayıt altında tutulduğu veri tabanları kullanılmakta, dış dünya ile bağlantının İnternet ve e-posta hizmetleri ile gerçekleşmekte bu hizmetler bilgisayar teknolojileri ile sağlanmaktadır (Serhan, 2007).

Günümüzde İnternet tabanlı teknolojiler bulunmakta ve üniversitelerde E-Kayıt, EBYS, Akademik E-posta, İBS, E-İmza gibi YBS kullanılmaktadır.

BÖLÜM 3

3. YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ UYGULAMALARI

3.1. Akademik Yöneticilerin Kullandığı Yönetim Bilişim Sistemleri Modülleri

Bu bölümde akademik yöneticilerin kullandıkları YBS uygulamalarından EBYS, Akademik E-posta, E-Kayıt ve İBS uygulamaları ile ilgili bilgi toplamak amacıyla bu sistemleri kullanan personellerle mülakat görüşmesi yapılmıştır.

3.1.1. Elektronik Belge Yönetim Sistemleri (EBYS)

Herhangi bir kurumsal fonksiyonun veya işlemin yerine getirilmesi için kullanılmakta olan ya da yönetimin hazırladığı; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu kurumda delil teşkil etmekte ve aidiyet zincirini muhafaza etmektedir. El yazısı ya da elektronik olarak imzalanıp kayıt altına alınan her türlü kayıtlı bilgi veya doküman olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca kurumsal faaliyetlerin yerine getirilmesinde idare tarafından hazırlanan her türlü bilgi olarak da ifade edilmektedir. EBYS; kurumların faaliyetlerini gerçekleştirirken oluşturdukları dokümantasyonlarda idare faaliyetlerinin delili olabilecek belgelerin ayıklanarak bunların içerik, üst veri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyarak yönetimin elektronik ortamda sağlanmasıdır (T.C. Resmi Gazete, 2014).

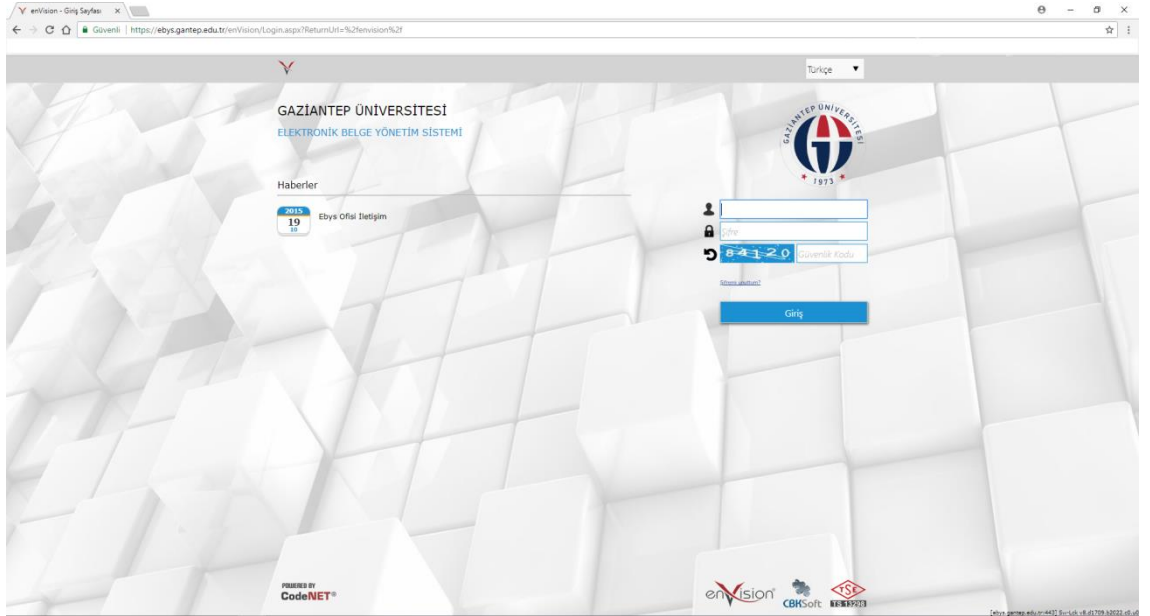
EBYS'nin kullanılma nedeni teknolojik gelişmeler, maliyet kazancı, zaman tasarrufu, şeffaflık, kolay yönetim ve hızlı erişim, standartlaştırma, arşivleme, ekolojik kazanç gibi avantajlarının olmasıdır. EBYS'nin en büyük avantajı ise zaman ve maliyet tasarrufunu yüksek ölçüde sağlamaktadır (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2004).

EBYS ile üniversite personelleri ve yöneticilerin dokümantasyon türü fark etmeksizin tüm evrak işlemleri bu kanal üzerinden yürütülmektedir. Bu evrakların içerikleri, ilişkisel özellikleri ve ilk oluşumdan en son çıktı haline gelmesine kadar işlenmesi, arşivlenme işleminin yapılması gibi tüm aşamaların süreç içerisinde yönetilebildiği sistem olarak kullanılmaktadır.

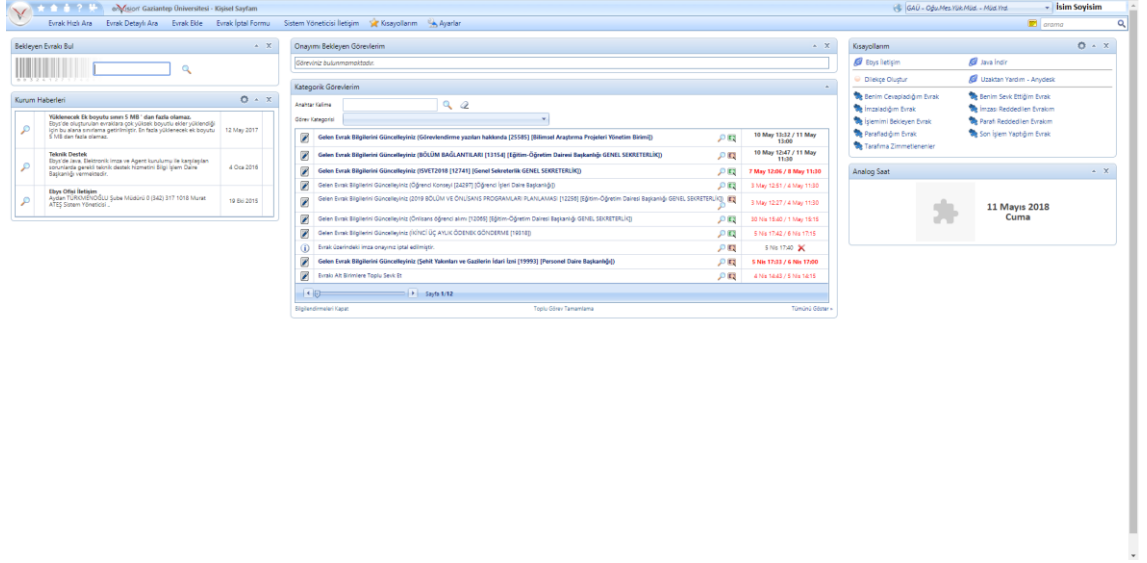
Akkaya (2018) ile yapılan görüşmede, EBYS'nin kullanım alanlarını ve görevlerini aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

- Kurum içi ve kurum dışı belge iletişiminin sağlanmasında, üst ve alt birimlere evrak gönderimi ve alımı anlık paylaşılmakta ve kolaylık sağlamakta olan bu sistem kurum içinde zaman, maliyet ve iş gücü tasarrufu sağlamaktadır.
- Kurum içinde herhangi bir çıktı almadan direkt evrak gönderimi ve alımı ile sarf malzeme (A4 kâğıdı, kalem, föy dosya vs.) kullanımını azaltarak maliyet tasarrufu sağlamaktadır.
- EBYS ile bütünleşik çalışmakta olan e-imza teknolojisi, çıktı almaya gerek kalmadan kurum içi ve kurum dışı belge yönetiminde ıslak imza ile aynı değeri taşıyan e-imza daha hızlı iletişim sağlamaktadır.
- Kurum dışı belge gönderim ve alımında çıktı alınarak posta ile belge gönderimi yapılmaktadır. Bu işlemde ise sarf malzeme avantajı sağlanamamakta ancak e-imza teknolojisi ile yönetici zaman kazanmaktadır.

EBYS’de fakülte sekreteri, yüksekokul sekreteri, enstitü sekreteri, dekan yardımcısı, meslek yüksekokulu müdür yardımcısı ve enstitü müdür yardımcılarının tüm belgeleri görebilme yetkileri bulunmakta ve gerektiğinde üstlerinin vekâleti ile sistemde daha fazla yetkiye sahip olabilmektedirler. Bu vekâlet yetkileri ile kurumların işleri aksamadan ve beklemeden yürütülebilmekte ve hız kazanarak işlerde üstünlük sağlanmaktadır (Çoban M. A., 2018).

Resim 1: Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Oturum Giriş Paneli

Resim 2:Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Kişisel Arayüz

3.1.2. E-İmza ve Çeşitleri

E-imza “*başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi*” ifade etmektedir. El ile atılmış ıslak imzaların sahip oldukları yetkilerin aynısına e-imza da kanun nezdinde eşdeğer sayılmıştır. Elektronik İmza Kanunu’na göre resmi olarak veya gerek duyulan hukuki işlemlerden noterlik, tapu, evlilik işlemleri, veraset ve intikal ile tazminat işlemlerinde uygulanamayacağı özellikle belirtilmektedir. Bazı güvenlik sorunlarından dolayı e-imza ile ilgili yasal düzenlemeler yapılmaktadır (EİK, 2004).

E-imza birçok işletme, organizasyon ve devlet kurumu tarafından kullanılmaktadır. Her bireyin farklı olan parmak izleriyle eş değer olan kendine özgü ıslak imzaları önem teşkil etmektedir. Bu sebeple e-imza’nın güvenlik ve hukuki geçerlilikleri ile yasal zorunlulukları olması gerekmektedir. Bu doğrultuda e-imza kanun olarak yasalaştırılmıştır.

Bilginin üçüncü kişilerin erişim ve ulaşımına kapalı olacak şekilde sadece bilgiyi oluşturan ve alacak kişinin kimlik bilgileri doğrulanarak erişimin elektronik cihazlar ve sistemler aracılığı ile sağlanmakta olup harf, karakter veya sembollerden oluşan imza türü olarak ifade edilmektedir (EİK, 2004).

3.1.2.1. Basit Elektronik İmza

Basit e-imza, yasal düzenlemeler ışığında değişmekte olan sebepler ve yapılan işlemlerin hukuki güvenliğinin gerçekleşmesi için birçok koşul kabul edilmektedir. Basit imza ile birlikte çeşitlendirilen gelişmiş e-imza, güvenli (nitelikli) e-imza ve

elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının verdiği e-imza olarak gelişmiş hizmetler sunmaktadır.

Farklı içeriklerdeki e-imzanın ortaya çıkmasının sebebi, hukuk açısından e-imza tek çerçevede kabul edilmekte ama çeşitlendirme yapılarak farklı hizmetlerin kullanımına sunulmaktadır. Kanunen e-imzanın ilk kabul edildiği gibi sonsuza kadar öyle kullanılması zorunluluğunun ortadan kalkması ve kanunda teknolojinin gelişmesi göz önünde tutularak e-imzanın gelişmiş özellikler göstermesiyle eklemeler yapılabilmesi için değişiklikler yapılmaktadır.

Güvenli e-imzalar basit e-imzalardan farklılık göstermektedir. Bu farklılıklar hukuk önünde şekil şartını yerine getirmeye yetkili ve yargı aşamasında senet delili olarak kullanılabilir. Bu farklılıklar hukuk önünde şekil şartını yerine getirmeye yetkili ve yargı aşamasında senet delili olarak kullanılabilir.

Avrupa Birliği Direktifi doğrultusunda e-imzanın,

- ✓ Sadece elektronik ortamlarda olması,
- ✓ Güvenli sertifikaya sahip olması,
- ✓ Sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından verilen güvenli bir sertifikaya sahip olması,
- ✓ Veyahut güvenli olmayan imza aracıyla üretilmiş olması sebeplerinden dolayı hukuk yönünden etki ortaya çıkmasına ve yargılama aşamasında geçerli delil olarak kullanılmasında engel teşkil etmeyecek şekilde düzenlemeler ile kanuna eklenmektedir (Erturgut, 2003).

3.1.2.2. Gelişmiş Elektronik İmza

Gelişmiş e-imza, verinin parçalarla oluşması ve bir bütün halinde korunmasının yanında e-imzayı atan kişinin kimlik bilgilerinin de tespitini sağlaması özelliğine sahip olmaktadır (Erturgut, 2003).

3.1.2.3. Güvenli (Nitelikli) Elektronik İmza

Avrupa Birliği Direktifi içeriğinde güvenli e-imza terimine yer verilmemekte olup Avrupa Birliğine üye ülkelerin e-imzalarının el yazısı imzalarına eşdeğer sayılması, yargılama aşamasında delil olarak kullanılabilir olarak kabul edilmektedir. Ancak gelişmiş e-imza şartlarını taşıması, nitelikli sertifikaya dayanması ve güvenli imza oluşturabilecek araçlarla oluşturulmuş olması gerekmektedir.

Ertuğrul (2003) Türkiye kanunlarında “güvenli e-imza” teriminin kullanılmasını uygun görerek olması gereken özellikleri aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

- ✓ Her imza sadece bir kişiye ait olmalıdır,
- ✓ Kişiyi ait olan bir e-imza oluşturma aracı ile oluşturulmalıdır,
- ✓ İmza sahibinin kimlik bilgilerinin tespiti elektronik sertifikaya dayanmalıdır,
- ✓ E-imza oluşturulduktan sonra değişiklik ihtiyacı kontrol edilmesi gerekmektedir.

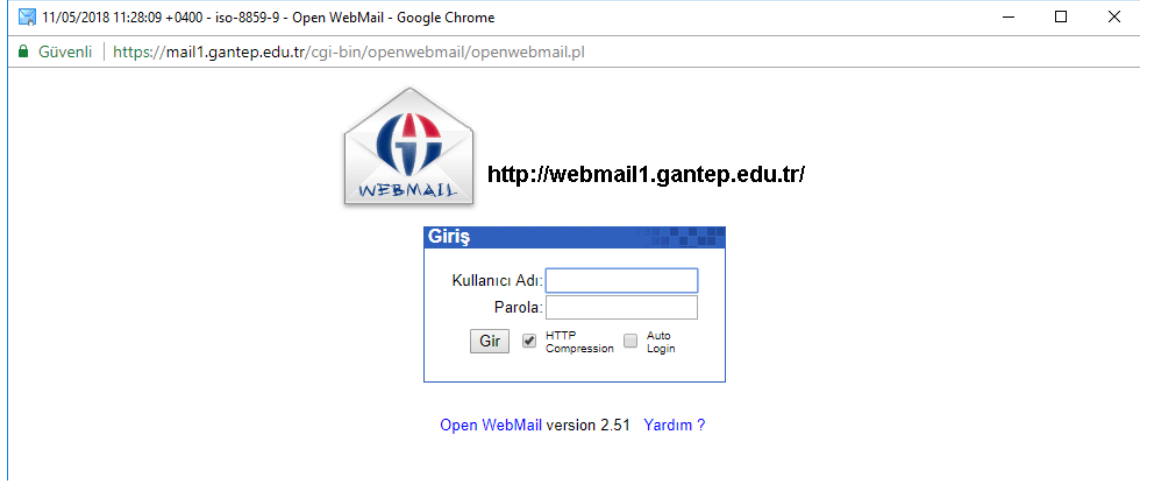
3.1.2.4. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısının Verdiği Elektronik İmza

Türkiye hukuk sisteminde akreditasyon işlemlerinin kabul edilmediği görülmekte ve bunun yerine Avrupa Birliği Direktifi doğrultusunda sertifika hizmet sağlayıcısı olan şirketlere izin verilmektedir. Elektronik hizmet sağlayıcısının imza verebilmesi ve geliştirme aşamasında izinleri yetkili makamdan alması gerekmektedir. Bu izinlerin alınabilmesi için Elektronik İmza Kanunu'na dayandırılarak ortaya çıkan Tüzük şartlarını sağlaması durumunda yetkili makamlar tarafından izinlerini almaya hak kazanmaktadır. Akredite edilen imzalar için hukuk maddesinden söz edilmemekte ama güvenli e-imzanın şekil şartları ile aynı özelliklere sahip olmaktadır (Erturgut, 2003).

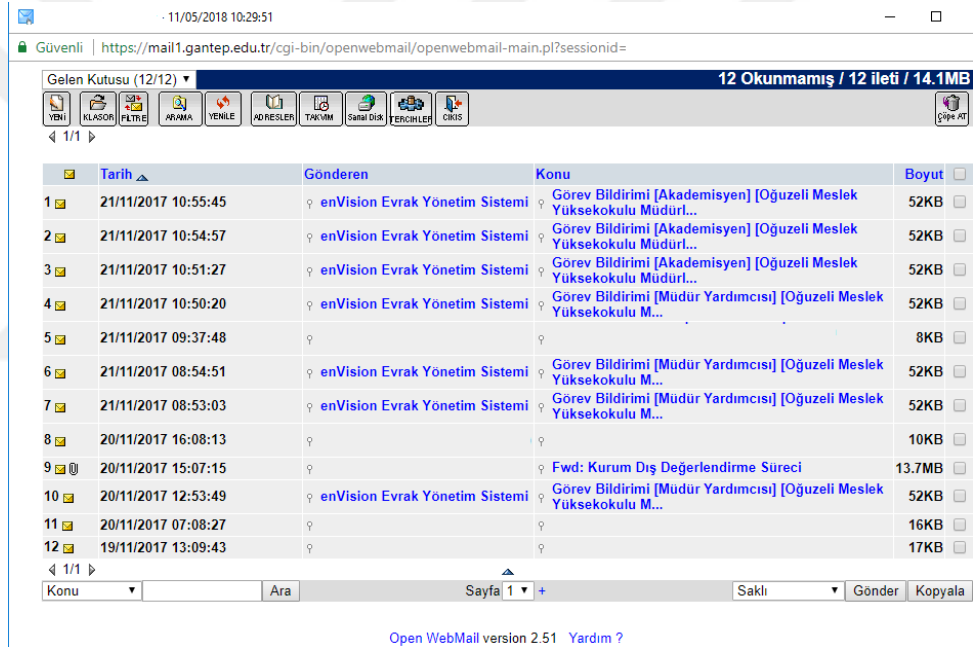
3.1.3. Akademik E-posta

Akademik e-posta resmi nitelikli kurum içi iletişimi sağlayan, üniversitenin sahip olduğu web adreslerine bağlı uzantılara sahip e-posta adreslerinden oluşmaktadır. Genellikle kurum içi kullanılması gereken akademik e-posta adresleri özel amaçlar içinde kullanılabilir. Kurumsal nitelik taşıyan akademik e-posta adresleri resmi iletişimlerde kişilere değer kattığı söylenebilir.

Kurumların kendi personellerine web sitelerine bağlı olarak sunucularından sundukları e-posta uzantılarıdır. Göndericinin veya alıcının ya da her ikisinin de kurum webine ait uzantılı sahip oldukları e-posta platformları akademik e-posta olabilmektedir. Kurumsal bir yapıya sahip olmak, kurum içi e-posta trafiğini kontrol altında tutmak, kurumsal unvana sahip olan kişilere değer katmak amacıyla akademik e-posta hizmeti kullanılmaktadır. Her kullanıcının kurum sunucuları tarafından belirli miktarlarda tahsis edilen depo alanları bulunmaktadır. İletişim amacıyla kullanılan bu e-posta platformu ile kişinin e-posta hesabına erişim sağlayabileceği bir yöntem olmaktadır. Kurum tarafından kullanılan platforma ait ara yüzlerden e-posta okunabilir, e-posta gönderilebilir, kişi rehberi ve adresleri kayıt edilebilir. Öğrencilere ve akademik/idari kadroya sahip personellerin kullandıkları e-posta hesaplarına ait özellikler farklılık gösterebilir (Bağcı, 2018).

Resim 3: Akademik E-posta Oturum Giriş Paneli

Resim 4: Akademik E-posta Kişisel Arayüz

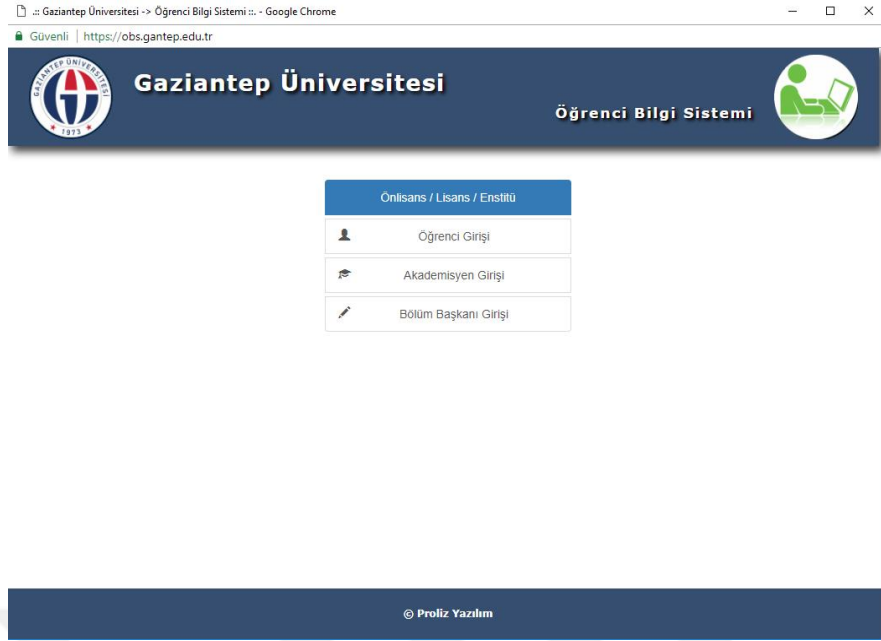
3.1.4. E-Kayıt Sistemi

Akkaya (2018) ile yapılan görüşme sonucunda bölüm başkanlarının kullanmış oldukları yetkileri aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- Müfredat oluşturma; bölüm başkanlarının bölüm ile ilgili belirlenen dersleri bu sistem üzerinde kredisini, haftalık ders saatini, Avrupa Kredi Transfer Sistemi olan AKTS değerleri gibi özellikleri bölüm açılırken oluşturmaktadırlar.
- Ders açma işlemi, bölüm başkanları yönetmeliklere göre hazırlanan müfredattaki dersleri dönem başlarında dersi verecek hocalara göre açma işlemini

yapmaktadır. Bu sayede öğrencilerin e-kayıt sistemini kullanarak il dışında olsalar dahi ders seçme işlemi bu yolla yapılabilmektedir.

- Derslerin hocalara atanması; bölüm başkanlarının ya da dekan yardımcılarının, yüksekokul müdür yardımcılarının, enstitü müdür yardımcılarının sahip oldukları sistem yetkileri ile hocaların atanması e-kayıt sistemi üzerinden sağlanmaktadır.
- Ders programının hazırlanması, bölüm başkanları tarafından hazırlanan ders programları e-kayıt sistemine girilerek öğrencilerin kendi öğrenci e-kayıt sistemleri üzerinden giriş yaptıklarında görebilecekleri bir şekilde öğrencilerle paylaşılması sağlanmaktadır.
- Sınav programı hazırlama ve yayımlama; bölüm başkanları sınav haftalarında bölüm hocalarının sisteme sınav programlarını girmelerini istemekte ve sisteme girilen sınav programları bölüm başkanlarınca onaylama ve yayımlama işlemleri yapılarak öğrenciyle paylaşılmaktadır.
- Öğrenci rapor işlemleri; sınav haftalarında öğrencinin hastalanması, sağlığıyla ilgili problemlerin olması gibi durumlarda sınava katılmadığında sağlık kurumundan alınan rapor bölüm başkanına dilekçe ile sunulmaktadır. Bölüm başkanı raporu ve dilekçeyi işleme alarak uygun ise e-kayıt sistemine giriş yaparak ilgili ders hocasına e-kayıt sistemi üzerinden paylaşmaktadır. Bu şekilde öğrenci telafi sınavına girmeye hak kazanmaktadır.
- Muafiyet belirleme; ön lisans, lisans veya lisansüstü programlarında öğrencinin yatay geçiş hakkını kullanarak geçmesi durumunda transkript belgesini yeni kayıt yaptığı okula sunarak geçtiği derslerden muaf olabilmektedir. Bu işlemler bölüm başkanları tarafından yapılmaktadır. Bir başka muafiyet işlemi ise öğrencinin ön lisans programından dikey geçiş ile lisansa geçmesi durumunda da geçtiği derslerden muaf olabilmektedir. Bu işlemler de e-kayıt sisteminden bölüm başkanları tarafından yapılmaktadır.

Resim 5: Elektronik Kayıt (E-Kayıt) Oturum Girişi Seçim Paneli

Resim 6: Elektronik Kayıt (E-Kayıt) Oturum Giriş Paneli

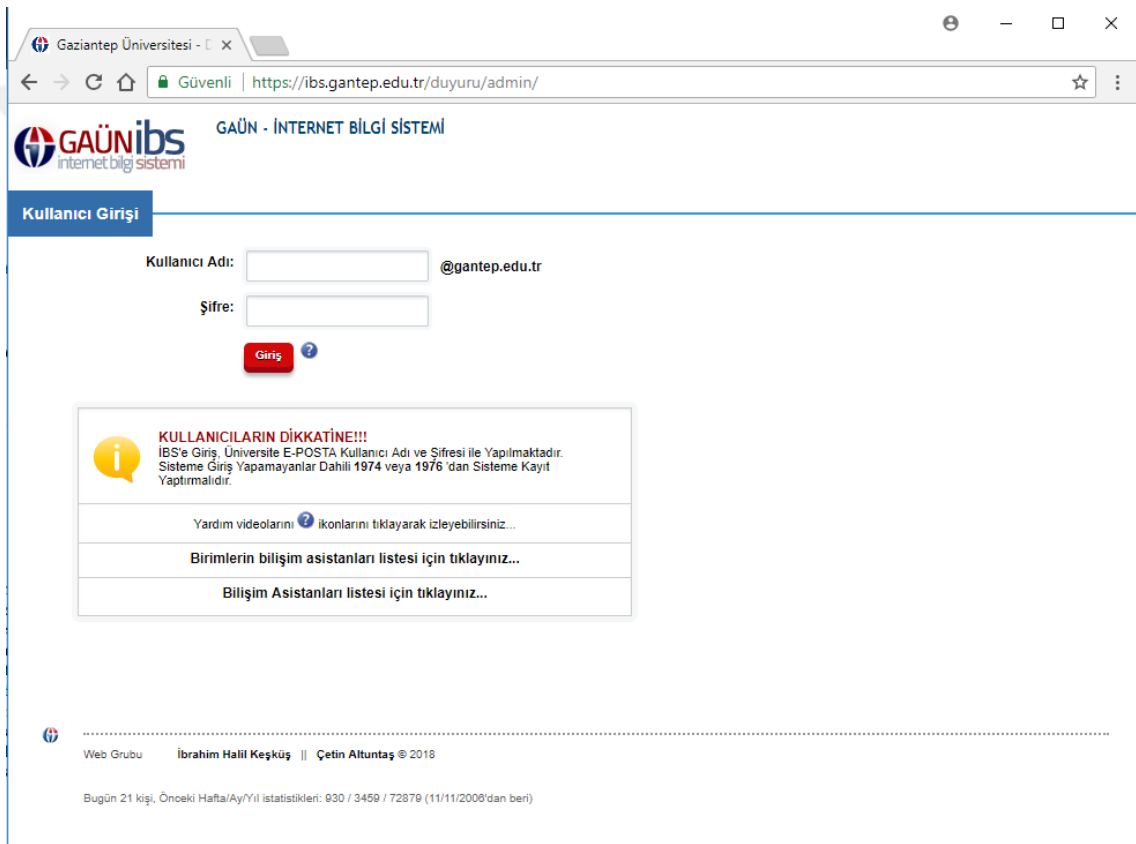
Resim 7: Elektronik Kayıt (E-Kayıt) Kişisel Ara yüz

3.1.5. İnternet Bilgi Sistemi (İBS)

Bilgisayarların kullanımı ile bilgilerin kişiler arasında paylaşılması için uluslararası ağların kullanımı artmaktadır. Büyük verilerin ve bilgilerin depolanması bu ağlar ile yapılmaktadır. Bireyler aradıkları bilgilere ulaşabilmek için dünyanın diğer ucundaki bilgi deposuna bu İnternet ağı aracılığıyla ulaşmakta ve isterse bilgiyi kendi dijital ortamlarında saklayabilmektedir (Çoban H. , 1997). İnternet, bilgisayar sistemlerinin birbirlerine bağılıklarıyla iletişimin kurulmasında yaygın kullanım göstermektedir. Bu ağ yapısını üniversiteler, milli eğitim okulları, araştırma yapan kurumlar, devlet ve özel kurumlar, sivil toplum kuruluşları ve bireyler kullanmaktadır. İnternet, gün geçtikçe artış göstererek ortaya çıkan bilgilerin saklanması, paylaşılması ve ulaşılmasının kolayca yapılması için ortaya çıkmıştır (Ankara Üniversitesi).

Bilgi ihtiyacı günümüz teknolojisinin gelişmesiyle artmakta ve yeni bilgiler oluşmaktadır. Yeni oluşan bilgilere daha pratik, kullanışlı ve hızlı ulaşmak için çeşitli teknolojiler kullanılmaktadır. Teknolojik iletişim araçları ile bir yerlere gitmeden önce bilgi alınabilmekte, ihtiyaç duyulan bilgilere direkt kolaylıkla ulaşılabilir. Bu iletişim araçlarına İnternetin çok büyük etkisi olmakta, kullanılmasıyla uzak yolları ortadan kaldırmakta, zaman tasarrufunu sağlamakta, emek ve iş gücü kullanımlarını

azaltılmaktadır. Bu sayede insanların daha fazla düşünmeye vakit ayırdığı görülmektedir. Bu kolaylıkların oluşmasında İBS' de büyük etki göstermektedir. Üniversitelerin bilgi paylaşımı amacıyla kullandıkları web siteleri, iletişim sayfaları ve akademik/idari personele ulaşmak için İBS ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda şehirler arası veya uluslararası uzaklıkta olan bireyler üniversiteler bünyesinde görev yapan idari ve akademik personellere ulaşabilmeleri için İBS kullanabilmektedir. Üniversite akademik ve idari personeller ise İBS ile unvanlarına tanımlı kullanıcı adı ve şifreleri ile giriş yapıp iletişim bilgilerini girerek kendilerine kolay ulaşım imkânı sağlamaktadırlar. Bu sayede iletişim daha kolay hale gelerek aradaki uzak mesafeleri yakınlaştırmaktadır.

Resim 8: İnternet Bilgi Sistemi (İBS) Oturum Giriş Paneli

Gaziantep Üniversitesi - X
Güvenli https://ibs.gantep.edu.tr/duyuru/admin/edit_ozgecmis.php?username

GÜNİBİS GÜN - İNTERNET BİLGİ SİSTEMİ
AKADEMİK SİSTEMİ
Gözetim ve Denetim İşleri Söylüm

Kullanıcı menü
Giriş Çıkış

Özgeçmiş Düzenleme Formu

Vesikalık Profil Resim:

Resim

Ünvan: Öğr. Gör.

Adı:

Soyadı:

Doğum Tarihi:

Telefon:

Faks:

Web İnter:

E-Mail:

Öğretim Tecrübesi
Biri iki phda verilen lisans ve lisansüstü öğrencileri dersler

DÖNEMİ	DERSİN KODU ve ADI	BÖLÜMÜ	ÖĞRENCİ SAYISI
	OMAD161 Matematik	ADALET	63
	OMAD161 Matematik	ADALET (İ.Ö.)	54
	OMBP101 Erişim ve WEB Tasarım	BİLGİSAYAR PROGRAMCILIĞI	39
	TDP-101 TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ-1	BİLGİSAYAR PROGRAMCILIĞI	50

Resim 9: İnternet Bilgi Sistemi (İBS) Kişisel Arayüz

BÖLÜM 4

4. METOT

4.1. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Gaziantep Üniversitesinde yansız olarak belirlenen akademik yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırma bulgularının genellemesi için evreni temsil edebilecek uygun bir çalışma grubu seçilmiştir (Ural & Kılıç , 2005). 2017-2018 Gaziantep Üniversitesinin Eğitim-Öğretim bahar yarıyılında toplam 237 akademik yönetici görev almaktadır. Bu yöneticilerin tamamına ulaşmak zor olacağı için Gündoğan (2018)'ın evren büyüklüklerine karşılık gelen örneklem büyüklükleri tablosu esas alınarak 180'in üzerinde yöneticiye ulaşılması planlanmıştır. Bu yöneticilerden 208 kişiye anket uygulanmıştır. Akademik yöneticilerin sayıları Tablo 1a, 1b ve 1c'de verilmektedir.

Tablo 1a: Gaziantep Üniversitesi Akademik Yönetici Sayıları (Fakülteler)

SN	Birimler	Dekan	Dekan Yrd.	Bölüm Baş.
1	Mühendislik Fakültesi	1	2	12
2	Tıp Fakültesi	1	2	3
3	Fen-Edebiyat Fakültesi	1	2	15
4	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1	1	6
5	Gaziantep Eğitim Fakültesi	Rektör	2	6
6	Diş Hekimliği Fakültesi	1	1	8
7	Mimarlık Fakültesi	1	1	4
8	İslahiye İ.İ.B. Fakültesi	Rektör	1	6
9	Güzel Sanatlar Fakültesi	Rektör	1	9
10	Sağlık Bilimleri Fakültesi	1	-	8
11	Nizip Eğitim Fakültesi	1	2	5
12	Hukuk Fakültesi	Rektör	2	2
13	İlahiyat Fakültesi	1	2	3
14	İletişim Fakültesi	1	2	5
15	Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi	1	2	3
16	Turizm Fakültesi	1	-	-
Toplam		13	23	95

Tablo 1b: Gaziantep Üniversitesi Akademik Yönetici Sayıları (Yüksekokullar)

SN	Birimler	MYO Müdürü	MYO Md. Yrd.	Bölüm Baş.
1	Türk Musikisi Devlet Konservatuarı	1	-	3
2	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	1	2	3
3	Yabancı Diller Yüksekokulu	1	2	4
4	Sivil Havacılık Yüksekokulu	-	-	-
5	Teknik Bilimler MYO	1	2	11
6	Sosyal Bilimler MYO	1	2	8
7	Nizip MYO	1	2	9
8	Sağlık Hizmetleri MYO	1	2	4
9	Turizm ve Otelcilik MYO	1	2	2
10	Oğuzeli MYO	1	2	5
11	Naci Topçuoğlu MYO	1	2	11
12	Nurdağı MYO	1	2	2
13	İslahiye MYO	1	2	7
14	Araban MYO	1	2	4
Toplam		13	24	73

Tablo 1c: Gaziantep Üniversitesi Akademik Yönetici Sayıları (Enstitüler)

SN	Birimler	Enstitü Müd.	Enstitü Md. Y.	Bölüm Baş.
1	Fen Bilimleri Enstitüsü	1	2	14
2	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	1	1	24
3	Sosyal Bilimler Enstitüsü	1	2	23
4	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	1	2	10
Toplam		4	7	71

Tablo 2: Evren Büyüklüklerine Karşılık Gelen Örneklem Büyüklükleri

N-n	N-n	N-n	N-n	N-n
10-10	100-80	200-132	500-217	4000-351
20-19	110-86	220-140	550-226	5000-357
30-28	120-92	250-152	600-234	10000-370
40-36	130-97	300-169	650-242	20000-377
50-44	140-103	320-175	700-254	30000-379
60-52	150-108	360-186	800-260	40000-380
70-59	160-113	400-196	1000-278	50000-381
80-66	170-118	420-201	2000-322	75000-382
90-73	180-123	460-210	3000-341	100000 ve üzeri-384

N:Evren Büyüklüğü / n:Örneklem Büyüklüğü (Ural & Kılıç , 2005), (Gündoğan, 2018)

4.2. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları

Bu araştırma, araştırma alt problemlerine çözümler bulmak amacıyla Gaziantep Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Bu amacı gerçekleştirmek üzere yöneticilerin görüşlerinin toplanması için araştırmacı tarafından bir anket geliştirilmiştir. Anketin oluşturulmasında; alan yazın taraması yapılmış ve kullanım yönüyle uzman olan dekan, myo müdürü, myo müdür yardımcısı ve öğrenci işleri personeli olmak üzere üniversite çalışanları ile görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen bilgiler doğrultusunda anket uygulaması için soru havuzu oluşturulmuştur. Araştırma anketinin geçerlilik ve güvenilirliğinin yapılması için pilot uygulama yapılmıştır. Anket uygulamasının gerçekleştirilmesi için Gaziantep Üniversitesi rektörlüğünden izin alınmıştır. İzin belgesi EK 2’de sunulmuştur. Pilot uygulaması yansız olarak seçilen 44 akademik yönetici ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen görüşler göz önüne alınarak anket formu 30 soruya indirilmiştir. Anket formu çevrimiçi ortamda oluşturulmuş ve yöneticilere e-posta olarak gönderilmiştir. Anket formlarından geri dönüşlerin toplanması 6 hafta sürmüştür.

Veri toplama aracı olarak geliştirilen anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm yöneticilerin demografik bilgilerinin yer aldığı 4 maddeden oluşurken, ikinci bölüm konuyla ilgili olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket maddelerinden (30 madde) oluşmaktadır. Veri toplama aracındaki maddeler 5’li likert tipi derecelendirme yöntemi ile hazırlanmıştır. Maddelerin derecelendirme şekli ise 1-5 arasında “Hiç Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değer olarak en olumsuzdan en olumluya doğru artış göstererek sunulmuştur. Sonuç olarak bu anket ile toplanılan veriler istatistiksel analiz yoluyla çözümlenmiştir. Anket derecelerinden alınan puanlar arttıkça akademik yöneticilerin görüşlerinin olumlu olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

4.3. Araştırmanın Analizi

Akademik yöneticilerin etkin okul yönetimi sürecinde YBS kullanımına yönelik görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırma sürecinde anket verilerine dayalı bir şekilde araştırma modeli olarak nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasıyla elde edilen verilerin analizinde istatistiksel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Başka bir ifadeyle, bu araştırma sonucunda elde edilen veriler nicel hale dönüştürülerek yorumlanmıştır.

Anket uygulaması sonucunda toplanan verilerin üzerinde yapılacak olan istatistikî analizler için SPSS 21.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırmada toplanılan verilerin analizi için kullanılan bazı istatistik teknikleri şunlardır: Tanımlayıcı analiz istatistiklerinden frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi ve pearson korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Analizler sonucunda verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro Wilk normallik testleri uygulanmıştır. Bu testler sonucunda verilerin Kurtosis – Skewness değerlerine bakılmış ve bu değerler +2/-2 arasında olduğundan verilerin normal dağıldığı belirlenmiştir (Karagöz & Ekici, 2004). Yöneticilerin konuyla ilgili sorulara verdikleri cevapları betimlemek için frekans (f) ve yüzde (%) değerleri göz önüne alınmıştır. Akademik yöneticilerin cinsiyetlerine göre YBS kullanımlarına yönelik görüşlerinin puanlarına ulaşmak için bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Çoklu gruplar için ise yöneticilerin yaşlarına ve yöneticilik tecrübelerine göre YBS kullanımlarına yönelik görüşlerinin puanlarına ulaşmak için tek yönlü varyans analizi testi yapılmıştır. YBS uygulamaları arasındaki ilişkinin ne yönde olduğunu belirlemek için pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

Etkin okul yönetimi sürecinde akademik yöneticilerin YBS kullanımına yönelik görüşlerinin alınması için hazırlanan anket soruları alanında uzman 2 öğretim üyesi tarafından kapsam geçerliliği açısından değerlendirilmiştir.

Araştırmanın anlamlı sonuçlara ulaşılması için *Etkin Okul Yönetimi Sürecinde Yöneticilerin “Yönetim Bilişim Sistemleri” Kullanımına Yönelik Görüşleri* konusu kapsamında ölçme aracı olarak anket formu seçilmiş ve hazırlanmıştır. Anketin güvenilirliği için Cronbach’s Alpha katsayısı kullanılmıştır. Uygulanacak anketin, katılımcılar tarafından sorun teşkil eden niteliklerinin olup olmadığının belirlenmesi için gerçek uygulamasından önce bir pilot uygulama yapılması gerekir (Altunışık, 2008). Pilot uygulama sonucunda elde edilen verilerin ışığında anketin ***Cronbach’s Alpha*** İç Tutarlılık katsayısı ***0,909*** olarak bulunmuştur. Elde edilen iç tutarlılık katsayısı pilot uygulamanın güvenilir olduğunu göstermektedir (Akbulut, 2010). Asıl uygulamanın sonunda da pilot uygulamada olduğu gibi verilerin güvenilirliğinin belirlenmesi için ***Cronbach’s Alpha*** İç Tutarlılık katsayısı hesaplanmış olup bu değer ***910*** olduğu tespit edilmiştir. Lorcu (2015)’ya göre Cronbach’s Alpha değeri 0,60’dan yüksek ise güvenilir, 0,80’den yüksek ise yüksek derecede güvenilirdir. Bu tespitten hareketle, pilot ve asıl uygulamada ulaşılan Cronbach’s Alpha katsayısı 0,80’den daha yüksek olduğu için yüksek derecede güvenilir olduğu ifade edilebilir.

Tablo 3: Pilot ve Asıl Uygulama Cronbach's Alpha Güvenirlik Analizi Sonuçları

Uygulama	Cronbach's Alpha	Madde Sayısı	Katılımcı Sayısı
Pilot Uygulama	,909	33	44
Asıl Uygulama	,910	30	208

BÖLÜM 5

5. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, çalışma kapsamında araştırmanın alt problemleri analiz edilmiş ve elde edilen bulgulara dayalı yorumlar yapılmıştır.

5.1. Akademik Yöneticilerin Demografik Bilgilerine Yönelik Bulguları

Anket çalışmasında akademik yöneticilerin cinsiyetlerine yönelik bilgileri elde edilmiştir. Akademik yöneticilerin cinsiyet bilgileri ile ilgili sayısal verileri Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: Akademik Yöneticilerin Cinsiyet Bilgileri

	f	%
Erkek	124	59,6
Kadın	84	40,4
Toplam	208	100,0

İlgili tablo incelendiğinde, analiz sonuçlarına göre %59,6'sını erkekler, %40,4'ünü ise kadınların oluşturduğu görülmektedir. Bu bulgu ilgili alan yazında yapılan bazı araştırmaların bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Yoncalık (2005)'ın Kırıkkale Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda karar verme, planlama, örgütleme, denetim süreçleri bakımında bilişim sistemine yönelik olarak okul yöneticilerinin görüşlerinin ortaya konulması amacıyla yaptığı araştırma ile elde ettiği bulgularda da katılan yöneticilerin büyük çoğunluğunun erkek olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan bu bulgu Arı (2014)'nın yöneticilerin güvenilir bilgileri elde edebilmeleri için kullanılan YBS hakkındaki algı ve dirençlerin karşılaştırılması amacıyla elde ettiği bulgularla farklılık göstermektedir. Arı (2014) tarafından Selçuk Üniversitesindeki 2012 kişiden oluşan yönetici ve çalışan üzerinde yapılan araştırmada YBS'de direnç ve algı gösteren kadın ve erkek katılımcıların birbirine yakın oranlarda bulgular tespit edilmiştir.

Anket çalışmasında akademik yöneticilerin yaşları ile ilgili bilgileri elde edilmiştir. Akademik yöneticilerin yaşları ile ilgili sayısal verileri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5: Akademik Yöneticilerin Yaş Bilgileri

	f	%
26-35	21	10,1
36-45	114	54,8
46-55	61	29,3
56-65	12	5,8
Toplam	208	100,0

İlgili tablo incelendiğinde, analiz sonuçlarına göre yöneticilerin; %10,1'inin 26-35 yaş, %54,8'inin 36-45 yaş, %29,3'ünün 46-55 yaş ve %5,8'inin 56-65 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre akademik yöneticilerin 36-55 yaş aralıklarında %84,1 oranı ile orta yaş grubuna ait oldukları görülmektedir. Elde edilen bu bulgular daha önce yapılan araştırma bulgusuyla benzerlik göstermektedir (Arı, 2014).

Anket çalışmasında akademik yöneticilerin yöneticilik tecrübeleri ile ilgili bilgileri elde edilmiştir. Akademik yöneticilerin yöneticilik tecrübeleri ile ilgili sayısal verileri Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Akademik Yöneticilerin Yöneticilik Tecrübe Bilgileri

	f	%
1-8	113	54,3
9-17	61	29,3
18-26	19	9,1
27-35	15	7,2
Toplam	208	100,0

İlgili tablo incelendiğinde, analiz sonuçlarına göre yöneticilerin; %54,3'ünün 1-8 yıl, %29,3'ünün 9-17 yıl, %9,1'inin 18-26 yıl ve %7,2'sinin 27-35 yıl arası yöneticilik tecrübesine sahip oldukları görülmektedir. Akademik yöneticilerin yöneticilik tecrübelerinin %83,6 oranı ile 1-17 yıl arasında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu bulgu Yoncalık (2005) tarafından yapılan araştırma sonuçları içerisinde yer alan 5-15 yıl arası kıdeme sahip yöneticilerin çoğunlukta olduğu bulgusu ile benzerlik göstermektedir.

Anket çalışmasında akademik yöneticilerin eğitim alma durumları ile ilgili bilgileri elde edilmiştir. Akademik yöneticilerin eğitim alma durumları ile ilgili sayısal verileri Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7: Akademik Yöneticilerin YBS ile İlgili Eğitim Alma Durumu Bilgileri

	f	%
Evet	58	27,9
Hayır	150	72,1
Toplam	208	100,0

İlgili tablo incelendiğinde, analiz sonuçlarına göre %27,9'unun eğitim aldığı, %72,1'inin eğitim almadığı bilgisine ulaşılmaktadır.

5.2. Yöneticilerin Farklı YBS Uygulamalarını Kullanımlarına Yönelik Görüşlerine Ait Soruların Bulguları

Üniversitelerde yöneticiler, akademik ve idari görevlerini yerine getirirken farklı YBS uygulamaları hakkında neler düşündüklerini belirlemek amacıyla farklı YBS uygulamalarını kullanımına yönelik görüşlerinin alınması istenmektedir. Bu doğrultuda akademik yöneticilere yöneltilen anket ile alınan görüşlerin analizleri aşağıda verilmiştir.

5.2.1. Yöneticilerin EBYS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Soruların Bulguları

Anket çalışmasında, kurum içi iletişimde EBYS'nin faydalı olup olmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 8'de verilmektedir.

Tablo 8: "1. Kurum içi iletişimde EBYS faydalıdır." Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	7	3,4
Katılıyorum	51	24,5
Kesinlikle katılıyorum	150	72,1
Toplam	208	100,0

Tablo 8 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %72,1 (f=150) oranında tercih

ederken, katılıyorum seçeneğini %24,5 (f=51) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticilerin EBYS'nin kurum içi iletişimde faydalı olduğu yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, kurum dışı iletişimde EBYS'nin faydalı olup olmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 9'da verilmektedir.

Tablo 9: “2. Kurum dışı iletişimde EBYS faydalıdır.” Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	5	2,4
Katılmıyorum	7	3,4
Kararsızım	30	14,4
Katılıyorum	47	22,6
Kesinlikle katılıyorum	119	57,2
Toplam	208	100,0

Tablo 9 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %57,2 (f=119) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %22,6 (f=47) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin kurum dışı iletişimde faydalı olduğu yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin yöneticilere denetim desteği sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 10'da verilmektedir.

Tablo 10: “3. EBYS, yöneticilere denetim desteği sağlar.” Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	12	5,8
Kararsızım	19	9,1
Katılıyorum	81	38,9
Kesinlikle katılıyorum	96	46,2
Toplam	208	100,0

Tablo 10 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %46,2 (f=96) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %38,9 (f=81) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin yöneticilere denetim desteği sağlaması yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin belge gönderimi ve alımında maliyet tasarrufu sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 11'de verilmektedir.

Tablo 11: “4. Belge gönderimi ve alımında EBYS kullanımı maliyet tasarrufu sağlar.” Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	2	1,0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	12	5,8
Katılıyorum	48	23,1
Kesinlikle katılıyorum	146	70,2
Toplam	208	100,0

Tablo 11 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %70,2 (f=146) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %23,1 (f=48) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin belge gönderimi ve alımında maliyet tasarrufu sağladığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'de e-imza kullanımının kolaylık sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 12'de verilmektedir.

Tablo 12: “5. EBYS’de e-imza kullanımı kolaylık sağlar.” Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	13	6,3
Katılıyorum	60	28,8
Kesinlikle katılıyorum	135	64,9
Toplam	208	100,0

Tablo 12 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini 64,9 (f=135) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %28,8 (f=60) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS’de e-imza kullanımının kolaylık sağladığı yönündeki düşüncelerini yüksek oranda olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS’de e-imza sayesinde çıktı almaya gerek olup olmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 13’de verilmektedir.

Tablo 13: “6. EBYS’de e-imza sayesinde çıktı almaya gerek kalmaz.” Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	7	3,4
Katılmıyorum	12	5,8
Kararsızım	24	11,5
Katılıyorum	73	35,1
Kesinlikle katılıyorum	92	44,2
Toplam	208	100,0

Tablo 13 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %44,2 (f=92) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %35,1 (f=73) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS’de e-imza sayesinde çıktı almaya gerek kalmadığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin iş süreçlerinde iyileştirme sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 14'te verilmektedir.

Tablo 14: “7. EBYS, iş süreçlerinde iyileştirme sağlar.” Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	8	3,8
Kararsızım	19	9,1
Katılıyorum	82	39,4
Kesinlikle katılıyorum	99	47,6
Toplam	208	100,0

Tablo 14 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %47,6 (f=99) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %39,4 (f=82) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin iş süreçlerinde iyileştirme sağladığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin depolama ve arşivleme işlemlerinde maliyet tasarrufu sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 15'de verilmektedir.

Tablo 15: “8. EBYS, depolama ve arşivleme işlemlerinde maliyet tasarrufu sağlar.” Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	4	1,9
Katılmıyorum	8	3,8
Kararsızım	11	5,3
Katılıyorum	47	22,6
Kesinlikle katılıyorum	138	66,3
Toplam	208	100,0

Tablo 15 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %66,3 (f=138) oranında tercih

ederken, katılıyorum seçeneğini %22,6 (f=47) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin depolama ve arşivleme işlemlerinde maliyet tasarrufu sağladığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin oturma yönetimi açısından güvenli olup olmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 16'da verilmektedir.

Tablo 16: “9. EBYS, oturma yönetimi açısından güvenlidir.” Sorusuna Ait Yönetici Görüşleri

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	13	6,3
Kararsızım	58	27,9
Katılıyorum	75	36,1
Kesinlikle katılıyorum	62	29,8
Toplam	208	100,0

Tablo 16 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum, kesinlikle katılıyorum ve kararsızım yönünde olduğu gözlemlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %36,1 (f=75) oranında tercih ederken, kesinlikle katılıyorum seçeneğini %29,8 (f=62) oranında ve kararsızım seçeneğini %27,9 (f=58) oranında tercih etmişlerdir. Böylelikle yöneticiler EBYS'nin oturma yönetimi açısından güvenliği olduğu yönündeki düşüncelerini kısmen kararsızım ve çoğunlukla olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin kısa zamanda yüksek derecede verimlilik sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 17'de verilmektedir.

Tablo 17: “10. EBYS, kısa zamanda yüksek derecede verimlilik sağlar.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	4	1,9
Kararsızım	48	23,1
Katılıyorum	89	42,8
Kesinlikle katılıyorum	67	32,2
Toplam	208	100,0

Tablo 17 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum, kesinlikle katılıyorum ve kararsızım yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %42,8 (f=89) oranında tercih ederken, kesinlikle katılıyorum seçeneğini %32,2 (f=67) oranında ve kararsızım seçeneğini %23,1 (f=48) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin kısa zamanda yüksek derecede verimlilik sağladığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin az maliyetle yüksek derecede verimlilik sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 18'de verilmektedir.

Tablo 18: “11. EBYS, az maliyetle yüksek derecede verimlilik sağlar.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	2	1,0
Katılmıyorum	7	3,4
Kararsızım	30	14,4
Katılıyorum	75	36,1
Kesinlikle katılıyorum	94	45,2
Toplam	208	100,0

Tablo 18 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %45,2 (f=94) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %36,1 (f=75) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin az maliyetle yüksek derecede verimlilik sağladığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin hazır şablonlarla zaman tasarrufu sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 19'da verilmektedir.

Tablo 19: “12. EBYS, hazır şablonlarla (dilekçe örneği vb.) zaman tasarrufu sağlar.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	9	4,3
Kararsızım	18	8,7
Katılıyorum	74	35,6
Kesinlikle katılıyorum	107	51,4
Toplam	208	100,0

Tablo 19 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %51,4 (f=107) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %35,6 (f=74) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin hazır şablonlarla zaman tasarrufu sağladığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS'nin hazır şablonlarla iş gücü tasarrufu sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 20'de verilmektedir.

Tablo 20: “13. EBYS, hazır şablonlarla (dilekçe örneği vb.) iş gücü tasarrufu sağlar.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	8	3,8
Kararsızım	21	10,1
Katılıyorum	71	34,1
Kesinlikle katılıyorum	105	50,5
Toplam	208	100,0

Tablo 20 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %50,5 (f=105) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %34,1 (f=71) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS'nin hazır şablonlarla iş gücü tasarrufu sağladığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS ile sarf malzeme kullanımının azalıp azalmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 21’de verilmektedir.

Tablo 21: “14. EBYS ile sarf malzeme kullanımı (çıkıtı, kağıt, mürekkep, yazıcı kartuşu vb.) azalır.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	10	4,8
Katılmıyorum	5	2,4
Kararsızım	15	7,2
Katılıyorum	43	20,7
Kesinlikle katılıyorum	135	64,9
Toplam	208	100,0

Tablo 21 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %64,9 (f=135) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %20,7 (f=43) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS’nin sarf malzeme kullanımında azalma olması yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, EBYS ile iş takibinin daha kolay hale gelip gelmediğini belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 22’de verilmektedir.

Tablo 22: “15. EBYS ile iş takibi daha kolay hale gelir.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	12	5,8
Kararsızım	20	9,6
Katılıyorum	64	30,8
Kesinlikle katılıyorum	112	53,8
Toplam	208	100,0

Tablo 22 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %53,8 (f=112) oranında tercih

ederken, katılıyorum seçeneğini %30,8 (f=64) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler EBYS ile iş takibinin daha kolay hale geldiği yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

5.2.2. Yöneticilerin Akademik E-Posta Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Soruların Bulguları

Anket çalışmasında, Akademik E-posta kullanımının resmi nitelikli bilgi alışverişinde uygun olup olmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 23’de verilmektedir.

Tablo 23: “16. Akademik E-posta kullanımı resmi nitelikli bilgi alışverişinde uygundur.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	4	1,9
Katılmıyorum	13	6,3
Kararsızım	50	24,0
Katılıyorum	75	36,1
Kesinlikle katılıyorum	66	31,7
Toplam	208	100,0

Tablo 23 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum, kesinlikle katılıyorum ve kararsızım yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %36,1 (f=75) oranında tercih ederken, kesinlikle katılıyorum seçeneğini %31,7 (f=66) oranında ve kararsızım seçeneğini %24,0 (f=50) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler Akademik E-Posta kullanımının resmi nitelikli bilgi alışverişinde uygun olduğu yönündeki düşüncelerini kısmen kararsızım olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, Akademik E-posta’nın kurumsal organizasyon yapısına uygun olup olmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 24’te verilmektedir.

Tablo 24: “17. Akademik E-posta kurumsal organizasyon yapısına uygundur.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	19	9,1
Kararsızım	38	18,3
Katılıyorum	96	46,2
Kesinlikle katılıyorum	55	26,4
Toplam	208	100,0

Tablo 24 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum, kesinlikle katılıyorum ve kararsızım yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %46,2 (f=96) oranında tercih ederken, kesinlikle katılıyorum seçeneğini %26,4 (f=55) oranında ve kararsızım seçeneğini %18,3 (f=38) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler Akademik E-posta'nın kurumsal organizasyon yapısına uygun olduğu yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, Akademik E-posta takvim uygulamasında görev dağılımının kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 25’de verilmektedir.

Tablo 25: “18. Akademik E-posta takvim uygulamasında görev dağılımını kullanırım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	50	24,0
Katılmıyorum	36	17,3
Kararsızım	59	28,4
Katılıyorum	40	19,2
Kesinlikle katılıyorum	23	11,1
Toplam	208	100,0

Tablo 25 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kararsızım, hiç katılmıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kararsızım seçeneğini %28,4 (f=59) oranında tercih ederken, hiç katılmıyorum seçeneğini %24,0 (f=50) oranında ve katılıyorum seçeneğini %19,2 (f=40) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler Akademik E-posta'nın takvim

uygulamasında görev dağılımının kullanıldığı yönündeki düşüncelerini olumsuz olarak belirtmişlerdir.

5.2.3. Yöneticilerin E-Kayıt Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Soruların Bulguları

Anket çalışmasında, kurum içi üst yönetimle bilgi paylaşımını Akademik E-posta ile yapılıp yapılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 26’da verilmektedir.

Tablo 26: “19. Kurum içi üst yönetimle bilgi paylaşımını Akademik E-posta ile yaparım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	25	12,0
Katılmıyorum	24	11,5
Kararsızım	55	26,4
Katılıyorum	61	29,3
Kesinlikle katılıyorum	43	20,7
Toplam	208	100,0

Tablo 26 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum, kararsızım ve kesinlikle katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %29,3 (f=61) oranında tercih ederken, kararsızım seçeneğini %26,4 (f=55) oranında ve kesinlikle katılıyorum seçeneğini %20,7 (f=43) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler Akademik E-posta’nın kurum içi üst yönetimle bilgi paylaşımında kullanıldığı yönündeki düşüncelerini kısmen olumlu kısmen kararsız olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, E-Kayıt sisteminin dönem başında ders açma amacıyla kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 27’de verilmektedir.

Tablo 27: “20. E-Kayıt sistemini dönem başında ders açma amacıyla kullanım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	5	2,4
Katılmıyorum	10	4,8
Kararsızım	14	6,7
Katılıyorum	51	24,5
Kesinlikle katılıyorum	128	61,5
Toplam	208	100,0

Tablo 27 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %61,5 (f=128) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %24,5 (f=51) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler E-Kayıt'ı dönem başında ders açma amacıyla kullandığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, E-Kayıt sisteminin dönem başında müfredat oluşturma amacıyla kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 28'de verilmektedir.

Tablo 28: “21. E-Kayıt sistemini dönem başında müfredat oluşturma amacıyla kullanım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	12	5,8
Katılmıyorum	12	5,8
Kararsızım	16	7,7
Katılıyorum	55	26,4
Kesinlikle katılıyorum	113	54,3
Toplam	208	100,0

Tablo 28 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %54,3 (f=113) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %26,4 (f=55) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler E-Kayıt'ı dönem başında müfredat oluşturma amacıyla kullandığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, E-Kayıt sisteminin dönem başında dersleri ilgili hocalara atamak amacıyla kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 29’da verilmektedir.

Tablo 29: “22. E-Kayıt sistemini dönem başında, dersleri ilgili hocalara atamak amacıyla kullanım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	14	6,7
Katılmıyorum	11	5,3
Kararsızım	17	8,2
Katılıyorum	47	22,6
Kesinlikle katılıyorum	119	57,2
Toplam	208	100,0

Tablo 29 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %57,2 (f=119) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %22,6 (f=47) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler E-Kayıt’ı dönem başında dersleri ilgili hocalara atamak amacıyla kullandığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, E-Kayıt sisteminin dönem başında ders ve sınav programı hazırlama ve yayınlama amacıyla kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 30’da verilmektedir.

Tablo 30: “23. E-Kayıt sistemini dönem başında, ders ve sınav programı hazırlama ve yayınlama amacıyla kullanım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	24	11,5
Katılmıyorum	41	19,7
Kararsızım	26	12,5
Katılıyorum	38	18,3
Kesinlikle katılıyorum	79	38,0
Toplam	208	100,0

Tablo 30 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum, katılmıyorum ve katılıyorum yönünde olduğu

gözenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %38,0 (f=79) oranında tercih ederken, katılmıyorum seçeneğini %19,7 (f=41) oranında ve katılıyorum seçeneğini %18,3 (f=38) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler E-Kayıt'ı dönem başında ders ve sınav programı hazırlama ve yayınlama amacıyla kullandığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, E-Kayıt sistemini öğrencinin raporunu girmek için kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 31'de verilmektedir.

Tablo 31: “24. E-Kayıt sistemini öğrencinin raporunu girmek için kullanım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	38	18,3
Katılmıyorum	51	24,5
Kararsızım	47	22,6
Katılıyorum	43	20,7
Kesinlikle katılıyorum	29	13,9
Toplam	208	100,0

Tablo 31 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılmıyorum, kararsızım ve katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılmıyorum seçeneğini %24,5 (f=51) oranında tercih ederken, kararsızım seçeneğini %22,6 (f=47) oranında ve katılıyorum seçeneğini %20,7 (f=43) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler E-Kayıt'ı öğrencilerin sağlık raporunu girmek amacıyla kullandığı yönündeki düşüncelerini olumsuz olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, E-Kayıt sistemini öğrencinin muafiyet işlemlerini yapmak amacıyla kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 32'de verilmektedir.

Tablo 32: “25. E-Kayıt sistemini öğrencinin muafiyet işlemlerini yapmak amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	29	13,9
Katılmıyorum	28	13,5
Kararsızım	42	20,2
Katılıyorum	59	28,4
Kesinlikle katılıyorum	50	24,0
Toplam	208	100,0

Tablo 32 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum, kesinlikle katılıyorum ve kararsızım yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %28,4 (f=59) oranında tercih ederken, kesinlikle katılıyorum seçeneğini %24,0 (f=50) oranında ve kararsızım seçeneğini %20,2 (f=42) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler E-Kayıt’ı öğrencilerin muafiyet işlemlerini yapmak amacıyla kullandığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, E-Kayıt’ı öğrencilerin bilgilerine ulaşmak amacıyla kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 33’de verilmektedir.

Tablo 33: “26. E-Kayıt’ı öğrencilerin bilgilerine ulaşmak amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	7	3,4
Katılmıyorum	8	3,8
Kararsızım	39	18,8
Katılıyorum	78	37,5
Kesinlikle katılıyorum	76	36,5
Toplam	208	100,0

Tablo 33 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %37,5 (f=78) oranında tercih ederken, kesinlikle katılıyorum seçeneğini %36,5 (f=76) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler E-Kayıt’ı öğrencilerin bilgilerine ulaşmak amacıyla kullandığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, E-Kayıt sistemini öğrencilerin derslerini tamamlamasını takip etmek amacıyla kullanılıp kullanılmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 34’te verilmektedir

Tablo 34: “27. E-Kayıt sistemini öğrencilerin derslerini tamamlamasını takip etmek amacıyla kullanırım.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	9	4,3
Katılmıyorum	20	9,6
Kararsızım	34	16,3
Katılıyorum	59	28,4
Kesinlikle katılıyorum	86	41,3
Toplam	208	100,0

Tablo 34 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kesinlikle katılıyorum, katılıyorum ve kararsızım yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kesinlikle katılıyorum seçeneğini %41,3 (f=86) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %28,4 (f=59) oranında ve kararsızım seçeneğini %16,3 (f=34) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler E-Kayıt’ı öğrencilerin derslerini takip etmek amacıyla kullandığı yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

5.2.4. Yöneticilerin İBS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Soruların Bulguları

Anket çalışmasında, İBS’nin kurumda çalışan personeller ve akademisyenlerin bilgilerini kayıtlı tutma imkânı sunup sunmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 35’de verilmektedir.

Tablo 35: “28. İnternet Bilgi Sistemi kurumda çalışan personellerin ve akademisyenlerin bilgilerini kayıtlı tutma imkânı sunar.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	12	5,8
Kararsızım	47	22,6
Katılıyorum	75	36,1
Kesinlikle katılıyorum	71	34,1
Toplam	208	100,0

Tablo 35 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum, kesinlikle katılıyorum ve kararsızım yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %36,1 (f=75) oranında tercih ederken, kesinlikle katılıyorum seçeneğini %34,1 (f=71) oranında ve kararsızım seçeneğini %22,6 (f=47) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler İBS'nin çalışan personel ve akademisyenlerin bilgilerini kayıtlı tutulması yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, İBS'nin akademisyen bilgilerini web sayfa ile ilişkilendirerek iletişim imkânı sunup sunmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 36'da verilmektedir.

Tablo 36: “29. İnternet Bilgi Sistemi, akademisyenlerin bilgilerini Web sayfa ile ilişkilendirilerek iletişim imkânı sunar.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	8	3,8
Kararsızım	52	25,0
Katılıyorum	84	40,4
Kesinlikle katılıyorum	61	29,3
Toplam	208	100,0

Tablo 36 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin katılıyorum, kesinlikle katılıyorum ve kararsızım yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler katılıyorum seçeneğini %40,4 (f=84) oranında tercih ederken, kesinlikle katılıyorum seçeneğini %29,3 (f=61) oranında ve kararsızım seçeneğini %25,0 (f=52) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler İBS'nin akademisyenlerin bilgilerini web sayfa ile ilişkilendirerek iletişim imkanı sunması yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

Anket çalışmasında, İBS'nin güvenli olup olmadığını belirlemek üzere akademik yöneticilerin görüşleri analiz edilmiştir. Akademik yöneticilerin görüşlerine ait dağılım frekans (f) ve yüzde (%) olarak, Tablo 37'de verilmektedir.

Tablo 37: “30. İnternet Bilgi Sistemi güvenlidir.” Sorusunun Analizi

	f	%
Hiç katılmıyorum	8	3,8
Katılmıyorum	29	13,9
Kararsızım	90	43,3
Katılıyorum	41	19,7
Kesinlikle katılıyorum	40	19,2
Toplam	208	100,0

Tablo 37 incelendiğinde, akademik yöneticiler tarafından en çok tercih edilen görüşlerin kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum yönünde olduğu gözlenmiştir. Akademik yöneticiler kararsızım seçeneğini %43,3 (f=90) oranında tercih ederken, katılıyorum seçeneğini %19,7 (f=41) oranında ve kesinlikle katılıyorum seçeneğini %19,2 (f=40) oranında tercih etmişlerdir. Yöneticiler İBS'nin güvenli olması yönündeki düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir.

5.3. Akademik Yöneticilerin Farklı YBS Uygulamaları Kullanımlarına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular

Akademik yöneticilerin farklı YBS uygulamaları kullanımlarına yönelik görüşleri cinsiyet, yaş ve yöneticilik tecrübesi değişkenlerinin analizleri yapılarak belirlenmiştir.

5.3.1. Cinsiyete Ait Bulgular

“Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından YBS uygulamaları kullanımına yönelik görüşlerinde farklılık var mıdır?” sorusuna yönelik cevaplar t-testi analizi ile aranmıştır. Yöneticilerin cinsiyetleri erkek ve kadın olacak şekilde iki boyutta incelenmiştir. Cinsiyetlerine göre önce ortalamaları alınmıştır. Daha sonra ise alınan ortalamalar ile bağımsız örneklem t-testi ile analiz edilmiştir.

5.3.1.1. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından EBYS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından EBYS uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde t-testi analizi yapılabilmesi için her bir maddenin puan ortalaması alınmış ve cinsiyetlerine göre karşılaştırmalar yapılmıştır. Puan

ortalamları Tablo 38’de yer almaktadır. T-testi sonuçları ise ilgili tabloda gösterilmiştir.

Tablo 38: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından EBYS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları

EBYS (Elektronik Belge Yönetim Sistemi)	Cinsiyet					
	Erkek			Kadın		
	N	Ort	Std Sapma	N	Ort	Std Sapma
1. Kurum içi iletişimde EBYS faydalıdır.	124	4,73	,44	84	4,61	,63
2. Kurum dışı iletişimde EBYS faydalıdır.	124	4,24	1,05	84	4,35	,90
3. EBYS, yöneticilere denetim desteği sağlar.	124	4,20	,96	84	4,33	,64
4. Belge gönderimi ve alımında EBYS kullanımı maliyet tasarrufu sağlar.	124	4,66	,69	84	4,54	,66
5. EBYS’de e-imza kullanımı kolaylık sağlar.	124	4,62	,54	84	4,53	,68
6. EBYS’de e-imza sayesinde çıktı almaya gerek kalmaz.	124	4,01	1,14	84	4,25	,86
7. EBYS, iş süreçlerinde iyileştirme sağlar.	124	4,35	,74	84	4,23	,85
8. EBYS, depolama ve arşivleme işlemlerinde maliyet tasarrufu sağlar.	124	4,51	,95	84	4,41	,82
9. EBYS, oturma yönetimi açısından güvenlidir.	124	3,90	,80	84	3,88	1,04
10. EBYS, kısa zamanda yüksek derecede verimlilik sağlar.	124	4,07	,80	84	4,02	,77
11. EBYS, az maliyetle yüksek derecede verimlilik sağlar.	124	4,13	,98	84	4,32	,69
12. EBYS, hazır şablonlarla (dilekçe örneği vb.) zaman tasarrufu sağlar.	124	4,37	,72	84	4,28	,92
13. EBYS, hazır şablonlarla (dilekçe örneği vb.) iş gücü tasarrufu sağlar.	124	4,39	,75	84	4,11	1,06
14. EBYS ile sarf malzeme kullanımı (çıkıtı, kağıt, mürekkep, yazıcı kartuşu vb.) azalır.	124	4,41	1,08	84	4,34	,99
15. EBYS ile iş takibi daha kolay hale gelir.	124	4,40	,84	84	4,21	,90

EBYS uygulamasına ve maddelerine yönelik yapılan betimsel analiz sonuçları incelendiğinde erkek yöneticilerin en çok puan aldıkları maddenin, 1.madde “Kurum içi iletişimde EBYS faydalıdır” [Ort: 4,73±0,44] olduğu görülürken, en az puan aldıkları maddenin 9. Madde “EBYS, oturma yönetimi açısından güvenlidir.” [Ort: 3,90±0,80]

olduğu görülmektedir. Kadın yöneticilerin ise en çok puan aldıkları maddenin, 1.madde “Kurum içi iletişimde EBYS faydalıdır” [Ort: 4,61±0,63] olduğu görülürken, en az puan aldıkları maddenin 9. Madde “EBYS, oturma yönetimi açısından güvenlidir.” [Ort: 3,88±1,04] olduğu görülmektedir.

5.3.1.2. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından Akademik E-posta Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından Akademik E-posta uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde t-testi analizi yapılabilmesi için her bir maddenin puan ortalaması alınmış ve cinsiyetlerine göre karşılaştırmalar yapılmıştır. Puan ortalamaları Tablo 39’da yer almaktadır. T-testi sonuçları ise ilgili tabloda gösterilmiştir.

Tablo 39: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından Akademik E-posta Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları

Akademik E-posta	Cinsiyet					
	Erkek			Kadın		
	N	Ort	Std Sapma	N	Ort	Std Sapma
16. Akademik E-posta kullanımı resmi nitelikli bilgi alışverişinde uygundur.	124	3,70	1,01	84	4,16	,87
17. Akademik E-posta kurumsal organizasyon yapısına uygundur.	124	3,74	,89	84	4,13	,86
18. Akademik E-posta takvim uygulamasında görev dağılımını kullanırım.	124	2,61	1,29	84	2,97	1,30
19. Kurum içi üst yönetimle bilgi paylaşımını Akademik E-posta ile yaparım.	124	3,20	1,24	84	3,55	1,27

Akademik E-posta uygulamasına ve maddelerine yönelik yapılan betimsel analiz sonuçları incelendiğinde erkek yöneticilerin en çok puan aldıkları maddenin, 17.madde “Akademik E-posta kurumsal organizasyon yapısına uygundur.” [Ort: 3,74±0,89] olduğu görülürken, en az puan aldıkları maddenin 18. Madde “Akademik E-posta takvim uygulamasında görev dağılımını kullanırım.” [Ort: 2,61±1,29] olduğu görülmektedir. Kadın yöneticilerin ise en çok puan aldıkları maddenin, 16.madde “Akademik E-posta kullanımı resmi nitelikli bilgi alışverişinde uygundur.” [Ort: 4,16±0,87] olduğu görülürken, en az puan aldıkları maddenin 18. Madde “Akademik E-

posta takvim uygulamasında görev dağılımını kullanırım.” [Ort: 2,97±1,30] olduğu görülmektedir.

5.3.1.3. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından E-Kayıt Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından **E-Kayıt** uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde t-testi analizi yapılabilmesi için her bir maddenin puan ortalaması alınmış ve cinsiyetlerine göre karşılaştırmalar yapılmıştır. Puan ortalamaları Tablo 40’ta yer almaktadır. T-testi sonuçları ise ilgili tabloda gösterilmiştir.

Tablo 40: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından E-Kayıt Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları

E-Kayıt (Elektronik Kayıt)	Cinsiyet					
	Erkek			Kadın		
	N	Ort	Std Sapma	N	Ort	Std Sapma
20. E-Kayıt sistemini dönem başında ders açma amacıyla kullanırım.	124	4,34	,92	84	4,42	1,04
21. E-Kayıt sistemini dönem başında müfredat oluşturma amacıyla kullanırım.	124	4,08	1,23	84	4,30	1,02
22. E-Kayıt sistemini dönem başında, dersleri ilgili hocalara atamak amacıyla kullanırım.	124	4,16	1,19	84	4,21	1,22
23. E-Kayıt sistemini dönem başında, ders ve sınav programı hazırlama ve yayınlama amacıyla kullanırım.	124	3,35	1,47	84	3,70	1,39
24. E-Kayıt sistemini öğrencinin sağlık raporunu girmek için kullanırım.	124	2,88	1,36	84	2,85	1,24
25. E-Kayıt sistemini öğrencinin muafiyet işlemlerini yapmak amacıyla kullanırım.	124	3,25	1,34	84	3,50	1,34
26. E-Kayıt’ı öğrencilerin bilgilerine ulaşmak amacıyla kullanırım.	124	3,95	1,01	84	4,07	1,00
27. E-Kayıt sistemini öğrencilerin derslerini tamamlamasını takip etmek amacıyla kullanırım.	124	3,79	1,25	84	4,11	,98

E-Kayıt uygulamasına ve maddelerine yönelik yapılan betimsel analiz sonuçları incelendiğinde erkek yöneticilerin en çok puan aldıkları maddenin, 20.madde “E-Kayıt

sistemini dönem başında ders açma amacıyla kullanırım.” [Ort: 4,34±0,92] olduğu görülürken, en az puan aldıkları maddenin 24. Madde “E-Kayıt sistemini öğrencinin sağlık raporunu girmek için kullanırım.” [Ort: 2,88±1,36] olduğu görülmektedir. Kadın yöneticilerin ise en çok puan aldıkları maddenin, 20.madde “E-Kayıt sistemini dönem başında ders açma amacıyla kullanırım.” [Ort: 4,42±1,04] olduğu görülürken, en az puan aldıkları maddenin 20. Madde “E-Kayıt sistemini öğrencinin sağlık raporunu girmek için kullanırım.” [Ort: 2,85±1,34] olduğu görülmektedir.

5.3.1.4. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından İBS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerine Ait Bulgular

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından İBS uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde t-testi analizi yapılabilmesi için her bir maddenin puan ortalaması alınmış ve cinsiyetlerine göre karşılaştırmalar yapılmıştır. Puan ortalamaları Tablo 41’de yer almaktadır. T-testi sonuçları ise ilgili tabloda gösterilmiştir.

Tablo 41: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından İBS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları

İBS(İnternet Bilgi Sistemi)	Cinsiyet					
	Erkek			Kadın		
	N	Ort	Std Sapma	N	Ort	Std Sapma
28. İnternet Bilgi Sistemi kurumda çalışan personellerin ve akademisyenlerin bilgilerini kayıtlı tutma imkânı sunar.	124	3,97	,94	84	3,92	1,00
29. İnternet Bilgi Sistemi, akademisyenlerin bilgilerini Web sayfa ile ilişkilendirilerek iletişim imkânı sunar.	124	3,91	,89	84	3,92	,92
30. İnternet Bilgi Sistemi güvenlidir.	124	3,22	1,00	84	3,57	1,12

İBS uygulamasına ve maddelerine yönelik yapılan betimsel analiz sonuçları incelendiğinde erkek yöneticilerin en çok puan aldıkları maddenin, 28.madde “İnternet Bilgi Sistemi kurumda çalışan personellerin ve akademisyenlerin bilgilerini kayıtlı tutma imkânı sunar.” [Ort: 3,97±0,94] olduğu görülürken, en az puan aldıkları maddenin 30. Madde “İnternet Bilgi Sistemi güvenlidir.” [Ort: 3,22±1,00] olduğu görülmektedir. Kadın yöneticilerin ise en çok puan aldıkları maddenin, 28.madde “İnternet Bilgi Sistemi kurumda çalışan personellerin ve akademisyenlerin bilgilerini

kayıtlı tutma imkânı sunar.”[Ort: 2,88±1,36] olduğu görülürken, en az puan aldıkları maddenin 30. Madde “İnternet Bilgi Sistemi güvenlidir.” [Ort: 3,57±1,12] olduğu görülmektedir.

5.3.1.5. Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından Farklı YBS Uygulamaları Kullanımına Yönelik Görüşlerinin T-Testi Sonuçlarına Ait Bulgular

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından farklı YBS uygulamaları kullanımına yönelik görüşlerinin puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t-testi analizi yapılmıştır. Akademik yöneticilerin cinsiyetlerine göre YBS kullanımlarına yönelik görüşlerinin t-Testi sonuçları Tablo 42, 42a, 42b, 42c ve 42d’de verilmektedir.

Tablo 42: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından Farklı YBS Uygulamaları Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	Ort.	SS	t	P
EBYS	Erkek	124	4,33	,500	,517	,606
	Kadın	84	4,29	,527	,517	
Akademik E-Posta	Erkek	124	3,31	,798	-3,465	,001*
	Kadın	84	3,70	,792	-3,465	
E-Kayıt	Erkek	124	3,72	,890	-1,441	,151
	Kadın	84	3,90	,829	-1,441	
İBS	Erkek	124	3,70	,758	-,889	,375
	Kadın	84	3,80	,895	-,889	

P<,05

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından **EBYS** uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde öncelikle “normallik testi” ile normal dağılıp dağılmadığı araştırılmıştır (Ural & Kılıç, 2006). Normal dağılım gösteren ortalamalar için parametrik testler kullanılacaktır. Buna bağlı olarak da cinsiyet açısından verilerin analizinde bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Varyanslarının homojen (p>,05) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir deyişle gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucu Tablo 42a’da verilmiştir.

Tablo 42a: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından EBYS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları

Grup	N	Ortalama	Std Sapma	t	df	p
Erkek	124	4,33	0,500	0,52	206	,606
Kadın	84	4,29	0,527			

Yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda; YBS uygulamalarından EBYS’de yöneticilerin cinsiyetleri açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir ($t_{0,05;206} = 0,606$). Buna göre, kadın ve erkek yöneticilerin EBYS’yi birbirine benzer şekilde kullandıkları söylenebilir.

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından **Akademik E-posta** uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde öncelikle “normallik testi” ile normal dağılıp dağılmadığı araştırılmıştır (Ural & Kılıç, 2006). Normal dağılım gösteren ortalamalar için parametrik testler kullanılacaktır. Buna bağlı olarak da cinsiyet açısından verilerin analizinde bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Varyanslarının homojen ($p < ,05$) olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir deyişle gruplar arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucu Tablo 42b’de verilmiştir.

Tablo 42b: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetlerine Açısından Akademik E-posta Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları

Grup	N	Ortalama	Std Sapma	t	df	p
Erkek	124	3,31	0,798	-3,47	179,241	,001*
Kadın	84	3,70	0,792			

Yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda; YBS uygulamalarından Akademik E-Posta’da yöneticilerin cinsiyetleri açısından anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($t_{0,05;179,241} = 0,001*$). Buna göre, kadın akademik yöneticilerin ortalamalarının ($\bar{x}=3,708$) erkek akademik yöneticilerin ortalamalarına ($\bar{x}=3,318$) göre yapılan analiz sonucunda ortalamaların farkına bakılarak Akademik E-posta uygulamasını benzer şekilde kullanmadıkları söylenebilir.

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından **E-Kayıt** uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde öncelikle “normallik testi” ile normal dağılıp dağılmadığı araştırılmıştır (Ural & Kılıç, 2006). Normal dağılım gösteren

ortalamalar için parametrik testler kullanılacaktır. Buna bağlı olarak da cinsiyet açısından verilerin analizinde bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Varyanslarının homojen ($p>,05$) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir deyişle gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucu Tablo 42c’de verilmiştir.

Tablo 42c: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından E-Kayıt Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları

Grup	N	Ortalama	Std Sapma	t	df	p
Erkek	124	3,72	0,890	-1,44	206	,151
Kadın	84	3,90	0,829			

Yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda; YBS uygulamalarından E-Kayıt’ta yöneticilerin cinsiyetleri açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir($t_{0,05;206} = 0,151$). Buna göre, kadın ve erkek yöneticilerin E-Kayıt’ı birbirine benzer şekilde kullandıkları söylenebilir.

Akademik yöneticilerin cinsiyetleri açısından İBS uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde öncelikle “normallik testi” ile normal dağılıp dağılmadığı araştırılmıştır (Ural & Kılıç, 2006). Normal dağılım gösteren ortalamalar için parametrik testler kullanılacaktır. Buna bağlı olarak da cinsiyet açısından verilerin analizinde bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Varyanslarının homojen ($p>,05$) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir deyişle gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucu Tablo 42d’de verilmiştir.

Tablo 42d: Akademik Yöneticilerin Cinsiyetleri Açısından İBS Uygulamasını Kullanımına Yönelik Görüşlerinin t-Testi Sonuçları

Grup	N	Ortalama	Std Sapma	t	df	p
Erkek	124	3,70	0,758	-0,88	206	,375
Kadın	84	3,80	0,895			

Yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda; YBS uygulamalarından İBS’de yöneticilerin cinsiyetleri açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir($t_{0,05;206} = 0,375$). Buna göre, kadın ve erkek yöneticilerin İBS’yi birbirine benzer şekilde kullandıkları söylenebilir.

5.3.2. Yaşlarına Ait Bulgular

Akademik yöneticilerin yaşları açısından farklı YBS uygulamalarını kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde öncelikle “normallik testi” ile normal dağılıp dağılmadığı araştırılmıştır (Ural & Kılıç, 2006). Normal dağılım gösteren ortalamalar için parametrik testler kullanılacaktır. Buna bağlı olarak da yaşa göre verilerin analizinde tek yönlü varyans analizi testi kullanılmıştır. Yöneticilerin yaşları 26-35, 36-45, 46-55 ve 56-65 olacak şekilde dört boyutta incelenmiştir.

Tablo 43: Akademik Yöneticilerin Yaşları Açısından Farklı YBS Uygulamalarını Kullanımına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Yönetim Türleri	Sıra No	Yaş Türleri	n	Ort	Ss	F	p	Anlamlı Fark
EBYS	1	26-35	21	4,14	,460	2,499	,061	
	2	36-45	114	4,39	,476			
	3	46-55	61	4,29	,533			
	4	56-65	12	4,08	,684			
Akademik E-posta	1	26-35	21	2,95	,731	4,172	,007*	1>2* Ortak Fark 1>3* Ortak Fark
	2	36-45	114	3,54	,775			
	3	46-55	61	3,57	,891			
	4	56-65	12	3,18	,585			
E-Kayıt	1	26-35	21	3,48	,699	1,884	,133	
	2	36-45	114	3,89	,888			
	3	46-55	61	3,80	,851			
	4	56-65	12	3,48	,930			
İBS	1	26-35	21	3,77	,762	3,213	,024*	4>2* Ortak Fark
	2	36-45	114	3,80	,771			
	3	46-55	61	3,75	,909			
	4	56-65	12	3,05	,528			

Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda YBS uygulamalarından EBYS'nin ve E-Kayıt'ın yöneticilerin yaşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı bulunmuştur ($p > ,05$). Öte yandan YBS uygulamalarından Akademik E-Posta ve İBS'de yöneticilerin yaşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı bulunmuştur ($p < ,05$). Bulunan anlamlı farklılıkların hangi yaş grupları arasında olduğunu tespit edebilmek için Post-Hoc analizi yapılmıştır. Buna göre 26-35 yaş arası yöneticilerin

Akademik E-Posta kullanımına yönelik görüşlerinde 36-45 ve 46-55 yaş arası yöneticilere göre anlamlı bir şekilde lehine olduğu bulunmuştur. Bunun yanı sıra 56-65 yaş arası yöneticilerin İBS kullanımlarına yönelik görüşlerinde 36-45 yaş arası yöneticilere göre anlamlı bir şekilde lehine olduğu bulunmuştur.

5.3.3. Yöneticilik Tecrübesine Ait Bulgular

Akademik yöneticilerin yöneticilik tecrübeleri açısından **YBS** kullanımlarına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde öncelikle “normallik testi” ile normal dağılıp dağılmadığı araştırılmıştır (Ural & Kılıç, 2006). Normal dağılım gösteren ortalamalar için parametrik testler kullanılacaktır. Buna bağlı olarak da yöneticilik tecrübelerine göre verilerin analizinde tek yönlü varyans analizi testi kullanılmıştır. Yöneticilerin yöneticilik tecrübeleri 1-8, 9-17, 18-26, 27-35 ve 36-44 olacak şekilde beş boyutta incelenmiştir. Ancak araştırmaya katılan akademik yöneticiler arasında beşinci boyut olan 36-44 yıllık tecrübe sahibi katılımcı olmadığı için ilişki dâhilinde incelenmemiştir.

Tablo 44: Akademik Yöneticilerin Yöneticilik Tecrübeleri Açısından Farklı YBS Uygulamalarını Kullanımına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Yönetim Türleri	Sıra No	Yöneticilik Tecrübesi	n	Ort	Ss	F	p	Anlamlı fark
EBYS	1	1-8	113	4,33	,420	5,606	,001*	2>4* Ortak Fark
	2	9-17	61	4,16	,621			
	3	18-26	19	4,41	,585			
	4	27-35	15	4,72	,236			
Akademik E-posta	1	1-8	113	3,42	,803	1,504	,215	
	2	9-17	61	3,41	,813			
	3	18-26	19	3,69	,621			
	4	27-35	15	3,8	1,074			
E-Kayıt	1	1-8	113	3,79	,854	3,676	,013*	1>4* Ortak Fark 2>4* Ortak Fark
	2	9-17	61	3,64	,967			
	3	18-26	19	3,82	,636			
	4	27-35	15	4,45	,459			
İBS	1	1-8	113	3,86	,719	4,273	,006*	2>1* Ortak Fark
	2	9-17	61	3,45	1,000			
	3	18-26	19	3,73	,593			
	4	27-35	15	4,06	,619			

Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda YBS uygulamalarından Akademik E-Posta'nın yöneticilerin tecrübelerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı bulunmuştur ($p > ,05$). Öte yandan YBS uygulamalarından EBYS, E-Kayıt ve İBS'de yöneticilerin tecrübelerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı bulunmuştur ($p < ,05$). Bulunan anlamlı farklılıkların hangi tecrübe grupları arasında olduğunu tespit edebilmek için Post-Hoc analizi yapılmıştır. Buna göre 9-17 yıl arası yöneticilerin EBYS kullanımına yönelik görüşlerinde 27-35 yıl arası yöneticilere göre anlamlı bir şekilde lehine olduğu bulunmuştur. Bunun yanı sıra 1-8 ve 9-17 yıl arası yöneticilerin E-Kayıt kullanımlarına yönelik görüşlerinde 27-35 yıl arası yöneticilere göre anlamlı bir şekilde lehine olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte 9-17 yıl arası yöneticilerin İBS kullanımlarına yönelik görüşlerinde 1-8 yıl arası yöneticilere göre anlamlı bir şekilde lehine olduğu bulunmuştur.

5.3.4. Pearson Korelasyon Analizine Ait Bulgular

Tablo 45: Akademik Yöneticilerin Farklı YBS Uygulamaları Arasındaki İlişkilere Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

	EBYS	Akademik E- Posta	E-Kayıt	İBS
EBYS	1			
Akademik E-Posta	,371*	1		
E-Kayıt	,467*	,393*	1	
İBS	,555*	,373*	,574*	1

* $p < ,01$

Araştırma değişkenleri arasındaki ilişkileri tespit etmek amacıyla yapılan Pearson korelasyon analizi sonuçları incelendiğinde, YBS uygulamalarından EBYS'nin, Akademik E-Posta, E-Kayıt ve İBS ile arasında anlamlı ve pozitif yönlü korelasyonlar tespit edilmiştir, sırasıyla $r = ,371, ,467, ,555, p < ,01$. Buna göre yöneticilerin EBYS uygulaması ile ilgili olumlu görüşlerinde artış meydana geldiğinde, Akademik E-Posta, E-Kayıt ve İBS uygulamaları ile ilgili olumlu görüşlerinde de artış meydana geldiği söylenebilir.

YBS uygulamalarından Akademik E-Posta'nın, E-Kayıt ve İBS ile arasında anlamlı ve pozitif yönlü korelasyonlar tespit edilmiştir, sırasıyla $r = ,393, ,373, p < ,01$. Buna göre yöneticilerin Akademik E-Posta uygulaması ile ilgili olumlu görüşlerinde

artış meydana geldiğinde, E-Kayıt ve İBS uygulamaları ile ilgili olumlu görüşlerinde de artış meydana geldiği söylenebilir.

YBS uygulamalarından E-Kayıt'ın İBS ile arasında anlamlı ve pozitif yönlü korelasyon tespit edilmiştir, $r = ,574$, $p < ,01$. Buna göre yöneticilerin EBYS uygulaması ile ilgili olumlu görüşlerinde artış meydana geldiğinde, İBS uygulaması ile ilgili olumlu görüşlerinde de artış meydana geldiği söylenebilir.

Yapılan korelasyon analizi sonuçlarına baktığımızda EBYS ile Akademik E-posta uygulamalarını kullanan yöneticilerin görüşleri arasındaki ilişkide artış görülmekte ancak diğer uygulamalara göre zayıf olduğu görülmektedir. Aynı şekilde Akademik E-posta ile E-Kayıt ve İBS uygulamalarını kullanan yöneticilerin görüşleri arasındaki ilişkisinde zayıf olduğu görülmektedir. Diğer uygulamaları kullanan yöneticilerin görüşleri arasındaki ilişkilerde ise kuvvetli düzeyde artış görülmektedir.

BÖLÜM 6

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, akademik yöneticilerin farklı YBS uygulamalarını kullanımına yönelik görüşlerinden alınan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara dayanarak ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara yönelik oluşturulan öneriler yer almaktadır.

6.1. Sonuç

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular dikkate alındığında akademik yöneticilerin farklı YBS uygulamalarını kullanımına yönelik görüşlerinin yüksek düzeyde olumlu olduğu görülmektedir. Araştırmada farklı YBS uygulamaları EBYS, Akademik E-posta, E-Kayıt ve İBS şeklinde 4 farklı boyutta incelenmiştir. Bu uygulamalar arasındaki ilişkiler incelendiğinde EBYS ile Akademik E-posta, E-Kayıt ve İBS uygulaması arasında pozitif yönlü korelasyonların olduğu görülmektedir. Böylelikle yöneticilerin EBYS uygulamasını kullanımları artış gösterdiğinde diğer uygulamaları kullanımları da artış göstermektedir. Bunların yanında Akademik E-posta ile E-Kayıt ve İBS arasında pozitif yönlü korelasyonların olduğu görülmektedir. Buna göre yöneticilerin Akademik E-posta uygulamasını kullanımları artış gösterdiğinde E-Kayıt ve İBS uygulamalarını kullanımları da artış göstermektedir. Son olarak, E-Kayıt ve İBS arasında pozitif yönlü korelasyonların olduğu tespit edilmiştir. Buna göre yöneticilerin E-Kayıt uygulamasını kullanımları artış gösterdiğinde İBS uygulamasını kullanımları da artış göstermektedir. Araştırmada incelenen uygulamaların arasındaki ilişkiye baktığımızda EBYS ve Akademik E-posta ilişkisi, Akademik E-posta ile E-Kayıt ve İBS ilişkisi dışındaki diğer uygulama kullanımlarına ait ilişkilerde yöneticilerin kuvvetli düzeyde olumlu kullanım sağladıkları görülmektedir.

Araştırmada bunların yanı sıra akademik yöneticilerin demografik bilgileri ile farklı YBS uygulamaları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Ulaşılan sonuçlar dikkate alındığında yöneticilerin kullandığı farklı YBS uygulamalarının cinsiyetleri, yaşları ve yöneticilik tecrübelerine göre anlamlı farklılıklar tespit edilmektedir.

Bu çalışmada akademik yöneticilerin kullandığı farklı YBS uygulamalarına yönelik görüşleri incelenmiştir. Bu çalışma cinsiyet açısından incelendiğinde %59,6'lık oranla erkek yöneticiler olmuştur, yaş açısından incelendiğinde %54,8'lik oranla 36-45

yaş arası yöneticiler olmuştur ve yöneticilik tecrübesi açısından ise %54,3'lük oranla 1-8 yıl arası tecrübeye sahip yöneticiler olmuştur.

Akademik yöneticilerin kullandığı farklı YBS uygulamalarına yönelik görüşlerinin olumlu yönde olması beklenmektedir. Genel ortalamalar incelendiğinde akademik yöneticilerin EBYS, E-Kayıt ve İBS uygulamalarına yönelik puan ortalamalarına göre olumlu yönde görüşler bildirdikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Bu sonuçlar söz konusu uygulamaların akademik yöneticiler için sürekli faydalı bir şekilde kullanılabilir uygulamalar olduğunu göstermektedir. Ancak Akademik E-posta uygulamasının genel ortalamasına bakıldığında yöneticilerin olumsuz görüşler bildirdikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Bu sonuç Akademik E-posta uygulamasını yöneticilerin daha az kullandıkları durumunu doğrular niteliktedir.

Demografik özelliklere bakıldığında ise, farklı YBS uygulamalarından EBYS, E-Kayıt ve İBS uygulamaları yöneticilerin cinsiyetlerinden anlamlı şekilde etkilenmemiştir. Buna göre yöneticilerin cinsiyetlerine göre sadece Akademik E-posta uygulamasını kullanımına yönelik görüşlerinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılığın kadın akademik yöneticilerin lehine olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Buna göre kadın akademik yöneticilerin bu uygulamayı erkek akademik yöneticilere göre daha etkin düzeyde kullandıkları sonucuna ulaşılabilir.

Diğer demografik özelliklerden yaş değişkeni incelendiğinde, tek yönlü varyans analizinden ulaşılan sonuç farklı YBS uygulamalarından Akademik E-posta ve İBS uygulamalarını kullanımına yönelik görüşlerinde anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bu farklılıkların hangi gruplar ile ilişkilendirildiği incelenmiştir. Buna göre, 26-35 yaş arası olan yöneticilerin Akademik E-posta kullanımına yönelik görüşleri 36-45 ve 46-55 yaş arası olan yöneticilere göre anlamlı bir şekilde daha üst düzeyde olmuştur. Ayrıca yine 56-65 yaş arası olan yöneticilerin İBS kullanımına yönelik görüşleri 36-45 yaş arası olan yöneticilere göre anlamlı bir şekilde daha üst düzeyde olmuştur. Böylelikle yetişkinlik düzeyi arttıkça olgunlaşan ve bilgi seviyesini arttıran bireylerin kullandıkları YBS uygulamaları dikkate alındığında farklılıkların olduğu ve bu uygulamaları kullanımların yaş değişkeni ile ilişkilendirilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. Akademik E-posta kullanımında 26-35 yaş arası yöneticilerin görüşleri daha üst düzeyde olduğu görülürken İBS kullanımında 56-65 yaş arası yöneticilerin görüşleri daha üst düzeyde olduğu görülmektedir.

Yöneticilik tecrübesi değişkenine bakılarak inceleme yapıldığında ise tek yönlü varyans analizinden ulaşılan sonuç farklı YBS uygulamalarından EBYS, E-Kayıt ve

İBS uygulamalarını kullanımına yönelik görüşlerinde anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bu farklılıkların hangi gruplar ile ilişkilendirildiği incelenmiştir. Buna göre, 9-17 yıl arası olan yöneticilerin EBYS kullanımına yönelik görüşleri 27-35 yıl arası olan yöneticilere göre anlamlı bir şekilde daha üst düzeyde olmuştur. Bir diğeri ise 1-8 ve 9-17 yıl arası olan yöneticilerin E-Kayıt kullanımına yönelik görüşleri 27-35 yıl arası olan yöneticilere göre anlamlı bir şekilde daha üst düzeyde olmuştur. Ayrıca yine 9-17 yıl arası olan yöneticilerin İBS kullanımına yönelik görüşleri 1-8 yıl arası olan yöneticilere göre anlamlı bir şekilde daha üst düzeyde olmuştur. Böylelikle yöneticilerin sahip oldukları tecrübenin artması bireylerin farklı YBS uygulamalarını daha iyi kullandıkları anlamına gelmemektedir. Daha az tecrübeye sahip yöneticilerin görüşlerine bakıldığında daha üst düzeyde oldukları görülmektedir.

Çalışmanın sonucuna göre, akademik yöneticilerin farklı YBS uygulamalarını kullanımlarına yönelik görüşleri çalışmanın değişkenlerine göre farklılık göstermektedir. Ancak yöneticilerin genel olarak olumlu görüş beyan ettikleri görülmektedir. Sadece yöneticiler Akademik E-posta kullanımına yönelik görüşlerinde kararsızım şeklinde beyanda bulunmuşlardır. Buna göre yöneticilerin Akademik E-posta uygulamasını etkin kullanmadıklarını söyleyebiliriz. YBS uygulamaları arasındaki pearson korelasyon analizi ilişkilerine bakıldığında ise uygulamaların birbirine bağlı bir düzeyde artış gösterdiği görülmektedir. Akademik yöneticilerin yönetsel açıdan atacakları adımların YBS uygulamaları aracılığıyla olması verimli sonuçları beraberinde getirecektir. Bunun da yöneticilerin yönetimini kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

6.2. Öneriler

Bu bölümde, akademik yöneticilerin YBS kullanımlarına yönelik görüşleriyle ilgili ulaşılan sonuçlara ilişkin öneriler verilmiştir.

- Akademik yöneticilerin tasarruf planlarına destek vermeleri amacıyla YBS kullanımlarının arttırılmasında teşvik programları hazırlanabilir.
- Akademik yöneticilerin YBS'yi daha iyi kullanabilmeleri için eğitim uygulamalarına yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Bu çalışma akademik yöneticilere yönelik uygulanmıştır. İdari yöneticilerinde görüşlerinin alındığı bir çalışma YBS kullanımına yönelik görüşlerin farklı boyutlarını ortaya çıkarabilir.

- Türkiye ve yurt dışındaki üniversitelerde görev yapan akademik yöneticilerin YBS kullanımlarına yönelik görüşlerinin karşılaştırılması yapılarak ortaya çıkan sonuçların ülkemizde geliştirilmesi sağlanabilir.
- Yöneticilerin YBS kullanımlarında oturum yönetimlerinin güvenliği konusunda geliştirilebilir araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akbulut, Y. (2010). *Sosyal Bilimlerde SPSS Uygulamaları*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- Akkaya, E. (2018, Şubat 23). EBYS ve E-Kayıt. (E. MUTUGU, Röportaj Yapan)
- Akman, N. (2010). *Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans Dersi*. Mart 18, 2018 tarihinde Nuray'ın Notları: <http://www.nurayakman.com/wp-content/uploads/2010/08/ybs1.pdf> adresinden alındı
- Aktan, C. C., & Vural, İ. Y. (2005). *Bilgi Çağında Bilgi Yönetimi*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Aktaş, N., Görgülü, D., Küçükali, R., & Ada, Ş. (2013). Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Öz Yeterlilikleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 3(2), s. 53-71.
- Altunışık, R. (2008). Anketlerde Veri Kalitesinin İyileştirilmesi İçin Öntest (Pilot Test) Yöntemleri. *Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 1-17.
- Ankara Üniversitesi. (tarih yok). *Modül 1 Bilgi Ve İletişim Teknolojisi Kavramları*. 11 16, 2018 tarihinde Ankara Üniversitesi Açık Ders: https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/72908/mod_resource/content/1/BIT101_Modul1_Ders_Notu1_1.pdf adresinden alındı
- Arı, S. (2014). Üniversitelerde Çalışan Yöneticilerin Ve Diğer Personellerin Yönetim Bilişim Sistemleri Hakkındaki Algı Ve Dirençlerinin Karşılaştırılması: Selçuk Üniversitesi Örneği. *Yüksek Lisans Tezi*, s. 184-185.
- Bağcı, S. (2018, Şubat 23). Akademik E-posta. (E. MUTUGU, Röportaj Yapan)
- Bal, C. G. (2010). Üniversite Hastanelerinde Bilişim Teknolojilerinin Stratejik Kullanımına İlişkin Karşılaştırmalı Bir Araştırma. *Doktora Tezi*, s. 12-26.
- Baransel, A. (1993). *Çağdaş Yönetim Düşüncesinin Evrimi* (Cilt 1). İstanbul: İİİT.Fak.Yay.No:257,İİİT.İktisadi Enst.Yay. No:150.
- Başaran, İ. E. (1996). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Bayram, A., & Şahbaz, R. (2013). Otel İşletmeleri Facebook Sayfalarının Pazarlama İletişim Açısından Değerlendirilmesi: Antalya Örneği. *14. Ulusal Turizm Kongresi (05-08 Aralık 2013)* (s. 249-265). Kayseri: Erciyes Üniversitesi .
- Bensghir, T. K. (1996). *Bilgi Teknolojileri ve Örgütsel Değişim*. Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.
- Bergeron, P. G. (1995). *La Gestion Dynamique(a); Gaeten morin éditeur;*. Montreal, Paris,.
- Bilgi çağı, . (2005). *Bilgi Yönetimi ve Bilgi Sistemleri*. Konya: Çizgi Kitabevi.

- Bingöl, M. (2006). İşletmelerde Bilişim Teknolojileri ve Yenilikçilik. *Yüksek Lisans Tezi*.
- Bursalıoğlu, Z. (2008). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bursalıoğlu, Z. (2015). *Okul Yöneticisi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyük Larousse, a. (1986). *Bilişim*. İstanbul: Gelişim Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. (2006). *Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., & vd. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Capurro, R., & Hjørland, B. (2003). The concept of information. *Annual Review of Information Science and Technology*, 37(1), 353-355.
- Claude, S. G. (1974). *La Gestion-Les grands courants des origines à nos jour; Les éditions internationales*; Paris.
- Cordella, A., & Iannacci, F. (2011). Information Systems and Organisations. *Undergraduate Study*.
- Çelik, R. (2018). Mobil Uygulamalarda Kullanıcı Sürekliliği İçin Yaşam Döngüsü Yönetiminde Büyük Veri Analiz Yöntemlerinin Geliştirilmesi. *Yüksek Lisans Tezi*.
- Çelikkaya, H. (2010). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Tic. Ltd. Şti.
- Çelikkaya, H. (2011). *Okul Yönetimi ve Yükseköğretimde Öğretmenlik*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.
- Çoban, H. (1997). *Bilgi Toplumuna Planlı Geçiş*. Ankara: İnkilap Yayınevi.
- Çoban, M. A. (2018, Şubat 23). EBYS. (E. MUTUGU, Röportaj Yapan)
- Demirtaş, H., & Güneş, H. (2002). *Eğitim Yönetimi ve Denetimi Sözlüğü*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Elbaş, M. T. (2015). Türkiye'de Özel Hastanelerde Kullanılan Yönetim Bilişim Sistemlerinin Çalışan Performansına Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi*, s. 13.
- Elektronik İmza Kanunu. (2004, Ocak 15). *5070 Elektronik İmza Kanunu*. Nisan 11, 2018 tarihinde T.C. Resmi Gazete: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2004/01/20040123.htm#1> adresinden alındı
- Elibol, H. (2005). Bilişim Teknolojileri Kullanımının İşletmelerin Organizasyon Yapıları Üzerindeki Etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(13), 155-162.
- Emhan, A. (2007). Karar Verme Süreci ve Bu Süreçte Bilişim Sistemlerinin Kullanılması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(21), 212-224.
- Emmungil, L. (2010, Aralık). Bilgisayar Donanımı. Ankara, Türkiye: Elekt.

- Engin, U. (2015). Bankacılık Sektöründe Yönetim Bilişim Sistemleri Ve Sistemin Çalışanlar Üzerindeki Etkisi Hakkında Bir Araştırma. *Yüksek Lisans Tezi*, s. 13-14.
- Engin, U. (2015). Bankacılık Sektöründe Yönetim Bilişim Sistemleri Ve Sistemin Çalışanlar Üzerindeki Etkisi Hakkında Bir Araştırma. *Yüksek Lisans Tezi*, s. 13-14.
- Erdoğan, İ. (1993). Okul Yönetiminde Bilgisayar Sistemine Geçiş. *Yaşadıkça Eğitim*, 22-26.
- Eren, E. (2016). *Yönetim ve Organizasyon*. İstanbul: Beta Basım Yayım ve Dağıtım A.Ş.
- Erkan, H. (1997). *Bilgi Toplumu ve Ekonomik Gelişme*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Erturgut, M. (2003). Elektronik İmza Kanunu Bakımından E-belge ve E-imza. *Bankacılar Dergisi*(48), 66-79.
- Franklin, S., & Terry, G. (1985). *Les Principes des Management*. Paris: Economica.
- Gaün. (tarih yok). *E-İmza Nedir?* Şubat 28, 2018 tarihinde Gaziantep Üniversitesi Elektronik Belge Yönetim Sistemi: http://ebysyardim.gantep.edu.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=11&Itemid=12 adresinden alındı
- Gökçen, H. (2007). *Yönetim Bilgi Sistemleri*. Ankara: Palme Yayıncılık.
- Gülseçen, S. (2012). *Bilgi ve bilginin yönetimi*. İstanbul: Papatya Yayınları.
- Gümüştekin, G. E. (2004). İşletmelerde Yönetim Bilişim Sistemleri. *Yönetim ve Ekonomi*, 11(1), 139-140.
- Gündoğan, H. R. (2018, Nisan 2). Kafe Ve Pastane İşletmelerinde Algılanan Hizmet Kalitesinin Ölçümü: Gaziantep İlinde Bir Araştırma. *Yüksek Lisans Tezi*, s. 83-84.
- Headrick, R. D. (2002). *Enformasyon Çağı Akıl ve Devrim Çağında Bilgi Teknolojileri 1700-1850*. (Z. KILIÇ, Çev.) İstanbul: Kitap Yayınevi.
- İlgar, L. (2005). *Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Kang, M., & Schuett, M. (2013). Determinants Of Sharing Travel Experiences In Social Media. *Journal Of Travel & Tourism Marketing*, 1-2.
- Karaboğa, E. N. (2018). Yönetim Bilişim Sistemleri Kullanımı Açısından Kurumsal Değişime Direnç Algılamalarının İç Müşteri Memnuniyeti Üzerine Etkisi: Üniversite Hastaneleri Üzerinde Bir Araştırma. Doktora Tezi. *Doktora Tezi*, s. 110.
- Karagöz, Y., & Ekici, S. (2004). Sosyal Bilimlerde Yapılan Uygulamalı Araştırmalarda Kullanılan İstatistiksel Teknikler ve Ölçekler. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Dergisi*, 5(1), 25-43.
- Karahoca, D. &. (1998). *Bilişim Sistemi Nedir?* İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasözen, B. (tarih yok). *Kurumsal Arşivler*. 11 19, 2018 tarihinde eprints.rclis.org: <http://eprints.rclis.org/9619/1/kurumsalarsivler.pdf> adresinden alındı
- Karataş, İ. H., & Sözcü, Ö. F. (2013). Öğretmenlerin Fatih Projesine İlişkin Farkındalıkları. Tutumları ve Beklentileri: Bir Durum Analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(47), 41-62.
- Karataş, İ. H., & Sözcü, Ö. F. (2013). Öğretmenlerin Fatih Projesine İlişkin Farkındalıkları. Tutumları ve Beklentileri: Bir Durum Analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(47), 41-62.
- Kaya, Ş. M. (2014). İnşaat Sektöründe Yönetim Bilişim Sistemlerinin Yaygınlaşmasını Engelleyen Faktörler ve Sivas İlinde Bir Uygulama. *Yüksek Lisans Tezi*, s. i.
- Kaya, Y. K. (1979). *Eğitim Yönetimi-Kuram ve Türkiye'deki Uygulama*. Ankara: Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları.
- KBS Tanıtım. (tarih yok). *Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi Tanıtım*. Şubat 20, 2018 tarihinde Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi: <https://www.kbs.gov.tr/Portal/kamu.jsp?p=1> adresinden alındı
- Kuruüzüm, A. (1998). *Karar Destek Sistemlerinde Çok Amaçlı Yöntemler*. Antalya: Akdeniz Üniversitesi Basımevi.
- Laudon, K., & Laudon, J. *Management Information Systems. Resim: Information Systems*. MacMillan Publishing Company, New York.
- Laudon, K., & Laudon, J. (2004). *Management Information Systems (3th Edition)*. America: Macmillan Publishing Company.
- Lorcu, F. (2015). *Örneklerle Veri Analizi SPSS Uygulamalı*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Milli Eğitim Temel Kanunu. (tarih yok). *1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu*. 11 2018, 18 tarihinde 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu Madde 18. adresinden alındı
- Moore, G. (1965) Cramming More Components onto Integrated Circuits, *Electronics Magazine* Vol. 38, No. 8 (April 19, 1965).
- Olgun, B. (2015). Sosyal Medyanın Tüketici Satın Alma Davranışları Üzerindeki Etkisi. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi*, 484-507.
- Özalp, & vd., Ö. İ. (2012). *Yönetim ve Organizasyon-I*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Özcan, B. (2006). Yönetim Bilişim Sistemleriyle İşletmelerde Değer Yaratılması. *Yüksek Lisans Tezi*, s. 57.
- Öztürk, K. (2018, Temmuz). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımlarının Satın Alma Davranışlarının Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılması. *Yüksek Lisans Tezi*.

- Pears, D. (2003). *Bilgi Nedir?* (A. Güçlü, Çev.) Ankara: Bilim ve Sanat.
- Sage, A. P., & Small, C. T. (2005). Knowledge management and knowledge sharing: A review. *Information-Knowledge-Systems Management*, 5(3), 153-169.
- Sekiou, L., & Louise, B. (1986). *Gestion du Personnel*. Paris: les éditions D'Organisation.
- Serhan, D. (2007). School Principals'Attitudes Towards The Use Of Technology:United Arab Emirates Technology Workshop. *Turkish Online Journal of Educational Technology*, 6(2), 1-5.
- Soyluer, H. (2000). İşletmelerde Bilgisayar Destekli Yönetim Sistemi Uygulamaları. *Yayınlanmamış Doçentlik Tezi*, s. 55.
- Şentürk, Ü. (2008). Enformasyon Toplumunda Eğitimin Yeri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 488.
- T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü. (2004). *Elektronik Belge Yönetimi Hizmetleri*. Nisan 15, 2018 tarihinde www.devletarsivleri.gov.tr: <http://www.devletarsivleri.gov.tr/icerik/246/elektronik-belge-yonetimi-hizmetlerimiz/> adresinden alındı
- T.C. Resmi Gazete. (2014, 12 15). *Resmi Yazışmalarda Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*. 04 15, 2018 tarihinde [www.resmigazete.gov.tr](http://dosyaism.saglik.gov.tr/Eklenti/12537,20150202-29255-resmi-yazismalarda-uygulanacak-usul-ve-esaslar-hakkinda-yonetmelikpdf.pdf?0): <http://dosyaism.saglik.gov.tr/Eklenti/12537,20150202-29255-resmi-yazismalarda-uygulanacak-usul-ve-esaslar-hakkinda-yonetmelikpdf.pdf?0> adresinden alındı
- Tanrıkulu, Z. (1999). Bilişim Sistemlerindeki Gelişmelerin İşletme Yönetimine Etkileri Yönetim Bilişim Sistemleri Geliştirme ve Bir Uygulama Örneği. *Doktora Tezi*, s. 47.
- Taymaz, H. (2009). *Okul Yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Tdk. (2006). *Bilişim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Standartları Enstitüsü.
- Tdk. (2018, 04 23). *Güncel Türkçe Sözlük*. 04 23, 2018 tarihinde www.tdk.gov.tr: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5addebcf499020.74917698 adresinden alındı
- Tecim, V., & Gökşen, Y. (2009). Bilişim Teknolojilerinin Üniversitelerde Etkin Kullanımı Üzerine Bir Çalışma. *Journal of Yaşar University*, 4(14), 2237-2256.
- Telem, M. (2001). Computerization of school administration: impact on the principal's role: a case study. *Computers & Education*, 37, 345-362.
- Tezcan, M. (1992). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara: Zirve Ofset.
- Titiz, T. (2004). Milli Eğitim Sistemi Mevcut Durum ve Geliştirme İçin Politika Önerileri. *AB Sürecinde Eğitimde Reform İhtiyacı Sempozyumu Bildirileri* (s. 25). Ankara: Eğitim Bir-Sen.
- TSE. (2006). *Bilişim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TSE Yayın ve Tanıtma Müdürlüğü.

- Turan, S. (2002). *Eğitim Yöneticileri İçin Teknolojik Standartları*. Ankara: Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Sempozyumu.
- Uçak, N. Ö. (2010). Bilgi: Çok Yüzlü Bir Kavram. *Türk Kütüphaneciliği*, 24(4), 705-722.
- Uluç, G. (2003). Bilişim Teknolojileri, Küreselleşme ve Kalkınma. *EKEV Akademi Dergisi*, 7(16), 255.
- Ural, A., & Kılıç, İ. (2005). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi* (4.Baskı b.). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Ural, A., & Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi spss 10.0-12.0 for Windows (Genişletilmiş 2. Baskı)*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Üstün, A. (2004). *Ekonomik Yapı ve Eğitim İlişkisi*. (C. Celep, Dü.) Ankara: Anı Yayıncılık.
- Williams vd., Brain K. Williams, Stacey C. Sawyer, & Sarah E. Hutchinson. (1995). *Using Information Technology*. USA: Incline Village.
- Yalçın-tepe, F. D., & Adıgüzel, T. (2017). Eğitim Kurumlarında Teknoloji İle Değişim Süreci: Bir Yükseköğretim Kurumu Örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 1242-1261.
- Yoncalık, M. T. (2005). Etkin Okul Yönetiminde Yönetim Süreçleri Bakımından Yöneticilerin Bilişim Sistemlerine Yönelik Görüşleri (Kırıkkale İli Örneği). *Yüksek Lisans Tezi*, s. 142.
- Yozgat, U. (1998). *Yönetim Bilişim Sistemleri*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Yök. (1982, Ağustos 21). *Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği*. Mart 18, 2018 tarihinde Yükseköğretim Kurulu: http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/-/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRx/10279/17706 adresinden alındı
- Yök. (1982a, şubat 18). *Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği*. Mart 26, 2018 tarihinde Yükseköğretim Kurulu: http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/-/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRx/10279/17654 adresinden alındı
- Yök. (1998, Ağustos 8). *Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği*. Mart 27, 2018 tarihinde Yükseköğretim Kurulu: http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/-/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRx/10279/17654 adresinden alındı

ETKİN OKUL YÖNETİMİ SÜRECİNDE YÖNETİCİLERİN YBS KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞ ANKETİ

Sayın Yönetici,

Bu anket Yönetim Bilişim Sistemlerinin Gaziantep Üniversitesinde kullanımına yönelik yönetici görüşlerini belirlemek üzere geliştirilmiştir. Bu ulaşılan veriler araştırma dışında kullanılmayacaktır. Araştırmanın amacına ulaşması için ankette bulunan ifadeleri dikkatle okuyup, objektif olarak cevap vermeniz gerekmektedir. Size en uygun seçeneğe “X” işareti ile işaretleyiniz. Destekleriniz için teşekkür eder, iyi çalışmalar dilerim.

Erol MUTUGU
Yüksek Lisans Öğrencisi

A. Demografik Bilgiler

Cinsiyetiniz nedir?	Erkek ☐	Kadın ☐		
Yaşınız nedir?	26-35 ☐	36-45 ☐	46-55 ☐	56-65 ☐
Yöneticilik tecrübeniz nedir?	1-8 ☐	9-17 ☐	18-26 ☐	27-35 ☐
YBS kullanımına yönelik eğitim aldınız mı..?	Evet ☐		Hayır ☐	

B. Anket Formu

Aşağıdaki sütunda EBYS (Elektronik Belge Yönetim Sistemi), Akademik E-posta), E-Kayıt ve İBS (İnternet Bilgi Sistemi)'ye ait Yönetim Bilişim Sistemleri hakkındaki sorulara görüşlerinizi “X” simgesi ile belirtiniz.

(1) Hiç Katılmıyorum, (2) Katılmıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılıyorum, (5) Kesinlikle Katılıyorum		1	2	3	4	5
1	Kurum içi iletişimde EBYS faydalıdır.					
2	Kurum dışı iletişimde EBYS faydalıdır.					
3	EBYS, yöneticilere denetim desteği sağlar.					
4	Belge gönderimi ve alımında EBYS kullanımı maliyet tasarrufu sağlar.					
5	EBYS'de e-imza kullanımı kolaylık sağlar.					

(1) Kesinlikle Katılıyorum, (2) Katılıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılmıyorum, (5) Hiç Katılmıyorum		1	2	3	4	5
6	EBYS'de e-imza sayesinde çıktı almaya gerek kalmaz.					
7	EBYS, iş süreçlerinde iyileştirme sağlar.					
8	EBYS, depolama ve arşivleme işlemlerinde maliyet tasarrufu sağlar.					
9	EBYS, oturum yönetimi açısından güvenlidir.					
10	EBYS, kısa zamanda yüksek derecede verimlilik sağlar.					
11	EBYS, az maliyetle yüksek derecede verimlilik sağlar.					
12	EBYS, hazır şablonlarla (dilekçe örneği vb.) zaman tasarrufu sağlar.					
13	EBYS, hazır şablonlarla (dilekçe örneği vb.) iş gücü tasarrufu sağlar.					
14	EBYS ile sarf malzeme kullanımı (çıkıtı, kağıt, mürekkep, yazıcı kartuşu vb.) azalır.					
15	EBYS ile iş takibi daha kolay hale gelir.					
16	Akademik E-posta kullanımı resmi nitelikli bilgi alışverişinde uygundur.					
17	Akademik E-posta kurumsal organizasyon yapısına uygundur.					
18	Akademik E-posta takvim uygulamasında görev dağılımını kullanırım.					
19	Kurum içi üst yönetimle bilgi paylaşımını Akademik E-posta ile yaparım.					
20	E-Kayıt sistemini dönem başında ders açma amacıyla kullanırım.					
21	E-Kayıt sistemini dönem başında müfredat oluşturma amacıyla kullanırım.					
22	E-Kayıt sistemini dönem başında, dersleri ilgili hocalara atamak amacıyla kullanırım.					
23	E-Kayıt sistemini dönem başında, ders ve sınav programı hazırlama ve yayınlama amacıyla kullanırım.					
24	E-Kayıt sistemini öğrencinin raporunu girmek için kullanırım.					
25	E-Kayıt sistemini öğrencinin muafiyet işlemlerini yapmak amacıyla kullanırım.					
26	E-Kayıt'ı öğrencilerin bilgilerine ulaşmak amacıyla kullanırım.					
27	E-Kayıt sistemini öğrencilerin derslerini tamamlamasını takip etmek amacıyla kullanırım.					
28	İnternet Bilgi Sistemi kurumda çalışan personellerin ve akademisyenlerin bilgilerini kayıtlı tutma imkânı sunar.					
29	İnternet Bilgi Sistemi, akademisyenlerin bilgilerini Web sayfa ile ilişkilendirilerek iletişim imkânı sunar.					
30	İnternet Bilgi Sistemi güvenlidir.					

Evrak Tarih ve Sayısı: 26/03/2018-17785

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
Oğuzeli Meslek Yüksekokulu

Sayı :88189240/044/
Konu :Anket çalışması

REKTÖRLÜK MAKAMINA

Yüksekokulumuzda kısmi zamanlı Öğretim Görevlisi olarak görev yapan Erol MUTUGU nun Yönetim Bilişim Sistemleri alanında devam etmekte olan Yüksek Lisans tezi için gerekli olan araştırmaları yapmak üzere üniversitemiz birimlerinde (Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokul, Enstitü) idari görev yapan akademik personellere yönelik anket çalışması yapmak istemektedir,
Olurlarınızı arz ederim.

Dr.Öğr.Üye. Murat KARAHAN
Oğuzeli Meslek Yüksekokulu Müdürü

OLUR
/ /
Prof.Dr. Ali GÜR
Rektör

EKLER :
1- Dilekçe
2- Anket formu

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR

27.03.2018

Zekayi ÇELİK
Yüksekokul Sekreteri

Evrak Doğrulama için : <https://ebys.gantep.edu.tr/en/vison/Dogrula/BAANCDH>
Ayrıntılı bilgi için irtibat:

Oğuzeli 27900, GAZİANTEP
Tel: 0 (342) 571 27 85
E-Posta: : bigj@gantep.edu.tr

Faks: 0 (342) 571 27 86
Elektronik ağı: www.gantep.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK-3

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Erol MUTUGU
Doğum Yeri ve Tarihi : Şahinbey, 1992

Eğitim Durumu

Ön Lisans Öğrenimi : Gaziantep Üniversitesi Oğuzeli Meslek Yüksekokulu
Bilgisayar Programcılığı.

Lisans Öğrenimi : Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar
ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi.

Yüksek Lisans Öğrenimi : Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim
Bilişim Sistemleri ABD.

İş Deneyimi

Stajlar : Afyon Ticaret Borsası Ortaokulu, Öğretmenlik
Uygulaması, 2015

Çalıştığı Kurumlar : Gaziantep Üniversitesi Oğuzeli MYO, Part-time Öğretim
Görevlisi, 2016 – Halen.
Oğuzeli Halk Eğitim Merkezi, Usta Öğretici,
2015-2016

İletişim

e-posta Adresi : erolmutugu@gmail.com